

IN IUSTITIA

Zpráva o předsudečném násilí
v České republice v roce 2019

IN IUSTITIA

Zpráva o předsudečném násilí
v České republice v roce 2019

IN IUSTITIA

Zpráva o předsudečném násilí v České republice v roce 2019

Vydala: In IUSTITIA, o.p.s. v Praze 2021, vydání první

www.in-ius.cz

Redakce textu: Václav Walach

Grafické zpracování, stylistická korektura: Marek Tarnovský, Eva Petruželková Divišová

Jazyková korektura: Lenka Němečková

Všechna práva vyhrazena © 2021

ISBN (e-kniha): 978-80-88172-41-3

Obsah

Seznam grafů.....	3
Seznam tabulek	3
Seznam zkratk.....	5
Úvod	6
In IUSTITIA, o.p.s.....	6
Poděkování	7
Hlavní zjištění	8
1. Právní vývoj.....	10
1.1. Legislativní vývoj	10
1.1.1. Vývoj hmotněprávní úpravy	10
1.1.2. Vývoj procesněprávní úpravy.....	10
1.1.3. Zákon o obětech trestných činů	10
1.1.4. Ostatní právní úprava a její vývoj	10
1.2. Judikatura.....	11
1.2.1. Nález Ústavního soudu ČR ze dne 2. 4. 2019 sp. zn. III. ÚS 3439/17.....	11
1.2.2. Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 28.5. 2019 sp. zn. I. ÚS 1397/19.....	11
1.2.3. Pastörs proti Německu.....	12
1.2.4. Zhdanov a ostatní proti Rusku.....	12
1.2.5. Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 3. 10. 2019 C-18/18 ve věci Eva Glawischnig-Piesczek v. Facebook Ireland Limited	12
1.3. Vybrané právní případy.....	13
1.3.1. Útok na děti v parku	13
1.3.2. Verbální útok na ženu s hidžábem	13
1.4. Významné události	14
1.4.1. Konference na téma „nenávisť na internetu“ ze dne 16. 9. 2019.....	14
2. Společenské ovzduší	16
2.1. Politická reprezentace.....	16
2.1.1. Předsudečné projevy politiků	16
2.1.2. Boj s chudobou	17
2.1.3. Ochrana lidských práv	18
2.2. Krajiné pravice.....	18
2.2.1. SPD a Národní demokracie.....	18
2.2.2. Jiné	19

2.3. Místní samospráva	21
2.4.1. Objasňování případů předsudečné nenávisti	21
2.4.2. Práce policie a policejní násilí	22
2.5. Média, kultura a sociální sítě	23
2.5.1. Prostředí internetu	23
2.5.2. Média a zajímavé kampaně	24
2.5.3. Film, televize, hudba a umění	24
2.5.4. Významné události a festivaly	25
2.6. Veřejnost	26
2.6.1. Diskriminace a předsudky	26
2.6.2. Lidskoprávní iniciativy a organizace	27
2.6.3. Menšiny	29
3. Předsudečné incidenty	31
3.1. Kvantitativní vyhodnocení incidentů	31
3.1.1. Zdroje informací o incidentech	31
3.1.2. Ověření incidentů	33
3.1.3. Nárůst počtu incidentů?	34
3.1.4. Předsudečná pohnutka	36
3.1.5. Formy útoku a způsobená újma	40
3.1.6. Pohnutky a formy útoku	41
3.1.7. Místo a čas	44
3.1.8. Oběti a útočníci	47
3.1.9. Trestní řízení	49
3.2. Charakteristiky jednotlivých incidentů	50
Seznam použité a doporučené literatury	97

Seznam grafů

Graf č. 1: Zdroje incidentů zařazených do Zprávy	31
Graf č. 2: Vývoj počtu incidentů v letech 2014-2019	34
Graf č. 3: Zdroje incidentů v letech 2014-2019	35
Graf č. 4: Případy předsudečných pohnutek	36
Graf č. 5: Případy pohnutek v meziročním srovnání (v %)	37
Graf č. 6a: Případy pohnutek v meziročním srovnání (v abs. hodnotách)	38
Graf č. 6b: Případy pohnutek v meziročním srovnání (v abs. hodnotách)	38
Graf č. 7: Vývoj počtu incidentů motivovaných národností či etnicitou v letech 2014-2019	39
Graf č. 8: Nejčastější pohnutky k předsudečnému násilí (v %)	40
Graf č. 9: Struktura forem útoků	40
Graf č. 10: Struktura typů újmy	41
Graf č. 11: Počty incidentů v jednotlivých krajích	44
Graf č. 12: Počty incidentů dle lokality	46
Graf č. 13: Podíl online a offline incidentů v letech 2014-2019	46
Graf č. 14: Vývoj počtu incidentů v průběhu roku	47
Graf č. 15: Počty incidentů z hlediska postavení v trestním řízení	49

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Počet incidentů zařazených do Zprávy z policejních statistik podle kategorií incidentů	32
Tabulka č. 2: Důvody nezařazení incidentů do Zprávy z policejních statistik podle kategorií incidentů	32
Tabulka č. 3: Počet případů vybraných podkategorií pohnutky	39
Tabulka č. 4: Struktura forem útoku v rámci jednotlivých kategorií pohnutky	42
Tabulka č. 5: Struktura forem útoku v rámci vybraných podkategorií pohnutky	43
Tabulka č. 6: Počet incidentů v jednotlivých obcích	44
Tabulka č. 7: Vybrané případy pohnutky z hlediska krajů	45
Tabulka č. 8: Charakteristiky obětí	48
Tabulka č. 9: Charakteristiky útočníků	48
Tabulka č. 10: Počet útočníků u vybraných pohnutek	49

Seznam zkratk

ČR – Česká republika

ESSK – Evidenčně statistický systém kriminality

EU – Evropská unie

FB – Facebook

IU – In IUSTITIA

PN – Předsudečné násilí

NNO – Nevládní neziskové organizace

OČTR – Orgány činné v trestním řízení

TrZ – Trestní zákoník

Úvod

Letošní výroční zpráva o předsudečném násilí v České republice (dále jen „Zpráva“) se od těch předchozích liší ve dvou ohledech. Zaprvé jsme se rozhodli, že kapitolu vymezující základní pojmy a metodiku výzkumu již nebudeme zařazovat – samozřejmě pokud nenastanou závažné změny. Zájemce o to, jak chápeme předsudečné násilí (PN) a jak o něm získáváme a analyzujeme poznatky, odkazujeme na předchozí Zprávy. Druhá změna se týká analýzy dat samotné. Vzhledem k tomu, že od tzv. uprchlické krize v roce 2015 uplynulo již 6 let, nebudeme dále pracovat s kategorií „incidenty související s uprchlickou krizí“. Uprchlická krize je sice pryč, s jejími důsledky se však potýkáme nadále, jak ukazují počty zaznamenaných incidentů v kategoriích násilí proti muslimům, lidem z převážně muslimských zemí nebo uprchlíkům či migrantům.

Zpráva sestává ze 3 kapitol. První přibližuje vývoj v oblasti českého práva. Nejprve jsou shrnuty změny v legislativě. Následně je analyzována judikatura, včetně judikatury mezinárodních institucí. Nakonec jsou rozebírány vybrané případy, které IU zaznamenala a které považuje za zajímavé z právního hlediska, a připomenuty významné události související s PN, které se v roce 2019 staly.

Druhá kapitola dokumentuje předsudečné nálady v české společnosti. Důraz je kladen na události, jež svým charakterem a intenzitou ovlivňují výskyt a podobu PN. Události popisujeme v šesti podkapitolách, kdy každá je věnována jednomu typu aktéra relevantního v dané problematice. Těmito aktéry jsou: politická reprezentace, krajní pravice, místní samospráva, bezpečnostní složky, média, kultura a sociální sítě a veřejnost.

Poslední kapitola se soustředí na předsudečné útoky, které byly spáchány v roce 2019. Jako obvykle jsou nejprve prezentovány závěry z analýzy kvantitativních dat. Následně je každý incident popsán narativně s přihlédnutím ke spáchanému skutku a postupu orgánů činných v trestním řízení (OČTŘ).

Věříme, že Zpráva pomůže široké veřejnosti, nejen odborné, lépe porozumět charakteru a rozsahu předsudečného násilí v České republice (ČR). Oproti roku 2018 se počet předsudečných incidentů mírně zvýšil – zaznamenáno bylo 157 útoků, přičemž pachatelé nejčastěji útočili z důvodu barvy pleti, romské národnosti a židovského vyznání. Romové jsou dlouhodobě skupinou nejvíce ohroženou skupinou PN v ČR, nicméně pozornost by měla být věnována také dalším skupinám, u nichž se PN sice vyskytuje, ale informace o něm se k nám zpravidla dostanou v omezené míře. Takovými skupinami jsou např. lidé napadani z důvodu sexuální orientace a genderové identity nebo zdravotního postižení.

V roce 2019 se mírně snížil počet útoků spáchaných prostřednictvím Internetu. Přesto můžeme mluvit o udržení kurzu přesunu násilí do online prostředí. O jeho významu koneckonců svědčí konference „Nenávist na internetu“, kterou uspořádala Kancelář veřejného ochránce práv ve spolupráci s Ústavním soudem, a nález Ústavního soudu, v němž mimo jiné poprvé použil výraz „trestné činy z nenávisti“ a online útoky přirovnal co do závažnosti k těm páchaným v offline prostředí. Rovněž IU se domnívá, že je třeba internetovým předsudečným projevům věnovat více pozornosti, a to zejména na straně OČTŘ, které zatím mají v objasňování tohoto typu kriminality zjevné limity.

In IUSTITIA, o.p.s.

In IUSTITIA (IU) se od roku 2009 věnuje prevenci PN a pomoci jeho obětem. Je jedinou organizací, která se tomuto tématu v ČR věnuje. Cílem organizace je přispět k řešení PN prostřednictvím pomoci obětem, vzdělávání, monitorování stavu a trendů a dalších specifických výzkumů a analýz. Od roku 2017 je IU členem Evropské sítě proti rasismu a xenofobii (ENAR).

IU je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb a akreditovaným poskytovatelem právních informací. Služby obětem jsou poskytovány osobně, online a telefonicky zdarma na celém území ČR a zahrnují sociální a právní poradenství a zastupování před soudem. V roce 2019 měla organizace pobočky v Praze a Brně. Na poradnu IU se v daném roce obrátilo 383 osob, z toho přibližně třetina ve věci PN. Právní služby, poskytované ve spolupráci s advokátními kancelářemi, v roce 2019 dlouhodobě využívalo 90 osob. V téměř dvou třetinách případů zakázek se jednalo o zastupování v trestním řízení.

Od roku 2010 se IU důsledně věnuje též monitoringu PN. Informování veřejnosti o jeho podobách, příčinách a důsledcích považujeme za jednu ze svých klíčových rolí jako nevládní neziskové organizace (NNO). Ke stavu PN přistupujeme kriticky a konstruktivně a na tomto základě navrhujeme legislativní a praktická doporučení. Kromě monitoringu realizujeme také empirické výzkumy. V roce 2018 jsme provedli šetření ohledně útoků motivovaných sexuální orientací nebo genderovou identitou na internetu. Výsledky šetření byly publikovány v časopise Česká kriminologie.^{1/}

Tak jako v předchozích třech letech se i v roce 2019 IU zapojila do testování účinnosti boje sociálních sítí a OČTR proti nenávistným projevům v kyberprostoru. Šlo tedy již o páté kolo testování v prostředí sociálních sítí FB, Microsoft, Twitter, YouTube, Instagram, Snpachat a Dailymotion. Uvedené společnosti se přihlášily ke „Code of Conduct on countering illegal hate speech online“, v jehož rámci se zavázaly k účinnému postupu proti nenávistným projevům v prostředí svých platform. Testování se zúčastnili spolu s IU také

zástupci dalších 24 zemí Evropské unie (EU). Naše organizace se soustředila na Facebook, YouTube a Twitter. Mezi 4. listopadem a 4. prosincem jsme nahlásili celkem 100 příspěvků, které byly vyhodnoceny jako naplňující znaky trestného činu. V důsledku toho bylo 59 % příspěvků odstraněno, o rok dříve to bylo 60 %.

IU realizuje několik vzdělávacích programů. Soustředíme se především na prohlubování znalostí a dovedností profesionálů a profesionálek, kteří přicházejí do kontaktu s oběťmi PN a se zvláště zranitelnými oběťmi. Naše školení jsou určena policii, sociálním pracovníkům a pracovnícům a vyučujícím. V roce 2019 mohli sociální pracovníci a pracovníce zvyšovat své dovednosti a znalosti prostřednictvím pěti akreditovaných kurzů u Ministerstva práce a sociálních věcí. Konkrétně šlo o kurzy úzce specializované na práci s oběťmi trestných činů: Hatespeech v online prostředí, Zákon o obětech trestných činů, Úvod do problematiky násilí z nenávisti, Základy trestního řízení pro sociální pracovníky a pracovníce a Bezpečnostní a mediální plánování pro oběti trestných činů. V roce 2019 byli rovněž školeni příslušníci Policie ČR specializující se na téma PN.

Program pro oběti, vzdělávací program a monitoring mohou zájemci a zájemkyně podpořit jednorázovým nebo dlouhodobým darem na sbírkový účet

440 660 440/2010

či poskytnutím služeb zdarma. Pro podrobnější informace prosím navštivte

www.darujipomoc.cz

nebo nás kontaktujte na

dary@in-ius.cz

1/ Petruželka, B., Walach, V., & Kalibová, K. 2020. Diskriminace a násilí motivované sexuální orientací nebo genderovou identitou: Online šetření mezi LGBT+ lidmi v Česku. *Česká kriminologie*, 5(1), 1–22.

Poděkování

Rádi bychom poděkovali všem, bez kterých by tato Zpráva nevznikla. Předně děkujeme lidem, kteří byli dotčeni PN a rozhodli se nám tyto incidenty oznámit. Víme, že to pro vás nebylo vždy lehké. Věříme, že se nám společně podaří upozornit na stav PN v ČR a přispět k nápravě.

Děkujeme Policejnímu prezidiu ČR za poskytnutí nezbytných statistických dat o předsudečných trestných činech. Nezastupitelnou pomoc nám poskytli ochotní tiskoví mluvčí a další představitelé policie a zaměstnanci státních zastupitelství a soudů. Jsme si vědomi, že investovali nemalou energii do zodpovězení našich dotazů a především díky jejich ochotě a nasazení jsme mohli většinu incidentů dohledat a ověřit.

Poděkování patří kolegům a kolegyním z nevládního sektoru a komunitních organizací, kteří nám pomáhají vyhledávat předsudečné incidenty a kteří posilují vědomí svých klientů a klientek, že se mohou proti PN bránit. Nezastupitelnou roli v monitoringu PN v rámci romské komunity hraje již delší dobu organizace Romea a v případě transfobního násilí spolek Trans*parent.

V roce 2019 jsme spolupracovali s organizací Prague Pride a byli na vzájemném interním školení v organizaci Rozkoš bez rizika.

Děkujeme ostatním kolegům a kolegyním, kteří v rámci svých pravidelných povinností věnovali svůj čas doplnění databáze a připomínkování Zprávy.

Hlavní zjištění:

Hlavní zjištění v oblasti stavu PN:

- Celkem bylo v roce 2019 zaregistrováno 157 předsudečných incidentů.
  - Období 2014–2019 charakterizuje tendence nárůstu počtu předsudečných incidentů, v letech 2018 a 2019 se jedná o mírný nárůst o 9 incidentů.
  - Pro posledních 5 let rovněž platí nárůst podílu online incidentů na všech incidentech. V letech 2018 a 2019 se nicméně jejich podíl snížil z 37 % na 34 %.
  - Mezi skupiny nejvíce ohrožené PN patřily v roce 2019 lidé definovaní barvou pleti (16 %, 31 případů), Romové (13 %, 26 případů), Židé (13 %, 26 případů) a lidé definovaní politickým přesvědčením (10 %, 19 případů).
  - Většina předsudečných incidentů byla zaregistrována v Hlavním městě Praze (66 incidentů) a Jihomoravském kraji (20 incidentů). K obcím s nejvyšším výskytem zaznamenaného PN se řadí Praha a Brno.
  - Nejčastěji se předsudečné útoky děly na internetu (34 % incidentů), na veřejně přístupných místech (31 %) a u oběti doma (12 %).
  - V roce 2019 jsme zaznamenali celkem 192 konkrétních obětí. Více napadání jsou muži (69 %), občané ČR (72 % napadených) a lidé ve věku 26–35 let (22 %) a do 15 let (22 %).
- Totožnost útočnicka se podařilo zjistit v 70 % incidentů. Útočil častěji jednotlivec než skupina. Skupinové útoky byly častější pouze u útoků motivovaných politickým přesvědčením, bezdomovectvím a zdravotním stavem. Mezi příznivce krajní pravice patřil pachatel na základě dostupných informací jen v 18 % všech incidentů.
  - Ze statistiky IU vyplývá, že se policie dozvěděla nejméně o 67 % všech incidentů. Před soud se dostalo celkem 30 % incidentů, přičemž ve 4 % soudní líčení nadále probíhalo. Soudní rozhodnutí bylo vydáno u celkem 39 % incidentů, se kterými policie přišla do kontaktu.
  - Naše analýza statistik Policejního prezidia, které odpovídají údajům ze statistiky trestné činnosti s extremistickým podtextem, odhalila, že část trestných činů kvalifikovaných podle §§ 403–405 může být ve skutečnosti kvalifikována jako předsudečné trestné činy. V roce 2019 bylo do naší databáze zařazeno jako předsudečné trestné činy 5 z 54 trestných činů dle §§ 403–405 TrZ, tedy 9 %.

Hlavní zjištění v oblasti práva:

- V roce 2019 nedošlo k zásadní změně nebo úpravě předpisů upravujících předsudečnou trestnou činnost či postavení poškozených.
- Na růst online předsudečné kriminality reagovaly v roce 2019 špičky české justice. Ochránkyně lidských práv ve spolupráci s předsedou Ústavního soudu ČR a nejvyšším státním zástupcem uspořádali na půdě Ústavního soudu konferenci pro odbornou veřejnost s názvem „Nenávist na internetu“.
- Ústavní soud vydal přelomový judikát zabývající se postavením poškozeného v trestním řízení. V judikátu poprvé použil termín „trestné činy z nenávisti“ a přirovnal v něm nenávistné útoky na sociálních sítích ke stejně závažným, jako jsou ty vyslovené ve veřejném prostoru.
- Předsudečnou trestnou činnost v online prostředí se zabýval i Soudní dvůr EU. Nejzásadnějším byl rozsudek stanovující provozovatelům sociálních sítí povinnost odstranit články a komentáře, které byly již dříve soudy označeny za protiprávní. Dále mají soudy na základě tohoto rozsudku možnost nařídit odstranění informací, které jsou obsahově rovnocenné těm, které byly označeny za protiprávní.

Hlavní zjištění v oblasti společenského ovzduší:

- Česko odmítlo symbolické přijetí 40 dětských uprchlíků z řeckých uprchlických táborů i přesto, že se přihlásily české rodiny, které by se o děti postaraly.
- Znepokojivé zprávy přinesl rok 2019 pro ty, na které verbálně útočili političtí představitelé. Za nenávistná hesla proti Romům v kampani před komunálními volbami v Mostě nebyl nikdo potrestán a Sněmovna odmítla vydat poslance SPD Miloslava Roznera, jenž popíral romský holocaust. Trestnímu řízení kvůli nenávistným a lživým výrokům čelilo během roku hned několik poslanců SPD.
- Policie sice průběžně varovala před psaním nenávistných komentářů na internetu, ale policejní formulář pro nahlašování kyberkriminality zůstal po celý rok mimo provoz.
- Ministerstvo vnitra se ve své každoročně publikované zprávě o extremismu nově zaměřilo i na předsudečnou nenávist, které se podle autorů zprávy nemusí zdaleka dopouštět pouze extremisté.
- V ČR začala fungovat platforma #JsmeTu, jejíž členové vnášejí do internetových diskusí věcné argumenty.
- Vedení mostecké radnice rozhodlo o stavbě kontejnerových domů v Chanově i proti vůli místních obyvatel, kteří navrhovali, že se budou sami podílet na přestavbě stávajících domů.

1. Právní vývoj

1.1. Legislativní vývoj

1.1.1. Vývoj hmotněprávní úpravy

Úprava předsudečných trestných činů je obsažena v určitých skutkových podstatách uvedených v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. V roce 2019 byly přijaty 2 zákony^{2/}, které novelizovaly trestní zákoník. Žádný nezměnil úpravu předsudečných trestných činů.

Méně závažné protiprávní jednání a jeho skutkové podstaty jsou obsaženy v zákoně č. 251/2016 Sb., zákon o některých přestupcích. V roce 2019 zákon neprošel žádnou úpravou nebo novelou. Aktuální je tedy znění z roku 2018 v nezměněné podobě, o němž jsme podrobněji informovali v předchozí Zprávě.

1.1.2. Vývoj procesněprávní úpravy

Od 1. 2. 2019 nabývá účinnosti zákon č. 287/2018 Sb., jímž se novelizuje trestní řád.^{3/} Do trestního řádu se nově přidává ustanovení § 7b, na jehož základě je nově možné přikázat osobě, která drží nebo má pod svou kontrolou data uložená na nosiči informací nebo v počítačovém systému, aby tato data po určitou dobu buď uchovávala v nezměněné podobě, nebo k nim jiným osobám zamezila přístup. Tento příkaz může vydat předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán.^{4/}

Nová úprava je důležitá hlavně ve vztahu k trestné činnosti páchané na internetu, kdy data mohou posloužit jako zásadní důkaz v trestním řízení. Je ovšem nutné upozornit, že nařízení mluví pouze o uchování a zabezpečení dat v určité podobě a po určitou dobu. Nejedná se tedy o zpřístupnění obsahu těchto dat nebo jejich odevzdání OČTŘ.

Vzhledem k tomu, že velká část předsudečných trestných činů se uskutečňuje právě v prostředí internetu, hodnotíme tuto úpravu jako krok správným směrem. Nicméně její účinnost a efektivnost bude možné posoudit až po zavedení do praxe.

1.1.3. Zákon o obětech trestných činů

Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, nebyl v roce 2019 novelizován. Platná tedy zůstává varianta z roku 2017. Podrobnou analýzu zákona, včetně legislativních a praktických doporučení, provedla IU v publikaci z roku 2016.^{5/}

1.1.4. Ostatní právní úprava a její vývoj

Obětem předsudečných trestných činů jsou k dispozici další prostředky k vymožení jejich práv. Tyto prostředky spadají do oblasti civilního práva, zejména jde o žalobu na náhradu nemajetkové újmy a osobnostní žaloby. Ani ty neprošly v roce 2019 žádnou legislativní změnou či úpravou.

2/ Zákon č. 287/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, účinný od 1. 2. 2019, a zákon č. 315/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, účinný od 1. 12. 2019.

3/ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, trestní řád.

4/ Zákon č. 287/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

5/ In IUSTITIA. 2016. *Zákon o obětech trestných činů. Praktická a legislativní doporučení zohledňující návrh technické novely zákona č.45/2013 Sb.* Praha: In IUSTITIA, o.p.s. Dostupné na: <http://www.in-ius.cz/dwn/praktalegdopo/zotc-web-final.pdf>.

1.2. Judikatura

Významná rozhodnutí soudů spojená s problematikou PN a jeho obětí byla v roce 2019 vydána Ústavním soudem ČR, Evropským soudem pro lidská práva ve Štrasburku a Soudním dvorem EU. Je nutné zmínit, že hned první nález Ústavního soudu, kterému se budeme věnovat, je z hlediska přístupu k obětem předsudečné trestné činnosti a k problematice předsudečných komentářů v internetovém prostoru přelomový. Zároveň je to první judikát vůbec, v němž Ústavní soud použil označení „trestné činy z nenávisti“.

1.2.1. Nález Ústavního soudu ČR ze dne 2. 4. 2019 sp. zn. III. ÚS 3439/17

Ústavní soud vydal přelomové rozhodnutí v oblasti postavení poškozeného v trestním řízení a v posouzení předsudečných trestných činů před obecnými soudy.

Stěžovatel se ve své stížnosti domáhal zrušení usnesení Okresního soudu v Kladně, kterým mu nebylo přiznáno postavení poškozeného v trestním řízení. Tím obecný soud připravil stěžovatele o možnost detailně se k věci vyjádřit a objasnit kontext stíhaného jednání. Hlavně ovšem poškozenému tímto usnesením znemožnil uplatnit návrh na náhradu způsobené újmy a využít práva podat tzv. prohlášení o dopadu trestného činu. Ústavní soud dospěl k závěru, že obecný soud postupoval při vydání napadeného usnesení v rozporu se zákonem, neboť řádně nezdůvodnil, z jakého důvodu stěžovateli práva poškozeného nepřísluší a postupoval naopak, jako by bylo zřejmé, že stěžovatel v takové pozici vystupovat nemůže. S takto zúženým pojetím postavení poškozeného se Ústavní soud neztotožnil a potvrdil, že **poškozený je samostatnou stranou trestního řízení, byť se specifickým postavením**. Smysl postavení poškozeného v trestním řízení není zdaleka jen domáhat se peněžité satisfakce, postavení poškozeného je spjata s ostatními procesními právy. Mezi důsledky uplatnění těchto práv patří

i možnost poškozeného zprostředkovat soudu vlastní vnímání celé trestní věci. K celkovému prošetření věci a ke zjištění skutečných dopadů trestného činu je klíčové postavení poškozeného a jeho vnímání a prožívání celého útoku, včetně jeho následků.

Ústavní soud dále v nálezu uvedl, že „zvláštní povaha a proměnnost tzv. trestných činů z nenávisti ukládá soudům povinnost posoudit povahu každého z takových útoků z perspektivy jeho potenciálních konkrétních obětí“^{6/}

Ústavní soud v rozhodnutí připodobnil verbální útoky na sociálních sítích k těm, které používaly starší totalitní ideologie, a uvedl: „Je třeba zkoumat, nakolik je takové sdělení na tzv. facebookovém profilu odlišné kupříkladu od pomalování výlohy obchodníka náležejícího k jiné společenské menšině. (...) Soudy tak musí vždy zkoumat, jak se jednotlivý útok projeví v individuální sféře konkrétního jedince (např. v důsledku jeho ohrožení, obav, poškození dobrého jména apod.), a nakolik jde pouze o nepřipustnou neadresnou politickou kampaň. Z uvedené nelehké situace však nemohou soudy unikat především tak, že se procesními postupy budou hlasu těchto potenciálních poškozených preventivně vyhýbat.“^{7/}

Ústavní soud dal tedy jasně najevo, že útoky na sociálních sítích se musí brát stejně vážně a se stejnými důsledky jako ty ve veřejném prostoru. K takovému posouzení Ústavní soud svým nálezem zavázal obecné soudy.

1.2.2. Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 28. 5. 2019 sp. zn. I. ÚS 1397/19

V usnesení Ústavní soud pronesl, že pracovníci neziskových organizací musí počítat s vulgaritami od nezralých a frustrovaných jedinců. Stěžovatelka se ústavní stížností domáhala zrušení rozhodnutí Městského soudu v Praze, ve kterém soud vulgární a výhrůžný projev pachatele označil za přestupek a věc postoupil příslušnému úřadu k projednání.

6/ Nález Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2019 sp. zn. III. ÚS 3439/17. Dostupný zde: <https://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=106536&pos=1&cnt=1&typ=result>.

7/ Nález Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2019 sp. zn. III. ÚS 3439/17. Dostupný zde: <https://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=106536&pos=1&cnt=1&typ=result>.

S usnesením se neztotožňujeme. Není možné, aby osoba, která pomáhá obětem předsudečného násilí, sama čelila předsudečným útokům, a přitom postrádala právní ochranu. Stěžovatelka se obrátila na Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku.

1.2.3. Pastörs proti Německu

Senát páté sekce Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku jednomyslně shledal, že odsouzením stěžovatele za popírání holokaustu, kterého se coby poslanec dopustil během projevu v poslanecké sněmovně, k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce 8 měsíců nedošlo k porušení článku 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, týkajícího se svobody projevu:

„Jakkoliv si zásahy do práva na svobodu projevu žádají co nejdůkladnější přezkum, týkají-li se výroků volených zástupců parlamentu, vyjádření pronesená v obdobném scénáři si zasluhují jen minimální, pokud vůbec nějakou ochranu, pokud je jejich obsah v rozporu s demokratickými hodnotami systému založeného Úmluvou. Výkon svobody projevu, a to i na půdě parlamentu, s sebou nese ‚povinnosti i odpovědnost‘ uvedené v čl. 10 odst. 2 Úmluvy. Parlamentní imunita v tomto ohledu skýtá zvýšenou, nikoliv však neomezenou ochranu projevům proneseným v parlamentu.“^{8/}

Dále Soud 4 hlasy proti 3 rozhodl, že tím, že v trestním řízení proti stěžovateli byl členem senátu nejvyššího soudu manžel soudkyně soudu prvního stupně, nedošlo k porušení práva na nestranný soud chráněného článkem 6 Úmluvy.

1.2.4. Zhdanov a ostatní proti Rusku

Stěžovatelé, 4 jednotlivci a 3 neziskové organizace, hájí práva LGBT+ lidí v Rusku. První ze stěžovatelů provozoval noční gay klub, kterému byla několik dní po neohlášené policejní razii vypovězena nájemní smlouva. Na ochranu práv LGBT+ osob založil občanské sdružení Rainbow House, které ovšem místní úřady odmítly zaregistrovat z důvodu možného ohrožení bezpečnosti ruské společnosti, ničení jejích morálních hodnot, ohrožení

suverenity a územní celistvosti Ruské federace snížením počtu jejího obyvatelstva. Obdobně byla odmítnuta registrace spolků stěžovatelů druhé a třetí stížnosti, kteří se svými sdruženími měli za cíl hájit právo na stejnopohlavní sňatky, respektive rozvoj sportovních aktivit pro LGBT+ v Rusku.

Vzhledem k tomu, že záměr podporovat práva LGBT+ byl rozhodujícím důvodem pro odmítnutí registrace stěžovatelských organizací, jednalo se o odlišné zacházení na základě sexuální orientace, které nebylo dostatečně ani objektivně odůvodněno. Došlo proto k porušení článku 14 Úmluvy ve spojení s článkem 11 Úmluvy.

1.2.5. Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 3. 10. 2019 C-18/18 ve věci Eva Glawischnig-Piesczek v. Facebook Ireland Limited

Žalobkyně, rakouská politička, požadovala po FB Ireland Limited, jež je provozovatelem zmíněné platformy, aby smazala nepravdivý článek, u kterého byla otištěna její fotografie. FB žalobkyni nevyhověl, a ta se proto obrátila na soud. Ten rozhodl o odstranění žalobkyní označených komentářů a povinnosti FB odstranit všechny další články a komentáře, pokud mají stejně škodlivý obsah, jako má ten označený žalobkyní. FB se proti tomuto rozhodnutí odvolal. Celý spor se proto dostal před Nejvyšší soud Rakouska, který položil předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU. V této předběžné otázce se zajímal, zda je vůbec možné uložit povinnost mazání a zamezení šíření příspěvků, které jsou obsahově stejně nebo podobné těm, které soud označil za protiprávní.

Soudní dvůr EU vyřkl názor, že soudy členských států mohou provozovateli sociální sítě nařídit odstranění článků a komentářů, které byly dříve prohlášeny za protiprávní. A dále může soud nařídit odstranění informací, které jsou obsahově rovnocenné jako informace označené za protiprávní – avšak pouze v tom případě, že obsah těchto informací je natolik podobný, že poskytovatel již nemusí obsah samostatně posuzovat. Podle Soudního dvora má

8/ Pastörs proti Německu, text rozsudku dostupný na: [http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/0/5FED3998D854BE75C125856E0039B199/\\$file/Pastors%20proti%20N%C4%9Bmecku_ rozsudek.pdf?open&](http://eslp.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/0/5FED3998D854BE75C125856E0039B199/$file/Pastors%20proti%20N%C4%9Bmecku_ rozsudek.pdf?open&)

poskytovatel povinnost takto konat celosvětově, což je jasným vymezením extrateritoriálního přesahu právního řádu EU. Tímto rozhodnutím je jasně stanovena povinnost provozovateli sociální sítě odstraňovat a monitorovat obsah označený za protiprávní, pokud mu soud tuto povinnost uloží.

1.3. Vybrané právní případy

1.3.1. Útok na děti v parku

Manželský pár za přítomnosti své dcery verbálně a fyzicky napadl v parku skupinu 7 dětí. Nejmladšímu napadenému bylo 9 let. V průběhu napadení byly děti vystaveny i hrubému verbálnímu útoku, kdy je manželé oslovovali jako „černé huby“, „černý čůráku“ či „černá kurvo“. Celý útok, nijak nevyprovokovaný, byl veden velmi brutálně, a napadeným byla způsobena četná poranění. Oba útočníci byli nepravomocně odsouzeni pro spáchání několika přečinů k podmíněným trestům odnětí svobody. Rovněž jim bylo soudem uloženo zaplatit náhradu uplatněného bolestného, s nemajetkovou újmou byli poškození odkázáni na občanskoprávní řízení.^{9/}

V průběhu trestního řízení bylo nutné brát na zřetel množství poškozených, a zejména jejich věk. Zákon speciálně upravuje problematiku výsledku osob mladších 18 let a dětí mladších 10 let.^{10/} Tato problematika je dále upravena v závazném pokynu policejního prezidenta.^{11/}

Policie v prvních fázích prověřování příliš nereflektovala specifika nízkého věku poškozených, kdy tito byli vyslýcháni „řadovými“ policisty v běžné policejní výslechové místnosti, což je zjevně v rozporu s dříve zmíněným závazným pokynem policejního prezidenta. Dokonce 1 z policistů celou dobu v průběhu podání vysvětlení stál a tyčil se nad poškozenými, což na poškozené působilo stresujícím a výhružným dojmem. Toto prostředí mělo

na poškozené evidentně negativní vliv, kdy kvůli nekomfortním pocitům nebyli schopni v plné míře vypovědět a detailně popsat celý skutek, který se jim stal. Po vznesení obvinění byli poškození pozváni k úkonu podání výpovědi. V této fázi už byli zastoupeni zmocněncem, který trval na výsledku poškozených ve speciální výslechové místnosti a policistou vyškoleným v jednání s nezletilými. I přesto, že takto by měly být úkony se zvlášť zranitelnými oběťmi mladšími 15 let probíhat^{12/}, nebyla policie ochotna to zařídit. Častým argumentem, proč toto není možné, nebo nebude provedeno, je nedostatek těchto specializovaných výslechových místností napříč ČR. Na návrh a insistenci zmocněnce byl nakonec výslech proveden ve specializované výslechové místnosti policistkou v civilním oblečení v nedalekém městě. Průběh celého výslechu byl nahráván a poškozeným kladla všechny dotazy pouze speciálně vyškolená policistka. Úroveň a kvalita výpovědi se diametrálně lišila od předchozích podání vysvětlení.

Na celém případě je jasná neochota a nedostatečná odbornost policistů v přístupu ke zvlášť zranitelným obětem obecně a konkrétně k těm nezletilým. Nedostatkem se v praxi ukazují být i nevyhovující vybavenost policie speciálními výslechovými místnostmi, kde by se tento typ úkonů měl provádět.

1.3.2. Verbální útok na ženu s hidžábem

V únoru 2019 se žena dlouhodobě žijící v ČR stala obětí hrubého verbálního útoku. Na cestě z pošty na ni začala pokřikovat skupinka mužů, která v té době měla polední pauzu. Pokřikovali na ni nadávky jako: „Ty kurvo muslimská, vrať se do Afgánistánu a tam se zabíjejte, ne v Česku.“ „Ty pičo muslimská.“ Městská policie postoupila případ k projednání přestupkové komisi. Ta však ve věci dlouho nekonala, až bylo řízení ukončeno odložením. Nadřízený orgán vyhověl žádosti zmocněnce oznamovatelky k uplatnění opatření proti nečinnosti a shledal pochybení komise, nicméně přijetí

9/ Podrobněji je incident popsán v kapitole 3.2 Charakteristiky jednotlivých incidentů, kde je evidován pod č. 117 Napadení dětí.

10/ Ust. § 102 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád

11/ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 167/2010, o činnosti na úseku mládeže

12/ Čl. 7 odst. 8b závazného pokynu policejního prezidenta č. 167/2010

jakéhokoli opatření naznal jako neúčelné, protože se významně přiblížil k termínu jednoroční promlčecí doby. Vinou pochybení přestupkové komise tak zůstali pachatelé bez sankce.^{13/}

Výsledek případu ukazuje, že jednoroční doba k projednání přestupku je příliš krátká a může bránit řádnému prošetření možného přestupkového jednání. Dlouhodobým problémem prověřování přestupků je nedostatečné personální obsazení přestupkových komisí, které nejsou schopny v důsledku velké vytíženosti zpracovávat a prověřovat případy možného spáchání přestupkového jednání. V tomto konkrétním případě byla ovšem závažnější i neochota přestupkové úřednice konat a provádět důkazy, které jí byly navrhovány zmocněncem oznamovatelky, což nakonec i nadřízený orgán shledal jako pochybení na straně přestupkové komise.

1.4. Významné události

1.4.1. Konference na téma „nenávist na internetu“ ze dne 16. 9. 2019

V reakci na předsudečné útoky na internetu uspořádali předseda Ústavního soudu, nejvyšší státní zástupce a ochránkyně lidských práv konferenci, která se konala na půdě Ústavního soudu. Na této konferenci vystoupila se svým příspěvkem i ředitelka organizace IU Klára Kalibová.

Tématy konference byly definice předsudečné trestné činnosti na internetu, rozlišení pojmů „extremismus“ a „předsudečné násilí“, ale i praktické otázky jako dokazování a hranice mezi trestným činem a přestupkem. Konference byla určena zejména policistům, státním zástupcům a soudcům s cílem pokusit se hledat způsoby, jak online předsudečné útoky účinně řešit a předcházet jim. Na konferenci vystoupili hlavní představitelé české justice.

Jako 1 z prvních vystoupil předseda Ústavního soudu ČR Pavel Rychetský, který pronesl: „Nedávno jedna americká universita realizovala exaktní metodou průzkum sociálních sítí, jehož výsledkem je zjištění, že lež se po internetu šíří sedmkrát rychleji než pravda. Svoboda projevu, ať už je realizována ústně, tiskem nebo na internetu, se nekryje s hledáním pravdy a stát tu není od toho, aby určoval vítěze soutěží o nejspřávnější nebo nejpravdivější výrok. Role státu však není jednoduchá – nemá uloženu povinnost nějaký projev šířit anebo mu tleskat, ale musí nalézt prostředky, jak na jedné straně chránit právo jedince nerušeně vyjádřit své názory, a na druhé straně však zabránit šíření názorů, které propagují rasismus, xenofobii, všechny formy nenávisti, nebo dětskou pornografií. Současně je povinen vytvořit právní prostor, ve kterém se každý jednotlivý subjekt může efektivně dovolat ochrany, pokud jej k projevu někdo nutí nebo pokud jej něčí projev poškozují.“^{14/}

Soudkyně Ústavního soudu ČR Kateřina Šimáčková přispěla se svou definicí nenávistného projevu, což je podle ní takový projev, který je: „přímým útokem na lidi či jednotlivce na základě podezřelých důvodů, jimiž je zejména jejich rasa, etnikum, národnost, náboženské přesvědčení, sexuální orientace, pohlaví, genderová identita nebo zdravotní postižení. Právně zakázaný je pak takový nenávistný projev, který je agresivní nebo ponižující, a označuje někoho za podřadnou osobu, dehumanizuje ho nebo vyzývá k jeho vyloučení nebo segregaci.“^{15/}

Kancelář veřejné ochránkyně práv v rámci této konference prezentovala výsledky kvantitativní obsahové analýzy rozsudků soudů ohledně předsudečných trestných činů páchaných online.^{16/} Autoři se v analýze zabývali rozhodnutími okresních soudů vydanými mezi lety 2016 až 2019. Celkem se analýza zabývala 47 rozhodnutími 25 okresních soudů.

13/ Podrobněji je incident popsán v kapitole 3.2 Charakteristiky jednotlivých incidentů, kde je evidován pod č. 77 „Vrat se do Afghánistánu“.

14/ Rychetský, P. 2019. *Nenávist na internetu, 16. října 2019. Úvodní slovo Pavla Rychetského*. Brno: Ústavní soud. Dostupné na: https://www.ochrance.cz/uploads-import/projekt_ESF/00_2019_VA/SYMPOSIA_KONFERENCE_VELEAKCE/10_16_Nenavist_na_internetu/PREZENTACE/Uvodni_slovo_Pavel_Rychetsky.pdf.

15/ KVOP. 2019. Jak bránit šíření nenávisti na internetu. Tisková zpráva. Brno: Veřejný ochránce práv. Dostupné na: <https://www.ochrance.cz/aktualne/jak-branit-sireni-nenavisti-na-internetu-1/>.

Z analýzy vyplývá, že nejčastějšími oběťmi předsudečné trestné činnosti páchané v online prostředí jsou Romové a muslimové. Dohromady tvoří více než polovinu poškozených. Nejčastěji, ve více než 80 % případů, byl tento druh skutku spáchán na FB. Pachatelé se zde nejčastěji, téměř v polovině případů, dopouštěli trestného činu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356

TrZ. Téměř ve čtvrtině případů pak šlo o trestný čin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 TrZ. Pokud se předsudečná trestná činnost projednává u soudu, skončí téměř vždy, ve více než 90 % případů, pravomocným odsouzením pachatele, kdy trestem bývá podmíněné odnětí svobody se zkušební dobou nebo uložení peněžitého trestu.^{17/}

16/ Urbániková, M. 2019. *Nenávistné projevy na internetu. Kvantitativní obsahová analýza soudních rozhodnutí*. Brno: Veřejný ochránce práv. Prezentace dostupná na: https://www.ochrance.cz/uploads-import/projekt_ESF/00_2019_VA/SYMPOSIA_KONFERENCE_VELEAKCE/10_16_Nenavist_na_internetu/PREZENTACE/Marina_Urbanikova.pdf.

17/ KVOP. 2019. *Konference: Nenávist na internetu (Ústavní soud ČR)*. Brno: Veřejný ochránce práv. Dostupné na: <https://www.ochrance.cz/vzdelavaci-akce/konference-nenavist-nainternetu-ustavni-soud-cr/>.

2. Společenské ovzduší

2.1. Politická reprezentace

2.1.1. Předsudečné projevy politiků

Podzimní komunální volby v roce 2018 opět podnítily mezi politickými představiteli útoky proti Romům. Někteří v nich pokračovali i dávno po volbách a po začátku nového roku. Např. poslanec za ČSSD Jaroslav Foldyna v pořadu Máte slovo urážel oběti romského holokaustu a zlehčoval jejich utrpení. Lhal také o památníku romského holokaustu v Letech u Písku, když tvrdil, že bude stát miliardy korun. Na sociálních sítích lidé Foldynovy výroky odsoudili a ohradila se proti nim i zmocněnkyně pro lidská práva Martina Štěpánková.^{19/}

Místopředsedkyně Pirátů Olga Richterová kvůli těmto a podobným výrokům uspořádala hned v lednu přímo na půdě Poslanecké sněmovny kulatý stůl na téma „Holocaust českých Romů za druhé světové války“. Chtěla tak připomenout památku obětí i dovzdělat své kolegy, kteří opakovaně zpochybňují romský holocaust. „Ti, kterých se to týkalo nejvíc, se nicméně nezúčastnili. Je to určitě škoda, protože věřím, že oprášení historických skutečností by jim pomohlo vyhnout se v budoucnu více než nešťastným výrokům. Chceme, aby informace byly dostupné, aby se už nikdo nemohl vymlouvat, že něco nevěděl,“ shrnula průběh události Richterová.^{20/}

Ani příležitost k dovzdělání ovšem intenzitu útoků vůči Romům nezmírnila. Předseda KSČM Vojtěch Filip v srpnu na sociální síti

Twitter tvrdil, že odkup vepřína v Letech u Písku, v místě, kde stál koncentrační tábor pro Romy, může za vzrůstající ceny vepřového masa. Samotný odkup, který umožnil vybudování důstojného pietního místa, označil za zločin. Znepokojení nad výrokem vyjádřilo Muzeum romské kultury a odsoudili ho i mnozí političtí představitelé. Např. vedení ČSSD označilo výrok za odporný.^{21/} „Důstojnost mrtvých je pro něj méně důležitá, než vepřo knedlo zelo,“ glosoval Filipova slova Karel Schwarzenberg (TOP 09).^{22/}

Podle ředitele Svazu chovatelů prasat ČR Jana Stibala je Filipovo vyjádření navíc lživé, protože vyšší cenu vepřového masa způsobil výskyt afrického moru prasat v Číně.^{23/} Archeologové potvrdili, že se největší část koncentračního tábora v Letech skutečně nacházela v areálu bývalého vepřína a vně vepřína bylo jen asi 10 procent celkové rozlohy. Trosky koncentračního tábora byly podle archeologů viditelné ještě v době, kdy se vepřín stavěl, a i dnes jsou pod navážkou dobře rozpoznatelné.^{24/}

Předseda Senátu Jaroslav Kubera varoval při pietním aktu v Terezíně před totalitou, která je „zahalena do slov ekologie, životní prostředí, rovnost pohlaví, politická korektnost a multikulturalismus“. Za absurdní a neuctivé vůči obětem totalitárních režimů označily vyřčenou analogii organizace Česká ženská lobby, Amnesty International, Greenpeace a Společnost pro trvale udržitelný život. Ve společném prohlášení vyzvali Kuberu k veřejné omluvě. Od Kuberových slov se také distancovalo 17 senátorů.^{25/}

19/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zmocnenkyne-pro-lidska-prava-k-vyrokum-poslanca-foldyny-o-pripravovanem-pamatniku-v-letech-je-to-nedustojne>

20/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/video-kulaty-stul-o-romskem-holokaustu-v-poslanecke-snemovne.-poslanci-keri-holokaust-popiraji-dostali-sanci-se-vzdelat>

21/ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/cssd-vojtech-filip-muzeum-romske-kultury-veprin-v-letech_1908081631_elev

22/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/karel-schwarzenberg-komunisticka-vyjadreni-k-byvalemu-veprinu-v-letech-jsou-nehorazna>

23/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/chovatele-prasat-potvrzují-ze-vojtech-filip-lze-když-tvrdí-ze-za-zvysenou-cenou-vepřového-je-vykup-veprína-v-letech>

24/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/romea-tv-zive-tiskova-konference-k-vysledkum-archeologickeho-pruzkumu-v-arealu-veprína-v-letech>

25/ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/jaroslav-kubera-predseda-senatu-terezin-proslov_1905211536_ako

U příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu 28. října uděloval prezident Miloš Zeman státní vyznamenání. Spolu s válečnými veterány medaili Za hrdinství získal i David Michajlak, který se zúčastnil potyčky na koupališti v Dubí. Pár dnů před udělením vyznamenání padla v této kauze obžaloba několika Romů, kteří údajně Michajlaka napadli. Někteří svědci však incident popisovali tak, že právě Michajlak jednu z žen opakovaně udeřil, až spadla do vody, a začala se proto bránit. Krátce po incidentu se v Dubí uskutečnila demonstrace Dělnické strany sociální spravedlnosti, v souvislosti s níž policie začala stíhat 8 lidí. Potyčku na koupališti v době udělení vyznamenání ještě nestihl projednat soud a nebylo tak jasné, co přesně se na místě odehrálo. Prezident však již udělil Michajlakovi medaili za záchranu lidského života.^{26/}

Pavel Novotný (ODS) na Twitteru napsal, že si přeje smrt poslance Zdeňka Ondráčky (KSČM) v souvislosti s jeho cestou do tzv. Doněcké lidové republiky. Soud rozhodl, že se nejedná o trestný čin.^{27/} Nejedná se ani o předsudečný incident, neboť zde útočník reagoval na konkrétní jednání napadeného. Tento incident zde nicméně uvádíme, neboť dle našeho názoru přispívá k negativní atmosféře ve společnosti a může napomoci vzniku dalších útoků, včetně těch prokazatelně předsudečných. Političtí představitelé by měli aktivně budovat takovou atmosféru ve společnosti, díky které bude útoků ubývat.

2.1.2. Boj s chudobou

Brněnská organizace IQ Roma servis se v otevřeném dopise vymezila vůči tomu, že ji hnutí Trikolora v čele s Václavem Klausem mladším označilo za politickou neziskovku. Ředitel Petr Máčal

upozornil především na to, že organizace se věnuje poskytování sociálních služeb a je financována ze státních, krajských a obecních zdrojů, přičemž potřebnost služeb posuzují právě kraje.^{28/}

Chudoba a nedostatek zdrojů na pokrytí základních potřeb má samozřejmě přímý vliv na zdraví lidí. Místo systémové sociální pomoci se vláda rozhodla zlepšit zdravotní stav obyvatel sociálně vyloučených lokalit školením o zdravém životním stylu. V rámci projektu za 240 milionů korun začnou v lokalitách působit terénní pracovníci. Se sociálně vyloučenými lidmi budou besedovat o zdraví a vhodné stravě nebo pro ně budou pořádat kurzy pohybu.^{29/}

Skupina 25 senátorů v čele s Ivo Valentou (Soukromníci) neuspěla u Ústavního soudu s návrhem zrušit velkým obchodním řetězcům povinnost odevzdávat část neprodaného zboží potravinovým bankám. Neprodané zboží, které by skončilo v odpadu, bude proto i nadále distribuováno přes neziskové organizace potřebným.^{30/}

Byla schválena novela insolvenčního zákona, podle které dosáhne na oddlužení o něco větší okruh lidí než doposud. Od listopadu přestala platit vstupní podmínka, že dlužník musí být schopen v 5 letech uhradit alespoň 30 procent závazků. Naději budou mít i ti, kteří tuto část dluhů do 5 let neuhradí, protože o jejich oddlužení bude rozhodovat soud, který zohlední, zda se o splacení dluhu dostatečně snažili. Senátoři navrhovali tyto podmínky zcela zrušit, poslanci jejich úpravy ale odmítli. Podle kritiků novely bude stále existovat skupina nejchudších lidí, kteří se z dluhové pastí nemají šanci dostat.^{31/} Britský deník The Guardian v souvislosti s projednáváním novely napsal, že dluhová spirála obyvatel ohrožuje demokracii v ČR, protože dlužníci ztrácejí důvěru v úřady i stát a politiky.^{32/}

26/ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/pripad-rvacky-v-dubi-jak-lici-zalobce-pripad-za-ktery-udelil-zeman-vyznamenani-82214>

27/ https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/pavel-notovny-zdenek-ondracek-twitter-odsouzeni-soud-vyroky.A201031_075455_domaci_vlc

28/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/tiskove-zpravy/iq-roma-servis-reaguje-na-dezinformace-ktere-siri-hnuti-trikolora-vaclava-klause-ml>

29/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zdravotni-gramotnost-socialne-vyloucenych-ma-zvysit-projekt-za-240-milionu>

30/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ivo-valenta-a-dalsi-senatori-neuspeli-velke-retezce-musi-dal-odevzdat-zbozi-do-potravinovych-bank>

31/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/insolvenzni-novela-zmirneni-podminek-pro-oddluzeni-snemovna-odmitla>

32/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ceskou-demokracii-podle-the-guardian-ohrozuj-i-exekuce-obyvatel>

2.1.3. Ochrana lidských práv

V dubnu skončil mandát zástupci ombudsmanky Stanislavu Křečkovi, proto Senát i prezident navrhli Poslanecké sněmovně kandidáty. Zatímco prezident Zeman podpořil Stanislava Křečka a advokáta Zdeňka Koudelku, senátoři navrhli bývalou ústavní soudkyni a senátorku Elišku Wagnerovou a děkanku Právnické fakulty Masarykovy univerzity Markétu Seluckou.^{33/} Proti volbě Koudelky se postavila řada osobností i zástupců neziskových organizací v čele s Petrem Pithartem, ředitelem organizace Člověk v tísni Šimonem Pánkem nebo mluvčími Charty 77 Věrou Roubalovou a Danou Němcovou. Ve společném prohlášení připomínali Koudelku jako jednoho z autorů volebního zákona z dob opoziční smlouvy, který měl znevýhodnit malé strany, nebo jako spoluautora kontroverzní amnestie Václava Klause.^{34/} Poslanci nechali do druhého kola postoupit Křečka a Seluckou, v tajné volbě ale nezískal dostatečný počet hlasů ani 1 z nich, a tak ve funkci setrval Křeček.^{35/} Zástupkyní ombudsmanky Anny Šabatové byla nakonec v listopadu zvolena bývalá zmocněnkyně vlády pro lidská práva a rovné příležitosti Monika Šimůnková.^{36/}

Novou vládní zmocněnkyní pro lidská práva se v květnu stala bývalá ministryně spravedlnosti Helena Válková z ANO. Na protest proti jejímu jmenování odstoupil z Rady vlády pro lidská práva její člen Daniel Kroupa a kriticky se k rozhodnutí vlády postavil i Institut pro sociální inkluzi. Členka Rady pro záležitosti romské menšiny Edita Stejskalová upozornila na to, že Válková nehlasovala pro vydání poslance Roznera k trestnímu stíhání kvůli popírání holokaustu.^{37/} V červnu z rady odešla i Martina Horváthová,

kteřá se podle svého vyjádření nemůže ztotožnit s tím, že radě oficiálně předsedá obviněný premiér Andrej Babiš.^{38/}

2.2. Krajní pravice

2.2.1. SPD a Národní demokracie

V souhrnné zprávě o projevech extremismu za rok 2018 publikované Ministerstvem vnitra se poprvé objevila také rozsáhlá část týkající se předsudečné nenávisti. Tento pojem se dostal i do názvu každoročně publikované zprávy (Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2018). Autoři upozornili, že „nenávisťně motivované trestné činnosti se může dopouštět i osoba, která není členem či příznivcem extremistického hnutí. Nesnášenlivost a předsudky projevují i jednotlivci bez prokazatelné vazby na xenofobně orientované skupiny“. Zpráva zároveň zmiňuje, že náboženskou či etnickou nesnášenlivost šíří parlamentní strana Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura, přičemž její členové své manipulace cílí na část společnosti, která je nedokáže kriticky reflektovat. Ministerstvo současně vydalo také Koncepci boje proti projevům extremismu a předsudečné nenávisti, ve které se zavazuje intenzivněji postupovat proti projevům nenávisti na internetu nebo umožnit obětem a svědkům trestných činů podat elektronické oznámení.^{39/}

S ministerstvem vnitra se kvůli obsahu zpráv o extremismu soudila krajně pravicová Národní demokracie. Představitelé strany požadovali, aby ministerstvo odstranilo ze zpráv o extremismu za rok 2015 a první pololetí roku 2016 veškeré zmínky o ní a omluvilo se

33/ <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2720783-senat-a-prezident-navrhli-kandidaty-na-zastupce-ombudsmanky-zeman-chce-i-nadale>

34/ <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2720783-senat-a-prezident-navrhli-kandidaty-na-zastupce-ombudsmanky-zeman-chce-i-nadale>

35/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/snemovna-nevybrala-krecka-ani-seluckou-jako-zastupce-ombudsmanky>

36/ <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/zastupkyni-ombudsmanky-bude-simunkova-40305105>

37/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/novou-zmocnenkyni-pro-lidska-prava-se-stala-helena-valkova>

38/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/martina-horvathova-rezignuje-na-post-mistopredsedyne-a-odchazi-z-romske-rady-nahradi-ji-jan-husak-z-rady-odchazi-i-nikola>

39/ <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>

straně za poškozenou pověst. Pražský městský soud však rozhodl, že ministerstvo zmínky o Národní straně ze zpráv o extremismu vyřazovat nemusí.^{40/}

Okamurovi se opět začala rozpadat jeho politická strana. V polovině března opustili SPD 3 poslanci, kteří zároveň oznámili založení nového hnutí, se kterým budou usilovat o křesla v Evropském parlamentu. Jedním z nich je poslanec Lubomír Volný, který chtěl nahradit Tomia Okamuru v čele strany, ale vedení SPD zrušilo moravskoslezskou organizaci strany, které Volný předsedal. V médiích se také začalo psát o tom, že Volný pronajímá byty v ostravské sociálně vyloučené lokalitě a dostává za to peníze ze státních příspěvků. Příjemce dávek na bydlení přitom SPD označuje jako „parazity“^{41/}. Na kritiku zareagoval poslanec výhrůžkou, že svým nájemníkům neprodouží smlouvy.^{42/}

Hoaxy nejsou cizí ani předsedovi SPD. Okamura na konci ledna sdílel fotografii ženy polité kyselinou a doprovodil ji textem o tom, že se útoky muslimských imigrantů kyselinou na ženy odehrávají v současné době ve Velké Británii běžně. Žena na fotografii ale byla obětí útoku Brita z roku 1991.^{43/} Okamura pobavil také svým vážně míněným oficiálním dotazem adresovaným ministrovi kultury Antonínu Staňkovi: „O jakou finanční částku požádalo Muzeum romské kultury ve svém dopise z ledna 2019 na své výdaje? Proslýchá se, že požádali v dopise o částku bilion korun.“^{44/}

Okamura byl za své lživé výroky dokonce i sám souzen. Podle nepravomocného rozsudku by se měl omluvit Ústavu nezávislé

žurnalistiky, provozovateli serveru HlídacíPes.org za to, že web označil za podvodný a spojený s miliardářem a filantropem Georgem Sorosem. Okamurův právní zástupce oznámil, že se proti rozsudku odvolá. Verdikt odvolacího soudu ale nebyl do konce roku znám.^{45/}

V červnu Okamura na svém facebookovém profilu nařkl redaktorku Radiožurnálu Zdeňku Trachtovou, že bagatelizuje znásilnění šestnáctileté dívky na Litoměřicku. Redaktorka zjišťovala, odkud Okamura získal dosud oficiálně nepotvrzenou informaci publikovanou na svém facebookovém profilu, že podezřelý ze znásilnění je migrant z Afriky. Proti Okamurovu útoku na redaktorku se ohradil ředitel rozhlasu René Zavoral a označil ho za útok na podstatu Českého rozhlasu jako veřejnoprávního média. Okamurovi fanoušci začali redaktorce na FB vulgárně nadávat, přát jí znásilnění a podněcovat k násilí vůči ní. Předseda vlády Jan Hamáček celou věc odsoudil a ujistil veřejnost, že policie se komentáři zabývá.^{46/}

2.2.2. Jiné

Pořad 168 hodin zveřejnil reportáž o tom, že Český svaz bojovníků za svobodu spolupracuje se 2 spolky, které ministerstvo vnitra označuje za vážné bezpečnostní riziko. Kontroverzní postavou svazu je i jeho předseda Jaroslav Vodička. Např. jeho proslav na Terezínské tryzně z roku 2016 označily židovské obce jako xenofobní.^{47/}

40/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ministerstvo-vnitra-nemusi-vyradit-narodni-demokracii-ze-zprav-o-extremismu>

41/ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/lubomir-volny-spd-bojko-nevludova-jednotni-alternativa-pro-patrioty_1903172157_lac

42/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/obchodnik-s-chudobou-a-poslanec-spd-volny-vyhani-romy-ze-svych-bytu-na-ulici>

43/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zenu-znetvoril-bily-brit-kyselinou.-okamura-jeji-fotku-siri-jako-dukaz-zvsujících-se-muslimskych-utoku-kyselinou>

44/ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/tomio-okamura-antonin-stanek-ministr-kultury-cssd-spd-rozpocet-muzeum-rom_1902012045_gol

45/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/okamura-se-ma-omluvit-za-utoky-na-novinare-spd-nesouhlasí-s-rozhodnutím-soudu>

46/ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/tomio-okamura-facebook-cesky-rozhlas_1906201337_ako

47/ <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2955212-vodickuv-svaz-na-beskydsku-svaz-spolupracuje-s-extremisty-a-opet-ma-dostat-dotaci-6>

Německá televize MDR zveřejnila reportáž s názvem Ubytovat, zkasiovat o Jiřím Sieberovi, který na severu Čech obchoduje s chudobou. Sieber před kamerou plánoval vybudování vesnice pro lůzu, což před volbami navrhovalo hnutí Mostečané Mostu. Sieber také vysvětloval, že řešením by bylo Romům „nabourat jejich genetické kód. Respektive v momentě, kdy se mísí krev, kdy se jim dostane víc bílé krve, tak voni dostávají světlejší barvu a víc inteligence“. V závěru reportáže Sieber ukázal svou sbírku, která obsahuje např. zbraně neonacistů, kteří v roce 2008 pochodovali na sídlišti Janov, plechovku od Cyklonu B nebo plachetnici z lidské kůže z koncentračního tábora Dachau.^{48/}

Web Hlídací pes na začátku dubna upozornil, že síť krajně pravicových Identitářů, kteří bojují např. proti míšení ras, sahá i do Česka. Jedna z členek, kanadská ultrakonzervativní youtuberka Faith Goldy, se na přelomu listopadu a prosince 2018 dokonce v Praze provdala.^{49/}

Kotlebova nacionalistická Ľudová strana Naše Slovensko si otevřela v Praze na Smíchově „konzulát“ ve stranickém sekretariátu Dělnické strany sociální spravedlnosti.^{50/}

Neonacisté se letos 1. května vypravili pochodovat do Brna. Přibližně 50 neonacistů blokovaly v postupu městem stovky lidí. Shromáždění neonacistů nakonec rozpustil tajemník městské části Brno-střed, protože neonacisté odmítli jít jinou navrženou trasou

a ohrožovali tak zdraví a majetek lidí. Pochodující křičeli např.: „V našem státě hnije židokracie!“ V čele průvodu pochodoval i Vlastimil Pechanec, odsouzený za předsudečnou vraždu.^{51/}

Na půdě Poslanecké sněmovny měl vystoupit britský krajně pravicový extremistu Tommy Robinson. Akci po kritických ohlasech zrušil pořadatel – poslanec ANO Milan Pour. Robinson dříve vedl Anglickou obrannou ligu, která vznikla kolem fotbalových chuligánů, a v minulosti byl několikrát odsouzen za napadení a podvody.^{52/}

V Hlubokých Mašůvkách u Znojma vystoupila neonacistická kapela z Ukrajiny Sokyra Peruna. Kapela je známa rasistickými a antisemitskými texty.^{53/}

V polovině letních prázdnin zveřejnili 2 členové uskupení Nezávislí nacionalisté video, ve kterém oznámili, že začínají organizovat příhraniční vlakové hlídky. Jejich cílem by mělo být vytipování podezřelých lidí, kteří míří do Česka ze Saska. Podle webu Romea.cz jsou oba protagonisté napojeni na extremistickou scénu.^{54/}

Přibližně 10 neonacistů narušovalo průvod v rámci festivalu Prague Pride. Na náměstí Republiky chtěli účastníky pochodu napadnout, ale policisté jim v jejich plánu zabránili.^{55/}

V jednom z pražských obchodů se prodávaly gumové masky Adolfa Hitlera. Případem se začala zabývat policie. Na prodej upozornil na svém Twitteru německý velvyslanec Christoph Israng.^{56/}

48/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/rasista-sieber-ukazuje-misto-budouci-vesnice-pro-luzu-a-chlubi-se-kuzi-z-cloveka.bila-krev-podle-nej-doda-romum-vice>

49/ https://hlidacipes.org/z-noveho-zelandu-az-do-prahy-sit-pratel-krajne-pravicovych-identitaru-saha-i-do-ceska/?fbclid=IwAR3nABv5A8sVwvq2tafsitq_elaUUqvUpOxWD1GjEF4OZlpJYKCSVc1wkPo

50/ https://www.lidovky.cz/domov/kotlebovci-si-v-praze-otevrel-i-konzulat-v-kancelari-delnika-vandase.A191106_135418_In_domov_rsa

51/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-brne-se-seslo-asi-200-lidi-keri-chteji-celit-pochodu-neonacistu>

52/ https://www.irozhlaz.cz/zpravy-domov/tommy-robinson-krajne-pravicovy-extremista-poslanecka-snemovna-milan-pour-ano_1904042053_ako

53/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/tiskove-zpravy/antifasisticke-akce-rasisticka-kapela-jednoho-z-vudcu-praveho-sektoru-ma-o-vikendu-vystoupit-v-brne>

54/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/po-vzoru-kotlebovcu-od-narodniho-odporu-k-vlakovym-hlidkam>

55/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/video-neonaciste-se-pokusili-napadnout-ucastniky-pruvodu-prague-pride.policie-jim-v-tom-zabranila>

56/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policiste-se-zabyvaji-prodejem-gumovych-masek-hitlera-v-praze>

V lednu přestal fungovat web White Media, který zveřejňoval seznamy „živých terčů“ – cizinců i lidí, kteří se zastávají práv menšin. Na webu vycházely také otevřeně rasistické texty nebo byly zveřejňovány ukradené e-maily včetně soukromé korespondence tehdejšího předsedy vlády Bohuslava Sobotky. Stránky vypnul poskytovatel webhostingu na podnět českého Úřadu pro ochranu osobních údajů.^{57/}

2.3. Místní samospráva

Čtyři obyvatelé Mostu si stěžovali na kampaň sdružení Mostečané Mostu, které je personálně propojeno se Stavebním bytovým družstvem Krušnohor. Před podzimními komunálními volbami kandidáti slibovali, že postaví „vesnici pro lůzu“, definitivně „vyřeší nepřizpůsobivé“ a na stránkách zpravodaje bytového družstva dlouhodobě šířili předsudečnou kampaň proti Romům. Stížnost zamítl krajský i Ústavní soud. Stěžovatelé se proto obrátili na Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku.^{58/}

Předsudečnou kampaň měla před volbami v Mostě i strana Otevřená radnice Most, která na plakátech upozorňovala, že „jen deratizační prostředky na tu havěť nestačí“, což na sociálních sítích doplnili členové strany popiskem: „Nulová tolerance nepřizpůsobivým.“ Po volbách se ukázalo, že 1 z kandidátů provozuje v Mostě spolek Čonoro, který deklaruje, že pomáhá Romům. Agentura pro sociální začleňování se od spolku v únoru distancovala.^{59/} Mostecký magistrát nakonec vyšetřování předvolební kampaně

hnutí Otevřená radnice Most odložil. Podle správního orgánu tedy nešlo ani o přestupek.^{60/}

Starosta Rotavy Michal Červenka vystoupil v pořadu XTV, kde za problémy ve městě vinil Romy, kvůli kterým „původní“ rotavští obyvatelé odhlašují své děti z místní školy. Dodal, že on sám by tam děti taky nedal. Moderátor pořadu Luboš Xaver Veselý se k němu přidal s kritikou a útoky na neziskovky, které pomáhají lidem žijícím v sociálním vyloučení.^{61/}

Naopak vedení Prahy dalo vědět, že si uvědomuje historický kontext složité situace romských obyvatel města. V srpnu připomnělo památku obětí romského holokaustu a noc ze 2. na 3. srpna, kdy bylo před 75 lety v Osvětimi zavražděno téměř 3 000 Romů. Na budově Nové radnice vyvěsil primátor Zdeněk Hřib (Piráti) romskou vlajku. Vlajku vyvěsila i Praha 1 a Praha 7.^{62/}

2.4. Bezpečnostní složky

2.4.1. Objasňování případů předsudečné nenávisti

Policie začala intenzivněji informovat veřejnost o tom, že stíhá projevy nenávisti na internetu a sociálních sítích. Policejní prezident Jan Švejdar na to upozornil i po teroristickém útoku na Novém Zélandu, kdy se na sociálních sítích začaly objevovat komentáře schvalující terorismus a útoky proti muslimům.^{63/} Policie jejich autory aktivně vyhledávala a v květnu obvinila prvního člověka.^{64/}

57/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/neonacisticky-web-white-media-na-zadost-ceskych-uradu-ameriane-konecne-vypnuli>

58/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/stiznost-na-rasistickou-predvolebni-kampan-v-moste-smeruje-k-evropskemu-soudu-pro-lidska-prava>

59/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/agentura-se-distancovala-od-spolku-conoro-v-jehoz-vedeni-je-kandidat-hnuti-s-heslem-jen-deratizacni-prostredky-na-tu-havet>

60/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/slogan-o-haveti-a-deratizaci-ktery-pouzilo-hnuti-otevrena-radnice-most-ve-volebni-kampani-neni-ani-prestupek>

61/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/podle-starosty-rotavy-muze-za-vylidnovani-skoly-sikana-kradeze-zavsiveni-a-stenice.agentura-pro-socialni-zclenovani-chce-s>

62/ https://prazsky.denik.cz/zpravy_region/romske-vlajky-nad-prahou-metropole-pripomnela-pamatku-obeti-holokaustu-20190803.html

63/ https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/nenavist-na-internetu-christchurch-teroristicke-utoky.A190316_122340_domaci_kuce

64/ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/terorismus-novy-zeland-christchurch-obvineni-cesko-policie_1905171902_ako

Také z Výroční zprávy o činnosti státního zastupitelství za rok 2018 vyplývá, že se policie i státní zástupci chtějí zaměřit na předsudečnou nenávist na internetu. Nejčastějšími předsudečnými trestnými činy jsou podle zprávy hajlování, prezentace závadného tetování nebo právě výroky na internetu.^{65/}

Národní centrála proti organizovanému zločinu ve své výroční zprávě zase upozornila na hrozbu, kterou představují alternativní média. Podporují totiž vyhraněnost a radikální názory svých čtenářů. Centrála také vnímá spojení mezi alternativními médii a populistickými uskupeními, které často šíří domněnky, konspirační teorie, poplašné zprávy nebo podněcují k nenávisti a popírání holocaustu. Zpráva v této souvislosti připomíná pachatele Jaromíra Baldu, odsouzeného za teroristický útok.^{66/} Před hrozbou pravicového extremismu varuje i šéf Bezpečnostní a informační služby Michal Koudelka. Ten zároveň upozornil, že případný extremistický čin namířený proti muslimům by mohl vést k radikalizaci muslimské komunity.^{67/}

Důrazu, který policie začala klást na vyšetřování internetové kriminality, ale neodpovídaly možnosti nahlašování těchto deliktů, které měla k dispozici veřejnost. V květnu 2018 policie přestala provozovat online formulář na nahlašování kyberkriminality a ani celý rok 2019 nestačil na to, aby byla spuštěna nová verze. Policie nadále jen formou tiskové zprávy odkazovala zájemce na formulář sdružení CZ.NIC na webu Stoponline.cz, který údajně spolupracuje s policií.^{68/} Při ověření této cesty však vyšlo najevo,

že administrátoři webu řeší jen online kriminalitu spojenou např. s dětskou pornografií a nenávistné projevy nebo šíření poplašné zprávy odmítají policii předávat a nejsou schopni oznamovateli poskytnout ani odpovídající podporu. Jedinou spolehlivou cestou, jak se obrátit na policii kvůli kriminalitě na internetu, zůstalo během celého roku 2019 tedy podání klasického trestního oznámení.

2.4.2. Práce policie a policejní násilí

Policie byla kritizována za to, že během dubnové demonstrace uskupení Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura nezasáhla proti hajlujícímu muži ve vojenské uniformě.^{69/} Policie muže ale monitorovala a později za to byl nepravomocně potrestán pokutou 30 000 Kč a půlročním podmíněným trestem s dvouletou zkušební dobou.^{70/} Policie obvinila i ženu, která na sobě měla v průběhu demonstrace symboly nacistického Německa, za projev sympatií k hnutí směřujícím k potlačení práv a svobod člověka.^{71/}

Server Romea.cz informoval o incidentu ze Sokolova. Podle svědka a napadeného záutočil policista v civilu na jedenáctiletého chlapce za to, že údajně kouřil. Útok doprovázely také rasistické nadávky. Krajské ředitelství Karlovarského kraje prohlásilo, že se bude případem zabývat.^{72/}

Policista, který v září 2015 teleskopickým obuškem zbil sběrače legálního technického konopí, byl osvobozen. Podle českolipského

65/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policie-a-statni-zastupci-se-budou-intenzivne-soustredit-na-lidi-sirici-predsudecnou-nenavist-na-internetu.pocet-stihanych>

66/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/alternativni-media-mohou-pode-policejni-centraly-nabadat-k-extremismu.centrala-pripomnela-jaromira-baldu-teroristu-a>

67/ https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/cesko-rusko-zpravodajska-sit-koudelka-bis-ncoz_1910211132_zit

68/ <https://www.policie.cz/clanek/ukonceni-provozu-hotline.aspx>

69/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/video-na-demonstraci-spd-tomia-okamury-se-hajlovalo-primo-pred-zraky-policistu-priznivci-spd-meli-na-sobe-nacisticke-symboly>

70/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/hajlujici-muz-na-dubnove-demonstraci-okamurovcu-dostal-podminku-a-pokutu-30-tisic>

71/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policie-obvinila-zenu-ktera-na-sobe-mela-behem-dubnove-demonstrace-spd-hakovy-kriz>

72/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policista-v-civilu-mel-v-sokolove-zbit-jedenactileteho-romskeho-chlapce-za-to-ze-kouřil>

okresního soudu nespáchal trestný čin zneužití pravomoci. Během incidentu zasahovalo 6 policistů, kteří jeli prověřit sběr marihuany, sběrači však sklízeli technické konopí bez psychoaktivní látky THC. Soudce sice pochyboval o oprávněnosti výjezdu, ale zasahující policista podle něj za incident nenese odpovědnost, protože jednal na pokyn nadřízeného.^{73/}

2.5. Média, kultura a sociální sítě

2.5.1. Prostředí internetu

Bezpečnostní informační služba označila za největší bezpečnostní hrozbu šíření dezinformací proruskými aktivisty, kteří bojují proti politickému uspořádání i členství v mezinárodních aliancích jako NATO nebo EU. K nacionalistickým a populistickým hnutím patří podle zpráv i média, která se prezentují jako nezávislá či alternativní.^{74/}

Podle odborníků jsou v Česku nejčastějším terčem útoků stále Romové.^{75/} Anticiganismus a nenávistné projevy na internetu byly i tématy výroční konference INACH, která se v říjnu uskutečnila v pražském hotelu Belvedere.^{76/}

Část českých poslanců vyzvala americké kongresmany, aby zatlačili na firmy provozující sociální sítě a zamezili tím šíření lží a dezinformací. Pražskou výzvu, jak se dokument jmenuje, podepsali poslanci všech poslaneckých klubů kromě KSČM a SPD.^{77/}

Server Manipulátoři.cz upozornil na existenci nových dezinformačních webů na českém internetu. Jedním z nich je např. stránka Hoppner.cz Ondřeje Höppnera^{78/} nebo web Vševim.cz, na kterém jeho autor často zveřejňuje manipulativní fotky ze zahraničí, o kterých tvrdí, že pochází z českých měst.^{79/}

Lidé na internetu a sociálních sítích opět šířili hoaxy. V létě byly úspěšné např. vymyšlené zprávy o tom, že Romové mají zdarma vstup na koupaliště, protože jim ho hradí úřady práce. Provozovatelé koupališť se vůči tomu ohrazovali. Ředitel ústeckých městských služeb Martin Mata navíc dodal, že on sám na koupališti v Brně na Ústecku zaměstnává romské plavčíky.^{80/} Internetem se znovu šířil starý hoax, podle kterého město Jablonec nad Nisou zavedlo ve spolupráci s dopravním podnikem speciální jízdenky pro Romy, kteří díky tomu jezdí zdarma.^{81/}

Další hoax, směřující k podnícení fyzického útoku, byl zaznamenán na Twitteru. Jednalo se o úmyslnou dezinterpretaci roztrhání Ústavy ČR lidrem iniciativy Milion chviliek pro demokracii: nebyla to ústava, ale korán. Jeden z diskutujících k tomu napsal: „Teď ještě tenhle tvít přeložit do arabštiny a máme po problému.“ A skutečně se brzy objevil pod českým zněním textu i arabský překlad. Z příspěvků je zřejmé, že zúčastněné osoby si byly vědomy toho, že by mohly svým příspěvkem vystavit zmiňovaného člověka nebezpečí ze strany islámských fundamentalistů.

73/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policista-ktery-zbil-romskeho-brigadnika-za-udajny-sber-marihuany-podle-soudu-trestny-cin-nespachal>

74/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vyrocní-zprava-bis-pravicovi-extremiste-se-vraci-k-protromske-retorice-zvysuje-se-tolerance-verejnosti-ke-xenofobnim-a>

75/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/nenavist-na-internetu-ohrozuje-zakladni-demokratice-principy-rikaji-expertky-neziskovky-monitorovaly-chovani-socialnich>

76/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/primy-prenos-mezinarodni-konference-anticiganismus-a-nenavistne-projevy-v-online-prostredi>

77/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zastavte-sireni-lzi-na-internetu-vzkazuji-cesti-poslanci-do-usa.zacnete-brat-tuto-hrozbu-vazneji-nici-demokracii>

78/ <https://manipulatori.cz/smutny-pribeh-ondreje-hoppnera-od-kvalitni-zurnalistiky-k-silenemu-dezinformacnimu-webu/>

79/ <https://manipulatori.cz/novy-hoaxovy-web-vsevim-cz-muze-vam-i-zavirovat-pocitac/>

80/ https://mostecky.denik.cz/zpravy_region/koupaliste-pro-romy-zdarma-internetem-se-opet-siri-lzi-20190702.html

81/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/stary-hoax-opet-na-scene-romove-v-jablonce-nad-nisou-jezdi-mhd-zdarma>

2.5.2. Média a zajímavé kampaně

Padesát lidí žijících v Česku propůjčilo svou tvář společné kampani HateFree Culture a Multikulturního centra Praha. „Jsme Česko,“ říkají lidé rozličného původu, náboženství i sexuální orientace a hlásí se k trikoloře, jakožto barvám české vlajky. Kampaň spustili u příležitosti 30. výročí sametové revoluce.^{82/}

Do Rady ČTK byla jmenována na základě nominace od Pirátů bývalá novinářka Angelika Bazalová. Sněmovna jí dala přednost před kandidátem hnutí SPD Michalem Semínem^{83/}, který v minulosti např. popíral oficiální závěry vyšetřování událostí z 11. září 2001 a o České televizi tvrdil, že je nástrojem levičácké propagandy neomarxistických směrů, jejichž součástí je i homosexualismus. Semín také dlouhodobě spolupracuje s antisemitskou scénou.^{84/}

Na českém FB začala fungovat platforma #JsmeTu. Její členové vstupují do diskusí pod zpravodajskými články a vnaší do nich věcné argumenty a slušné vystupování. Své komentáře označují zmíněným hashtagem. Zakladatelé se inspirovali ve Švédsku, kde podobná iniciativa funguje už delší dobu.^{85/}

S organizací Člověk v tísni začal spolupracovat populární český youtuber Kovy. Podílí se na tvorbě vzdělávacích videí zaměřených na mediální gramotnost. Kampaň cílí na mladé lidi od 12 let. Kromě videí vznikla v rámci projektu také metodika pro učitele a učební materiály pro studenty.^{86/}

2.5.3. Film, televize, hudba a umění

Na budově ústecké Univerzity Jana Evangelisty Purkyně se objevily bannery s nápisy: „Když vraždili Židy, mlčel jsem..., Když vyháněli Němce, mlčel jsem..., Když mlátili Romy, mlčel jsem..., Když odmítali uprchlíky, mlčel jsem..., Když přišli pro mě, už všichni mlčeli“. Jde o jednu z výstav Monumentální topografie Fakulty umění a designu. Autorkou je Slovenka s maďarskými kořeny Ilona Németh.^{87/}

Veřejný prostor výrazným způsobem zasáhl sedmidílný seriál Most!, který odvysílala Česká televize. Dílo scénáristy Petra Kolečka, režiséra Jana Prušinovského a dalších tvůrců, mezi kterými byli i romští herci, popisovalo pomocí drsného humoru severočeskou realitu. Nekorektní styl vyprávění v seriálu odhaloval nefunkčnost a nesmyslnost předsudků mezi lidmi. Seriál zpopularizoval město Most a rozšířil povědomí o sociálních problémech, se kterými se (nejen) Mostečané potýkají.^{88/} Ani oblíbený seriál se však nevyhnul hoaxům. Internetem se začala šířit vymyšlená zpráva, že romské neziskové organizace chtějí seriál zakázat.^{89/}

Na začátku září vstoupil do kin film Nabarvené ptáče od režiséra Václava Marhoula. Hlavní roli filmové adaptace románu zasazeného do války zmítané východní Evropy hraje romský chlapec Petr Kotlár. Jeho postava je v díle vystavena nejrůznějšími formám PN. Téměř tříhodinový černobílý snímek měl premiéru na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách.^{90/}

82/ <https://www.hatefree.cz/blo/aktuality/3357-jsme-cesko>

83/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/poslanci-dali-v-tajne-volbe-do-rady-ctk-prednost-bazalove-pred-kandidatem-spd>

84/ <http://denikreferendum.cz/clanek/29693-poslanci-nove-radni-ctk-nevybrali-zrejme-ale-uspeje-konspirator-semin>

85/ <https://wave.rozhlas.cz/prestala-nas-bavit-uroven-debat-na-internetu-v-cesku-vznikla-nova-platforma-7896340>

86/ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/na-novou-dobu-nejsme-pripraveni-rika-kovy-s-clovekem-v-tisni/r~a9b9876020a411e9a66a0cc47ab5f122/>

87/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/kdyz-mlatili-romy-mlcel-jsem....-kdyz-prisli-pro-me-uz-vsichni-mlceli.-bannery-s-napisy-na-budove-ujep-apeluji-na-moralku>

88/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/rozhovor-s-reziserem-prusinovskym-v-serialu-most-je-uprimny-humor-a-komedie-se-bez-stereotypu-neobejde>

89/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/siri-se-hoax-souvisejici-se-serialem-most-romske-neziskovky-ho-chteji-pry-zakazat-je-to-nesmysl>

90/ <https://video.aktualne.cz/primy-prenos-nabarvene-ptace-ma-ceskou-premieru-zacina-prich/r~cdb81dd4d48b11e9a24cac1f6b220ee8/>

V říjnu měl premiéru film LETY od organizace Romea. Snímek si klade za cíl otevřít diskusi o romském holocaustu a zároveň přiblížit dlouhé boje za odstranění vepřína v místě bývalého koncentračního tábora v Letech u Písku, kde byli internováni právě Romové.^{91/} Na podobu památníku romského holocaustu vyhlásilo Muzeum romské kultury krajinářsko-architektonickou soutěž. Vítěz by měl být známý v květnu 2020 a otevření památníku se plánuje o 3 roky později.^{92/}

2.5.4. Významné události a festivaly

Na budově ústecké Univerzity Jana Evangelisty Purkyně se v Muzeu romské kultury proběhla vzpomínka na oběti genocidy Romů. Muzeum tyto události připomíná každoročně 7. března na výročí vypravení prvního velkého transportu Romů do koncentračního a vyhlazovacího tábora Auschwitz II-Birkenau.^{93/}

V dubnu se uskutečnil další ročník festivalu Khamoro, který už 21 let pořádá organizace Slovo 21. Návštěvníky čekaly koncerty, výstavy i divadlo.^{94/} Festival také získal prestižní evropské ocenění EFFE Label od Evropské festivalové asociace.^{95/}

8. dubna je Mezinárodním dnem Romů. Např. v Brně u příležitosti zahájení oslav prošel městem průvod hrdosti.^{96/}

V pražském Rudolfinu se na oslavu četlo z děl romských autorů Ilony Ferkové a Andreje Giňi.^{97/} Povídka Ilony Ferkové byla předčítána také na květnové noci literatury.^{98/}

V srpnu proběhl další ročník festivalu Prague Pride. Podle policie se průvodu účastnilo 25 až 30 000 lidí. V čele průvodu šel primátor prahy Zdeněk Hřib (Piráti).^{99/}

Muzeum romské kultury otevřelo v srpnu Památník holocaustu Romů a Sintů na Moravě v Hodoníně u Kunštátu, v místě bývalého koncentračního tábora pro Romy. Památník vybudovalo v průběhu 5 let Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského.^{100/} Ředitelka Muzea romské kultury Jana Horváthová také na podzim oznámila, že chce v roce 2023 otevřít v Praze centrum Romů a Sintů. Instituce by měla primárně sloužit jako komunitní centrum.^{101/}

Na začátku října se uskutečnil Den romské hrdosti a Roma Pride. Oproti předchozím ročníkům proběhl pouze kulturní program a nikoliv pochod městem. U Salvátora se pak sloužila česko-romská bohoslužba.^{102/}

Novou Miss České republiky se stala Romka Nikola Kokyová z Kolína.^{103/}

91/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/dokument-lety-chce-otevrit-celospolecenskou-diskuzi-o-romskem-holocaustu>

92/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/muzeum-romske-kultury-vyhlasilo-soutez-na-podobu-pamatniku-lety.otevrit-by-se-mel-v-roce-2023>

93/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/primy-prenos-pietni-akt-v-muzeu-romske-kultury-pripominka-obeti-genocidy-romu>

94/ <http://www.romea.cz/cz/kultura/svetovy-romsky-festival-khamoro-zacina-jiz-tuto-nedeli>

95/ <http://www.romea.cz/cz/kultura/jelena-silajdzic-k-oceneni-effe-pro-festival-khamoro-poprve-romska-kultura-ziskala-takove-prestizni-oceneni>

96/ <http://www.romea.cz/cz/kalendar-akci/budeme-vysilat-zive-15-00-pruvod-romske-hrdosti-zahaji-brnenske-oslavy-mezinarodniho-dne-romu>

97/ <https://www.google.com/search?q=andreje+gi%C5%88i&oq=andreje+gi%C5%88i&aqs=chrome..69i57.2673j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

98/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/na-dnesni-noci-literatury-se-bude-po-cele-cr-cist-povidka-ilony-ferkove>

99/ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/foto-prague-pride-2019/r~b27a50bebb6811e994100cc47ab5f122/>

100/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-hodonine-u-kunstatu-se-otevrel-pamatnik-romskeho-holocaustu.pietni-akt-pripomnel-obeti>

101/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-prazskych-dejvicich-by-melo-za-ctyri-roky-stat-centrum-romu-a-sintu.muzeum-romske-kultury-rozsiri-pole-sve-pusobnosti>

102/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/romea-tv-zive-roma-pride-2019>

103/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/uspech-jako-hrom-novou-miss-ceske-republiky-je-nikola-kokyova>

2.6. Veřejnost

2.6.1. Diskriminace a předsudky

Česká obchodní inspekce zveřejnila, že v předchozím roce odhalila celkem 13 případů diskriminace spotřebitelů. Nejčastěji šlo o vyšší ceny za zboží pro cizince nebo diskriminaci na trhu s byty. Např. v obci Velký Týnec obsahoval inzerát jako podmínku pronájmu „né rómy, né malé děti“.^{104/}

Organizace Amnesty International zveřejnila kritiku výboru OSN, podle které v Česku pokračuje rasová diskriminace Romů v oblasti vzdělání, zaměstnání nebo bydlení. Výbor si všímá i nárůstu antisemitismu a předsudečných útoků.^{105/}

V první polovině října odevzdávali ředitelé mateřských, základních a středních škol vyplněné výkazy o své škole. Někteří z nich protestovali proti části, kde bylo potřeba uvést kvalifikovaný odhad počtu romských žáků a vyplňovali tam nulu. Argumentovali např. tím, že nemají na tento odhad dostatečnou kvalifikaci. Postupovat měli podle definice Ministerstva práce a sociálních věcí a Rady vlády pro záležitosti romské menšiny z roku 2006, která vedle sebeidentifikace připouští i situaci, kdy je někdo jako Rom identifikován svým okolím. Přehled o počtech romských dětí na školách by měl pomoci při snižování segregace ve vzdělávání.^{106/} Podle webu SeznamZprávy studuje v 70 základních školách více než polovina Romů a na 13 z nich je podíl vyšší než 90 % žactva.^{107/}

Nejvyšší soud se zastal Somálky, která chtěla studovat na zdravotnické škole a v rámci teoretické výuky nosit hidžáb. Ředitelka školy jí to neumožnila i přesto, že studentka souhlasila s tím, že při ošetřovatelské praxi šátek mít nebude. Tento zákaz nemá podle soudce v teoretických předmětech žádný legitimní cíl. Soudce také připomněl, že v Česku je náboženský pluralismus, který musí být respektován. Nelze tedy diskriminovat nebo bezdůvodně zvýhodňovat některý z náboženských směrů.^{108/}

Zpěvačka a vedoucí pěveckého sboru Čhavorenge Ida Kellarová zveřejnila na svém facebookovém účtu, že ji i sboristy odmítli obsloužit v dejvické restauraci Potrefená husa, přestože restaurace byla viditelně prázdná a místa bylo dost. Manažer pobočky se vedoucího směny zastal a odmítl, že by šlo o rasismus. Až později se k celému incidentu vyjádřil vedoucí řetězce restaurací. Za chování zaměstnanců se omluvil, slíbil nápravu a nabídl kompenzaci.^{109/}

Výzkum kolektivu BRIZOLIT z plzeňské Filozofické fakulty Západočeské univerzity ukázal, že obyvatelé sociálně vyloučených lokalit jsou častěji obětmi kriminality. Nejohroženější jsou přitom ti, kteří se hlásí k romské etnicitě či národnosti a mladí lidé. Nejčastěji čelí násilí z nenávisťi, krádežím nebo vyhrožování. Výzkumníci analýzu zveřejnili v monografii Labyrintem zločinu a chudoby: Kriminalita a viktimizace v sociálně vyloučených lokalitách, která je dostupná na webu www.brizolit.org.^{110/}

Brněňští fanoušci hokejového klubu Kometa křičeli během zápasu na útočníka libereckých Bílých Tygrů: „Lakatoš je Cikán zkurvenej!“

104/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ne-romy-ne-male-deti.obchodni-inspekce-loni-zjistila-13-pripadu-diskriminace-zakazniku>

105/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vybor-osn-kritizuje-cesko-romove-antisemitismus-i-projevy-nenavisti>

106/ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/skoly-kvuli-zaclenovani-opet-zjistuji-kdo-ze-zaku-je-rom-nekeri-reditele-to-ale-odmitaji-delat-79924?dop-ab-variant=19&seq-no=2&source=hp>

107/ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/co-se-deje-kdyz-je-ve-tride-pet-romskych-deti-do-ceska-se-potichu-vcaci-segregace-82654>

108/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/nejvyssi-soud-zrusil-zakaz-noseni-hidzabu-musime-tolerovat-nabozensky-pluralismus-nesmime-diskriminovat>

109/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-restauraci-potrefena-husa-neobsouzili-romske-deti byl-v-tom-rasismus-pta-se-ida-kelarova.-ne-tvrdi-maazerhttp://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vedeni-retezce-potrefenych-hus-se-omluvilo-ide-kelarove-vedouci-spatne-vyhodnotil-situaci>

110/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/lide-z-vyloucenych-lokalit-jsou-casteji-obetmi-zlocinu>

Liberecký klub se za svého hráče postavil a majitel Komety se od chování fanoušků distancoval.^{111/} Disciplinární komise extraligy nakonec udělila za rasistické pokřiky fanoušků brněnskému klubu pokutu 30 000 Kč.^{112/} Verbální útoky kvůli své barvě pleti zažíval Lakatoš i po přechodu do vítkovického týmu. Při srpnovém zápase ho uráželi prostějovští fanoušci. Hráči Vítkovic na protest zápas ukončili.^{113/} Prostějovský klub dostal za chování fanoušků od disciplinární komise Českého svazu ledního hokeje pokutu 10 000.^{114/}

Ze zprávy Centra pro výzkum veřejného mínění vyplývá, že největší antipatie česká veřejnost pociťuje k Romům a Arabům. Jako spíše či velmi nesympatické je hodnotí přibližně 70 % dotázaných.^{115/}

Federace židovských obcí zveřejnila na začátku července monitoring antisemitských projevů za rok 2018. Evidují v něm 347 antisemitských incidentů, většina z nich se odehrála v prostředí internetu.^{116/} Souběžně se zprávou se objevily i výtky k definici antisemitismu, se kterou zpráva pracuje. Mezi incidenty se totiž dostaly např. i komentáře kritizující politiku státu Izrael, jejichž autoři patří mezi antirasisty a odpůrce antisemitismu.^{117/}

Etická komise Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích vydala usnesení o tom, že protiislámský aktivista a vysokoškolský pedagog Martin Konvička poškozuje jméno univerzity a snižuje její kredit. Pedagog se tohoto jednání dopouští ve svých příspěvcích na Twitteru, kde používá vulgární nadávky.^{118/}

Z pozice univerzitního senátora po 4 dnech odstoupil student Pedagogické fakulty ústecké Univerzity Jana Evangelisty Purkyně Alec Mindák. Rozhodl se tak poté, kdy se akademická veřejnost začala zajímat o jeho rasistické postoje v příspěvcích na FB. Mimo jiné v nich psal, že příště se chystá místo na střelnici střilet v Předlicích a z kontextu bylo zřejmé, že terčem by měli být Romové.^{119/}

2.6.2. Lidskoprávní iniciativy a organizace

Na začátku ledna bylo vyklizeno Autonomní sociální centrum Klinika v Praze, které je ve vlastnictví státní Správy železniční dopravní cesty, ale od roku 2015 ho obývali aktivisté. V centru se během té doby uskutečnila řada kulturních a společenských akcí, probíhaly tu kurzy češtiny nebo romštiny a bylo zde také sběrné středisko materiální pomoci pro válečné běžence.^{120/}

111/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/lakatos-je-cikan-zkurveneji>

112/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/za-rasisticke-skandovani-lakatos-je-cikan-zkurveneji-dostal-brnensky-hokejovy-klub-pokutu-30-tisic-korun>

113/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/ostuda-pro-prostejovsky-hokej.dominik-lakatos-se-stal-tercem-rasisticky-nadavek-jeho-tym-ho-podporil-a-ukoncil-zapas>

114/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/svazova-disciplinari-komise-se-postavila-proti-rasismu.za-urazky-hokejisty-lakatose-cikane-cikane-dostal-prostejovsky-klub>

115/ https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4905/f9/ov190415.pdf

116/ <https://www.fzo.cz/3903/vyrocní-zprava-o-projevech-antisemitismu-v-ceske-republice-za-rok-2018/>

117/ <https://a2larm.cz/2019/07/absurdni-sermovani-s-antisemitismem-v-cesku-pokracuje/>

118/ https://denikn.cz/201014/konvicka-urazkami-na-twitteru-poskozuje-jmeno-jihoceske-univerzity-rozhodla-eticka-komise/?ref=tit&fbclid=IwAR21cKEWbFXI1VMwBRClidYE_7FIRqPAsndWbv_YHyEj2obtkhbdxiezew

119/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/rasisticka-minulost-stala-cerstve-zvoleneho-clena-senatu-ustecke-univerzity-misto.pokritice-odstoupil>

120/ https://www.lidovky.cz/domov/vyklizeni-kliniky-pokracuje-pred-budovou-protestuji-aktiviste.A190111_092451_In_domov_ssu

Památník Terezín už nebude spolupracovat při pořádání Terezínské tryzny s Českým svazem bojovníků za svobodu, který vede Jaroslav Vodička. Vodička je ústeckým zastupitelem za Zemanovce a SPD a je autorem řady kontroverzních výroků. Na Terezínské tryzně v roce 2016 např. útočil na uprchlíky i média veřejné služby.^{121/} Omezit účast na akcích Českého svazu bojovníků za svobodu kvůli aktivitám Jaroslava Vodičky doporučil svým členům také Senát.^{122/}

Pořadatelé otrokovického festivalu Nirvána Fest Open Air byli nuceni s dvouměsíčním předstihem akci zrušit, protože velká část muzikantů odmítla vystoupit vedle otevřeně xenofobní kapely Ortel.^{123/} O zrušení červnového koncertu Ortelu usilovala neúspěšně i radnice Prahy 16. Koncert v Radotíně nakonec proběhl, ale vedení městské části spolu s místním vodáckým klubem muselo přesunout start radotínské neckyády.^{124/}

V polovině dubna se ve Valdštejnské zahradě sešlo asi 200 lidí, kteří upozornili na vzrůstající antisemitské nálady. Shromáždění se konalo na závěr Pochodu dobré vůle, který prošel centrem Prahy.^{125/}

Romové z Česka, Slovenska, Maďarska, Británie, Francie, Belgie a dalších zemí se v červenci zúčastnili demonstrace před Evropským parlamentem v Bruselu. Chtěli tak upozornit na to, že vlády jejich požadavky a potřeby ignorují, Romové stále žijí v bídě a peníze určené na boj s chudobou končí v soukromých kapsách.

Protestující též zmiňovali rostoucí radikalizaci společnosti a silící rasistické projevy.^{126/}

Na severu Čech působí neformální skupina Zdarmáci, která pravidelně v různých městech připravuje a podává jídlo pro lidi bez domova. Jedním z hlavních organizátorů je Jozef Miker, kterému pomáhají další romští aktivisté a regionální politici.^{127/}

Jako připomenutí Dne obětí romského holokaustu zaválala 2. srpna nad Památníkem Terezín romská vlajka.^{128/} O den dříve lidé zapalovali svíčky u husitského komunitního centra na pražském Žižkově. Během pietního aktu byla přečtena jména 13 romských dětí, které zemřely v koncentračním táboře v Letech u Písku.^{129/}

Na odmítnutí vlády přijmout syrské sirotky zareagovala iniciativa Češi pomáhají. Zakladatel iniciativy, řidič kamionu hlásící se k romské národnosti Jaroslav Miko uvedl, že aktuálně se hlásí 200 rodin, které by byly ochotné přijmout dětské uprchlíky z řeckých táborů.^{130/}

Humanitární organizace Člověk v tísní byla v Rusku zařazena na seznam nežádoucích organizací. Ministr zahraničí Tomáš Petříček (ČSSD) řekl, že bude ruského velvyslance žádat o vysvětlení.^{131/}

Ředitel neziskové organizace Člověk v tísní Šimon Pánek získal Cenu Alice Garrigue Masarykové, kterou každoročně uděluje americká ambasáda v Praze za práci v oblasti lidských práv. Pánek

121/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/pamatnik-terezin-uz-nejde-spolupracovat-se-sefom-csbs-jaroslavem-vodickou>

122/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/kvuli-xenofobii-a-adorovani-komunismu-celi-bojovnici-za-svobodu-i-kritice-senatoru>

123/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/festival-v-otrokovicich-na-kterem-mela-vystoupit-kapela-ortel-byl-zrusen>

124/ <https://m.mcpraha16.cz/Radnice-nesouhlasí-s-koncertem-skupiny-Ortel.html>

125/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/proti-antisemitismu-se-vcera-ve-valdstejske-zahrade-seslo-zhruba-dve-stovky-lidi>

126/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/budeme-vysilat-zive-demonstrace-romu-v-bruselu>

127/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/jozef-miker-zdarmaci-romove-a-cesi-kterym-nejsou-lhostejni-lide-na-ulici-nebo-na-ubytovnacke-ze-sveho-jim-vari-a-rozdavaji>

128/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/nad-pamatnikem-terezin-zavlala-u-prilezitosti-pamatneho-dne-romskeho-holokaustu-romska-vlajka>

129/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/happening-pred-kostelem-na-prazskem-zizkove-pripomnel-detske-obeti-romskeho-holokaustu>

130/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/podle-iniciativy-cesi-pomahaji-pribylo-rodin-ochotnych-prijmout-detske-uprchliky-z-reckych-taboru>

131/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/clovek-v-tisni-byl-v-rusku-zarazen-mezí-nežadujícími-organizacemi>

podle velvyslance přispěl k založení, rozvoji a ochraně občanské společnosti v Česku.^{132/}

Za příspěvek k poznání historie a postavení se nedemokratickým režimům vyznamenal Ústav pro studium totalitních režimů Čenka Růžička, předsedu Výboru pro odškodnění romského holocaustu. Růžička získal ocenění za přínos k reflexi novodobých dějin a boj za důstojnou úpravu místa někdejšího romského tábora v Letech u Písku.^{133/}

Nadace Charty 77 udělila letos Cenu Františka Kriegla zastupiteli Ústí nad Labem Karlu Karikovi, který pomáhal lidem vystěhováním ze zrušených ubytoven, a zakladateli organizace podporující romské umělce Ara Art Davidu Tišerovi. Cenu získali za boj za lidská práva a rovnoprávné postavení Romů, lidí bez přístřeší a lidí žijících v sociálním vyloučení.^{134/}

Na hotelu Alcron v Praze 1 byla slavnostně odhalena pamětní deska Doreen Warrinerové, která spolu s Nicholasem Wintonem tvořila síť, která v roce 1939 pomáhala lidem ohroženým nacistickým režimem a organizovala jejich přesun do Velké Británie. Autorem desky je herec a architekt David Vávra.^{135/}

2.6.3. Menšiny

Výkonná rada Ústředí muslimských obcí na konci března zrušila členství předsedovi Pražské muslimské obce Leonidu Kušnarenkovi,

kteří o pár dnů dříve zveřejnil video, na němž vyzýval muslimy k ozbrojování kvůli protimuslimským útokům a nabídl i pomoc se získáním zbrojního průkazu.^{136/}

Občanští členové Rady vlády pro záležitosti romské menšiny vyzvali premiéra a ministra vnitra k jednání v souvislosti s násilím mezi Romy a Čechy v Lipníku nad Bečvou a Dvorcích na Bruntálsku. V Lipníku došlo k napadení skupiny romských dětí, které poté musely být hospitalizovány v nemocnici. Ve Dvorcích údajně nově přistěhovaní Romové napadli místního obyvatele. Podle jedné z verzí byly důvodem napadení rasistické nadávky vůči romským dětem. Později se v lokalitě uskutečnil protiromský protest.^{137/}

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny ve spolupráci s úřadem ombudsmanky sestavila příručku pro české občany, kteří se budou muset po brexitu vrátit do Česka. Část z nich budou Romové, proto tvůrci příručky upozorňují na to, že je může překvapit rozdílný přístup veřejnosti např. při hledání bydlení, kdy se mohou setkat s diskriminací.^{138/}

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny doporučila také zmapování předválečného majetku českých Romů, aby jim mohl být navrácen. Ve svém usnesení požádala rada premiéra, aby zajistil finanční zdroje určené Ústavu pro studium totalitních režimů, který by měl analýzu vypracovat.^{139/}

Protestů proti trestně stíhanému premiérovi Babišovi pořádaných uskupením Milion chviliek pro demokracii se v pozici řečníků

132/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/simon-panek-dostal-cenu-velvyslanectvi-usa-za-lidska-prava>

133/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/cenek-ruzicka-prevezme-cenu-od-ustavu-pro-studium-totalitnich-rezimu-za-boj-za-odstraneni-veprina-v-letech-u-pisku>

134/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/david-tiser-a-karel-karika-ziskali-letosni-cenu-frantiska-kriegla>

135/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zachrankyni-tisicu-lidi-pred-nacisty-byla-v-praze-odhalena-deska>

136/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/leonid-kusnarenko-konci-ustredi-muslimskych-obci-mu-zrusilo-clenstvi>

137/ <http://www.romea.cz/cz/stitek/rada-vlady-pro-zalezitosti-romske-mensiny-2>

138/ https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/brexit-petr-torak-ombudsmanka-navrat_1903281203_pj

139/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/romska-rada-doporucila-analyzu-predvalecneho-jmeni-romu-kvuli-odskodnemu.tato-zalezitost-nebyla-nikdy-resena-na-rozdil-od>

účastnili i zástupci romské komunity – ústecký zastupitel Karika nebo zpěvák Radek Banga. Druhý jmenovaný vystoupil i před téměř třemi sty tisíci lidí na pražské Letné.^{140/}

Čeští Romové žijící v Anglii vyzývají na sociálních sítích k pomoci lidem bez domova. Výzvu inicioval dvacetiletý Patrik Lakatoš, který žije v britském Kentu a pracuje jako holič.^{141/}

Miroslav Balog převzal medaili od ústeckého hejtmana Oldřicha Bubeníčka za záchranu života dvouapůlleté holčičky, pro kterou v únoru skočil do Mlýnského potoka v Trmicích. Z vody ji pak vytáhl společně s René Cibrkem.^{142/}

140/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/radek-banga-na-letne-nejsme-jen-hrstka-pochopil-jsem-ze-nejsme-ztracena-zeme>

141/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/zahranicni/cesti-romove-v-anglii-rozjeli-fb-vyzvu-na-pomoc-lidem-bez-domova.siri-se-do-cele-evropy>

142/ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/hejtman-ocenil-miroslava-baloga-ktery-zachranil-zivot-male-holcicce.vytahl-ji-z-prudce-tekouciho-potoka-v-trmicich>

3. Předsudečné incidenty

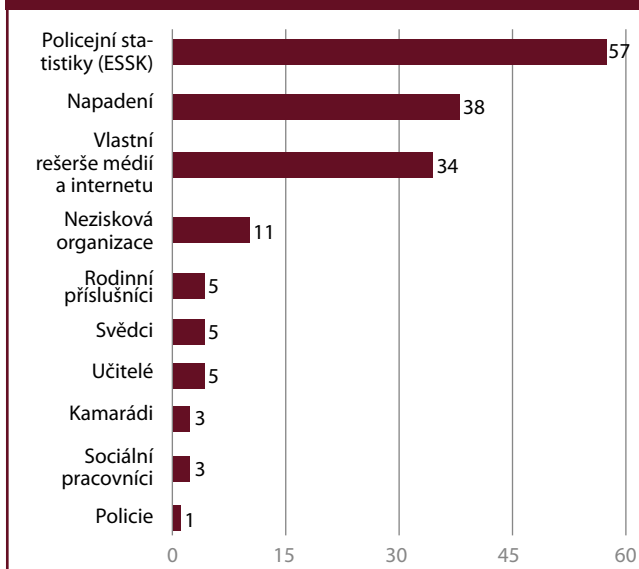
3.1. Kvantitativní vyhodnocení incidentů

V této podkapitole budou v 9 sekcích představeny výsledky kvantitativního vyhodnocení předsudečných incidentů zaznamenaných v daném roce. První 3 sekce se soustředí na zdroje, ověření a meziroční nárůst incidentů. Další 3 sekce popisují strukturu pohnutek útoků a vliv uprchlické krize na strukturu pohnutek. V následujících 2 sekcích budou nejprve analyzovány formy útoků a jimi způsobené škody a poté formy útoků ve vztahu k pohnutkám a ke konkrétním skupinám ohroženým PN. Nato budou blíže popsány okolnosti útoků, tedy místo a čas, kdy byly spáchány. Nakonec budou představeny charakteristiky obětí a útočníků a také bude zmapována pozice incidentů v rámci trestního řízení.

3.1.1. Zdroje informací o incidentech

IU zaznamenala v roce 2019 celkem 157 předsudečných incidentů. Incidenty byly zjištěny na základě různých zdrojů (viz graf č. 1). Z policejních statistik (ESSK) jsme obdrželi informace o 57 incidentech. O zbývajících 100 incidentech jsme se dozvěděli prostřednictvím oznámení napadených (38 incidentů), vlastní rešerše médií a internetu (34 incidentů), NNO (11 incidentů), od rodinných příslušníků (5 incidentů), svědků (5 incidentů), kamarádů (3 incidenty) a sociálních pracovníků (3 incidenty). O 1 incidentu nás informovali sami policisté.

Graf č. 1: Zdroje incidentů zařazených do Zprávy

Přijímání incidentů z policejních statistik bylo provedeno takto: Po odstranění duplicit^{143/} obsahovala statistika informace o celkem 152 trestných činech, v jejichž případech bylo trestní řízení zahájeno v roce 2019.^{144/} Z těchto trestných činů jsme v souladu s definicí PN do Zprávy převzali celkem 57 incidentů. Z nich se v 51 případech jednalo o kategorii předsudečných trestných činů (53 % případů v dané kategorii) a v 5 případech o kategorii trestných činů souvisejících s činností antidemokratických hnutí či organizací (9 % případů v kategorii). Dále jsme přidali 1 trestný čin kvalifikovaný podle § 352 odst. 1 TrZ (50 % incidentů v dané kategorii).

143/ Excelová tabulka s policejními statistikami byla strukturována tak, že na jednom řádku byl uveden 1 pachatel trestného činu, který buď samostatně, anebo spolu s dalšími pachateli, spáchal 1 incident. Odstranění duplicit znamená, že na každém řádku je uveden 1 incident.

144/ Z toho 96 trestných činů spadalo pod předsudečné trestné činy, 54 činů pod trestné činy související s činností antidemokratických hnutí či organizací (§§ 403–405) a 2 trestné činy byly kvalifikovány podle § 352 odst. 1 TrZ.

Do Zprávy tedy nebylo z policejní statistiky převzato z různých důvodů 95 z celkem 152 trestných činů (viz tabulka č. 1). Stalo se tak z následujících důvodů (viz tabulka č. 2):

- Trestné činy již byly evidovány jako incidenty v databázi IU (5 incidentů, 3 % všech případů z ESKK).
- Trestné činy byly spáchány před rokem 2019 (38 incidentů, 22 % všech případů z ESKK),
- Trestné činy nebyly zařazeny z důvodu nenaplnění definice PN (52 incidentů, 29 % všech případů z ESKK). To znamená, že na základě získaných informací nebylo možné trestné činy klasifikovat jako PN.

Tabulka č. 1: Počet incidentů zařazených do Zprávy z policejních statistik podle kategorií incidentů

	Celkový počet incidentů získaných z policejních statistik (ESK)	Incidenty zahrnuté do Zprávy	Incidenty nezahrnuté do Zprávy
Kategorie	Abs.	Abs.	Abs.
Předsudečné trestné činy	96	51	45
Trestné činy související s činnostmi nenávistných hnutí či organizací	54	5	49
Jiné trestné činy (§ 352 odst. 1 TrZ)	2	1	1

Tabulka č. 2: Důvody nezařazení incidentů do Zprávy z policejních statistik podle kategorií incidentů

	Incidenty již registrované v databázi IU	Incidenty spáchané před rokem 2019	Incidenty nebyly zařazeny z důvodu nenaplnění definice NzN	
Kategorie	Abs.	Abs.	Abs.	
Předsudečné trestné činy	4	37	4	45
Trestné činy související s činnostmi nenávistných organizací či hnutí	1	1	47	49
Jiné trestné činy (§ 352 odst. 1 TrZ)	0	0	1	1

Nenaplnění definice PN bylo dáno 2 způsoby: Zaprvé, **v policejní statistice v kategorii předsudečných trestných činů byly přítomny 4 případy, jimž byla z našeho pohledu předsudečná pohnutka přisouzena mylně:**

- V 1 případě se jednalo o urážení a vyhrožování hlídce asistentů prevence kriminality. Útočník, kterého hlídka předtím vykávala z blízkosti prodejny, kde popíjel pivo, na hlídku pokřikoval, že jsou „fašisti a horší než za komunismu“, což umocňoval hajlováním a slovy „Heil Hitler“. Skutek byl soudem nakonec odsouzen pro spáchání přečinů Projev sympatií

k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka dle § 404 a Výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ. Kvalifikaci policie, kde místo § 404 byl použit § 355 (Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob), soud zrušil. S rozhodnutím soudu se ztotožňujeme, neboť připodobňování k fašistům nelze považovat za předsudečnou pohnutku tak, jak je běžně chápána.

- Jako předsudečný trestný čin prověřovala policie také poškození exponátů na Pražském Quadriennále (kvalifikováno jako Poškození cizí věci dle § 228 odst. 2, odst. 3 písm. b) TrZ). V části „Izrael“ popsal neznámý pachatel monitory jmény osob, které označoval za oběti izraelského státu, potažmo jeho armády. Na místě také zanechal asi 200 letáků, na nichž bylo anglicky uvedeno, citujeme policii: „Vždy jméno, datum úmrtí, věk, bližší charakteristiky osoby a způsob úmrtí nebo zranění, přičemž neznámý pachatel ve všech případech klade vinu za smrt těchto osob státu Izrael, případně armádě uvedeného státu“. Z policejních informací vyplývá, že hlavní pohnutkou pachatele byla kritika státu Izrael, nikoli jeho náboženský či národnostní charakter. Letáky neútočily na Izrael ve smyslu židovského národa, útok tedy nelze považovat za antisemitský. Kritika politiky státu může být provedena různými prostředky, tento je radikální, ale stále v souladu s ústavou garantovaným právem na svobodu projevu.
- Ani ve zbývajících případech se předsudečná pohnutka nepotvrdila. V jednom se navíc ukázalo, že poškozený nezletilý si útok na sebe vymyslel, jelikož podle policie „chtěl být zajímavý“. Zranění si sám způsobil žiletkou.

Druhý způsob nenaplnění definice PN se týkal zahrnutí 5 předsudečných incidentů mezi trestné činy související s činností antidemokratických hnutí či organizací. To znamená, že tyto trestné činy mohly být jako předsudečné policií kvalifikovány,

nicméně se tak nestalo. My jsme je však do Zprávy zařadili. Jeden z nich navíc už v naší databázi evidován byl.^{145/}

Obecně platí, že definici PN splňovalo 11 % všech trestných činů v policejní statistice, které byly kvalifikovány podle §§ 403–405 TrZ. Toto zjištění svědčí o pokračující tendenci upřednostňovat krajně pravicové, především nacistické symboly jako hajlování a hákový kříž, při trestněprávní kvalifikaci trestných činů na straně OČTŘ.^{146/}

3.1.2. Ověření incidentů

Ze 157 incidentů lze za silně ověřené považovat 114 incidentů, za slabě ověřené 40 incidentů a za neověřené 3 incidenty.

U neověřených se nám nepodařilo ověřit pohnutku dostatečným způsobem (viz incidenty č. 28 „Rusofobie“, č. 33 „Sražen policejním autem“ a č. 65 „Měl bys viset“ v podkapitole 3.2). Z ESSK pochází 21 slabě ověřených incidentů (49 % v této kategorii). To znamená, že by policejní data byla nedůvěryhodná, ale že policie sama nemá dostatek informací o incidentu či pohnutce, často se jedná o případy končící odložením nebo zastavením trestního řízení. Vyšetřování bylo zastaveno nebo odloženo v 10 případech z těchto 22 incidentů. Deset incidentů pak nebylo možné ověřit proto, že policejní vyšetřování stále v době sestavování Zprávy probíhalo a v 1 případě byl stav neznámý, protože incident byl předán na Slovensko. Ostatní slabě ověřené a neověřené incidenty byly získány z vlastní rešerše médií a internetu (10 incidentů), od NNO (9 incidentů) a dalších zdrojů (3). Zde byla možnost ověření limitována tím, že poškození neoznámili své napadení OČTŘ.

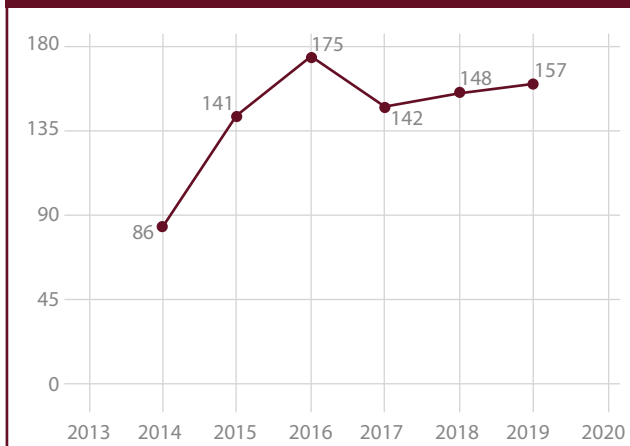
145/ Incidenty jsou registrovány níže v podkapitole 3.2 Charakteristika jednotlivých incidentů pod č. 57 „Poničení hřbitova“, č. 106 „Židovské dítě“, č. 111 „Vyhrůžování u radnice“, č. 126 „Naplnit vlak a ahoj“, č. 150 „Vikings, hooligans“ a č. 152 „Zničení streetartu“.

146/ Podrobněji tento problém rozebírá studie: Walach, V., & Petruželka, B. 2021. Klasifikační chyba v policejních statistikách trestných činů s extremistickým podtextem. *Česká kriminologie*, 6(1–2): 1–23. Dostupné z: <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2021-120132/klasifikacni-chyba-v-policejnich-statistikach-trestnych-cinu-s-extremistickym-podtextem>.

3.1.3. Nárůst počtu incidentů?

V letech 2014 až 2019 zaznamenáváme tendenci postupného nárůstu počtu incidentů mimo rok 2016, který se vyznačoval vysokým počtem incidentů (viz graf č. 2). Rok 2016 byl výjimečný vysokým počtem útoků na romského zpěváka. Zatímco v roce 2015 bylo zaznamenáno o 64 % incidentů více než v roce předchozím (nárůst z 86 incidentů na 141 incidentů), v roce 2016 to bylo již jen o 24 % více než v přechozím roce (nárůst ze 141 incidentů na 175 incidentů). V roce 2017 bylo zaznamenáno o 19 % méně incidentů než v předchozím roce (pokles ze 175 na 142 incidentů). V roce 2018 bylo zaznamenáno o 4 % více incidentů než v roce 2017 (nárůst ze 142 na 148 incidentů). **Mezi lety 2018 a 2019 se počet incidentů zvýšil o 9** (ze 148 na 157 incidentů), respektive o 6 %.

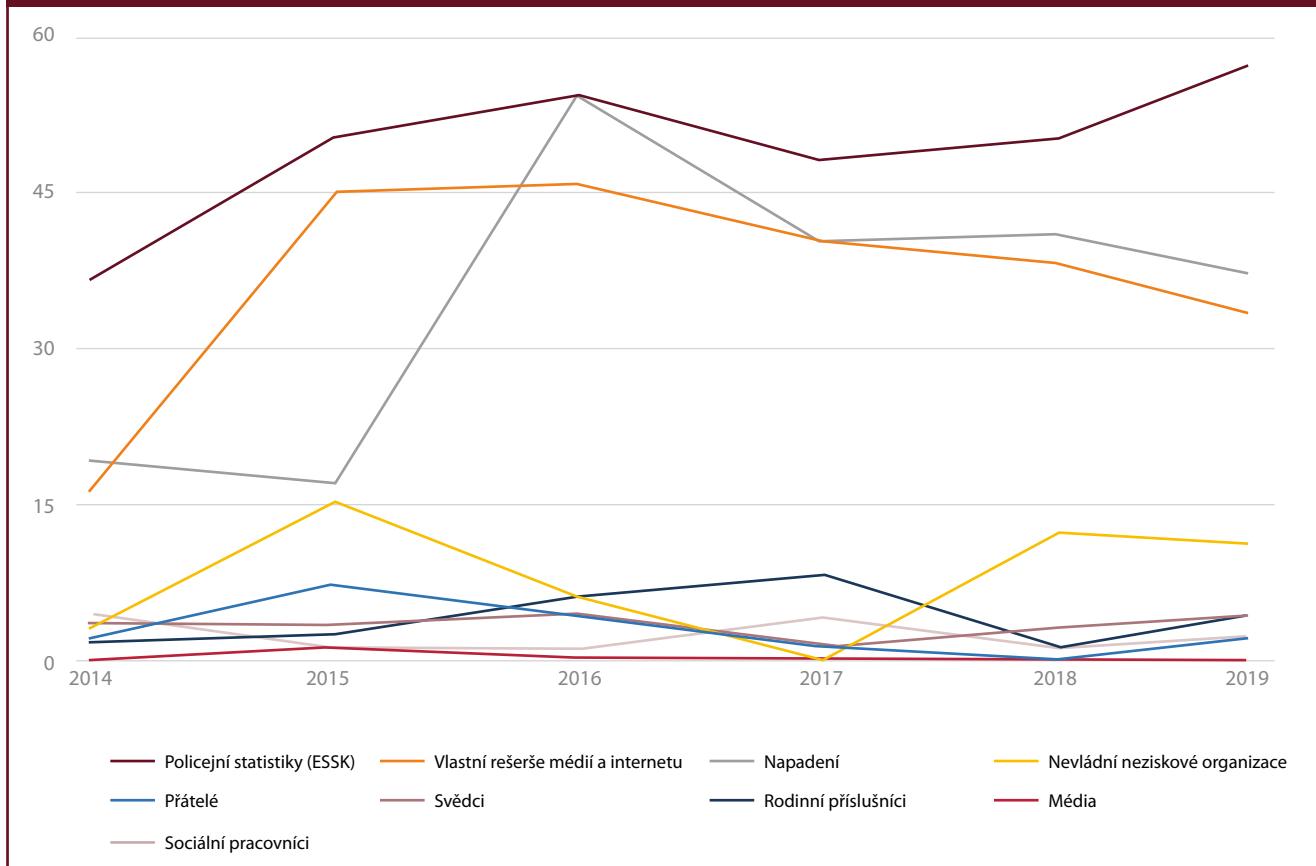
Graf č. 2: Vývoj počtu incidentů v letech 2014–2019

Bilance pro období 2014–2019 je z hlediska zdrojů, z nichž byl incident získán, následující (viz graf č. 3). Mezi roky 2018 a 2019 nebyly patrné větší rozdíly mimo kategorii policejních statistik, přičemž v roce 2019 bylo z ESKK převzato o 7 incidentů více než v tom předchozím. U ostatních kategorií se jednalo o změnu do

4 incidentů. U málo zastoupených kategorií může být v jejich rámci procentuální změna posouzena jako větší, avšak počet incidentů v těchto kategoriích je tak nízký, že těžko můžeme tyto změny smysluplně interpretovat.

Graf č. 3: Zdroje incidentů v letech 2014–2019

Odpověď na otázku, co stálo za meziroční změnou počtu incidentů, bude vždy neúplná a spekulativní. Metodické změny na straně IU nebo změny v rámci dalších institucí se mohly promítnout do zvýšení počtu zaznamenaných incidentů. Větší počet incidentů může odrážet jejich větší počet ve společnosti. Nicméně vzhledem k tomu, že nárůst byl zaznamenán zejména v kategoriích jako ESSK, přátelé, svědci, rodinní příslušníci a sociální pracovníci, spíše se jedná o změnu na straně policie, napadených a ostatních předsudečné útoky častěji oznamovat.

3.1.4. Předsudečná pohnutka

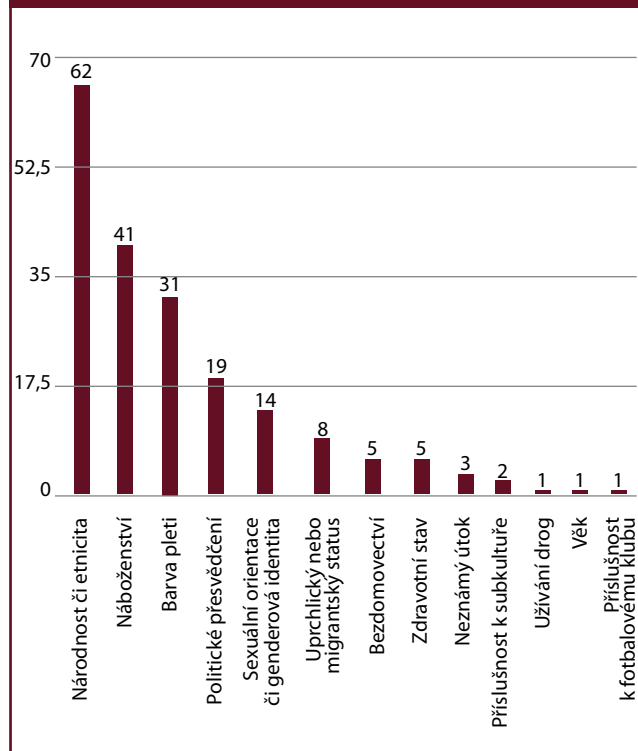
U 157 incidentů zaznamenaných v roce 2019 bylo zjištěno 193 případů pohnutky. Termín „případy pohnutky“ odkazuje k tomu, že v databázi IU je možné incidentu přiřadit více typů předsudečné pohnutky současně (např. předsudečnost vůči národnosti či etnicitě a náboženství). Z toho důvodu převyšuje součet případů pohnutek počet incidentů.^{147/} V roce 2019 se více než jedním typem pohnutky vyznačovalo 31 incidentů (20 % všech incidentů zaregistrovaných v roce 2019).^{148/}

Připomeňme, že IU nesleduje národnost, etnicitu, náboženství, sexuální orientaci či identitu, politické přesvědčení ani žádné jiné citlivé osobní údaje. Informace o pohnutce se vždy týkají pohnutky útočníka. Nezáleží na tom, zda oběť napadaná z důvodu např. romské národnosti Romem skutečně je. Důležité je pouze to, zda ji takto napadl sám pachatel.

Strukturu předsudečných pohnutek v roce 2019 zobrazuje graf č. 4. **Nejčastější pohnutkou byla předsudečnost proti národnosti či etnicitě se 62 případy, následovaná náboženstvím s 43 případy a barvou pleti s 31 případy.** Dále se častěji objevila

pohnutka politického přesvědčení, sexuální orientace a genderová identita a uprchlický nebo migrantský status.^{149/} Relativně nejméně (do 5 případů) se vyskytlo pohnutky bezdomovectví, zdravotního stavu, příslušnosti k subkultuře, užívání drog a věku. U 3 incidentů je neznámá pohnutka, policií nebyly poskytnuty bližší informace.

Graf č. 4: Případy předsudečných pohnutek

147/ Policejní statistiky neumožňují sledování více než jedné pohnutky, čímž však dochází k přehlížení skutečnosti, že části útoků je motivována více pohnutkami. Z toho důvodu je výpovědní hodnota policejních statistik v případě antisemitských, protiromských a protimuslimských/protiarabských trestných činů, zveřejňovaných ve Zprávách o projevech extremismu a předsudečné nenávisti, sporná. Pokud by byl trestný čin motivován antisemitsky a protiromsky zároveň, policisté musejí vybrat pouze jednu z pohnutek, čímž dochází k významnému zkrácení.

148/ Tematicke překryvu mezi pohnutkami se podrobně věnovala *Zpráva o násilí z nenávisti v České republice v roce 2016*.

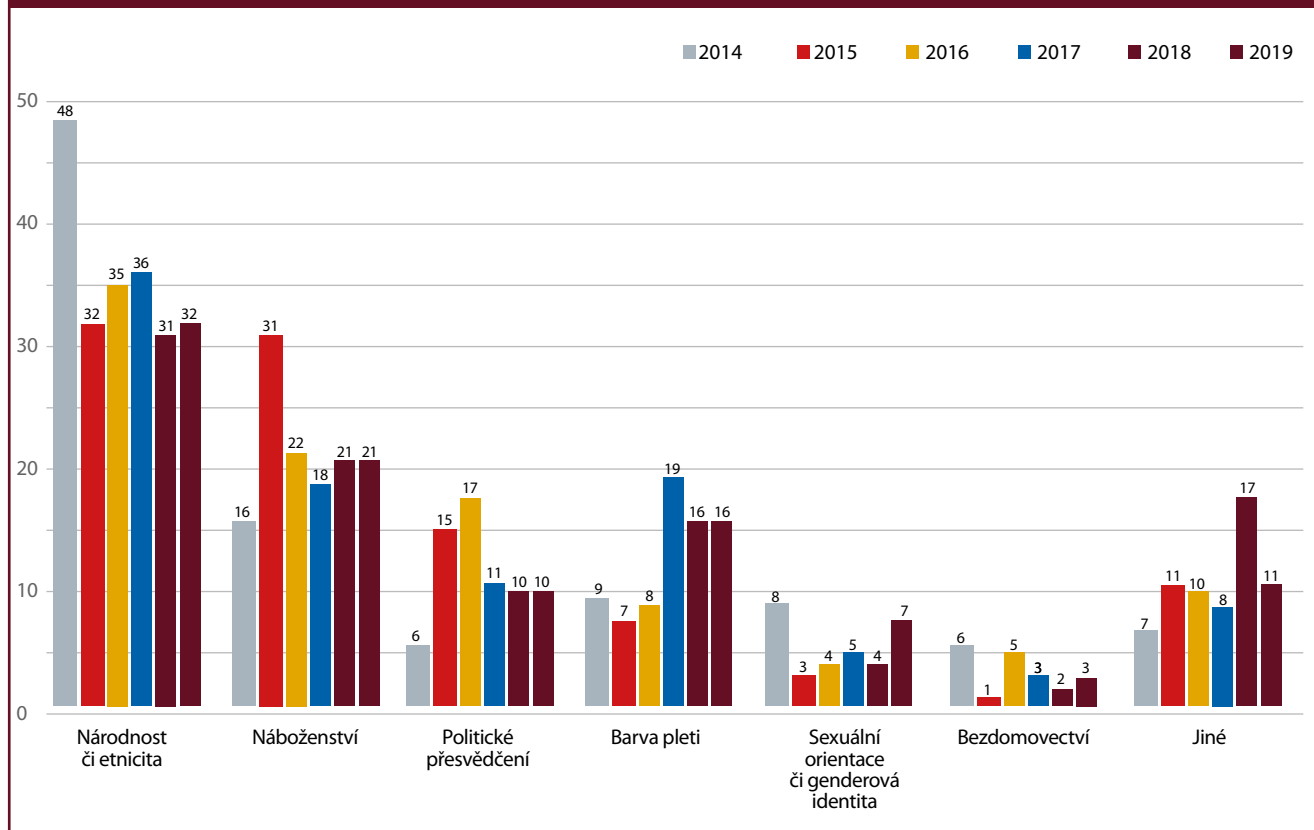
149/ V monitoringu IU se kategorie útoků proti uprchlíkům či migrantům poprvé objevila již v roce 2014, kdy byla řazena mezi jiné pohnutky. Nejinak tomu bylo i v letech 2015 až 2019. Vzhledem k poměrně vysokému počtu těchto útoků jsme se však s touto pohnutkou rozhodli pracovat i jako se samostatnou kategorií.

V grafu č. 5 jsou tyto pohnutky přepočítány tak, aby je bylo možné lépe meziročně porovnat. Jednak byly pohnutky sloučeny do stejných kategorií jako v minulých letech, jednak byly všechny kategorie převedeny na relativní hodnoty, tj. na procentuální podíly, které umožňují interpretovat počty případů pohnutek

v kontextu všech incidentů zjištěných v daném roce. U žádné z kategorií nedošlo k zásadní změně. Rozdíly se pohybují mezi 1 až 5 %. Rostoucí podíl pohnutky barvy pleti je třeba přičíst změnám v metodice.

Graf č. 5: Případy pohnutek v meziročním srovnání (v %)

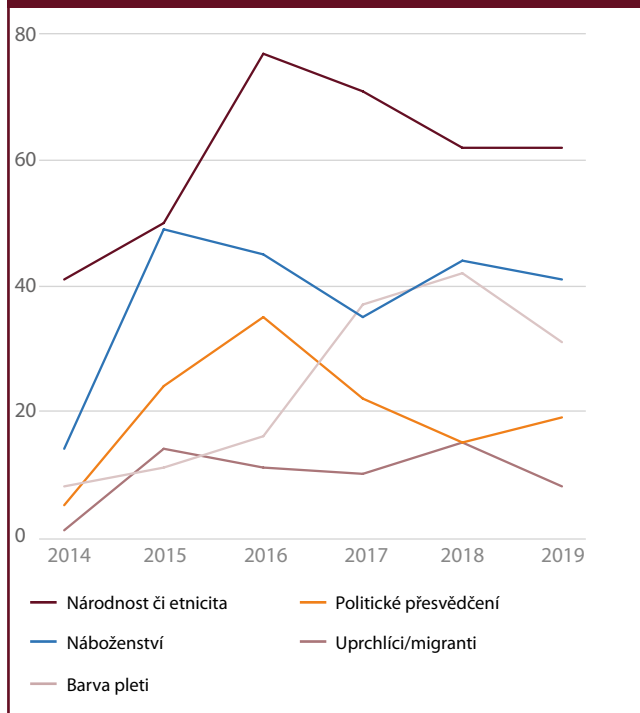

Relativní hodnoty odkazují pouze k podílu jednotlivých pohnutek v celém souboru pohnutek v daném roce. Vývojové trendy mezi lety 2014 až 2019 je možné také znázornit prostřednictvím absolutních hodnot. Z grafů č. 6a a 6b je patrné, že různé pohnutky sledují různé trendy, přičemž značná část z nich zaznamenala nárůst v letech 2015 a 2016, který byl zpravidla následován poklesem nebo vyrovnáním trendu.

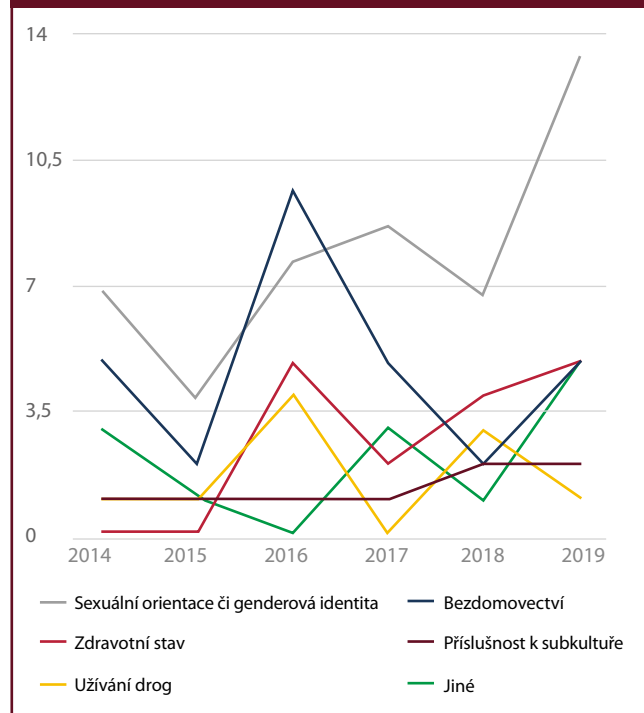
Nejzřetelněji se to projevuje u pohnutky barvy pleti, kdy se počet případů soustavně zvyšoval až do roku 2019, kdy došlo k poklesu o 11 incidentů. U národnosti či etnicity rovněž můžeme

mluvit o růstové tendenci, byť po roce 2016 zastoupení této pohnutky klesalo a v roce 2019 se tento trend ustálil. U pohnutek náboženství a uprchlického či migrantského statusu se počet případů významně zvýšil mezi lety 2014 až 2015 a pak klesal až do roku 2018, kdy se opětovně zvýšil, aby příštího roku zase poklesl. Naopak politické přesvědčení, v zásadě kopírující vývoj předchozích 2 pohnutek, v roce 2018 stále dodržovalo klesající tendenci, aby v roce 2019 mírně vzrostlo. Vývojové tendence u ostatních pohnutek nelze vzhledem k jejich převážně nízkému zastoupení přesvědčivě interpretovat.

Graf č. 6a: Případy pohnutek v letech 2014–2019 (v abs. hodnotách)

Graf č. 6b: Případy pohnutek v letech 2014–2019 (v abs. hodnotách)

Útoky vedené proti národnosti či etnicitě a náboženství lze dále rozdělit do specifických podkategorií (viz tabulka č. 3). **Z celkového počtu 62 případů kategorie národnosti či etnicity jich 61 % (38 případů) zahrnovalo útoky proti Romům.** Relativně často se objevovaly útoky proti Arabům (8 případů, 13 % v této kategorii) a Ukrajincům (5 případů, 8 % v této kategorii).

Útoky proti dalším národnostem se objevovaly v 5 a méně procentech případů v dané kategorii. Patří mezi ně útoky proti ruské (3 případy), české (2 případy), vietnamské (2 případy) a ázerbájdžánské národnosti (2 případy). Jeden útok byl proti nizozemské národnosti a v 1 případě zůstala národnost či etnicita neznámá.

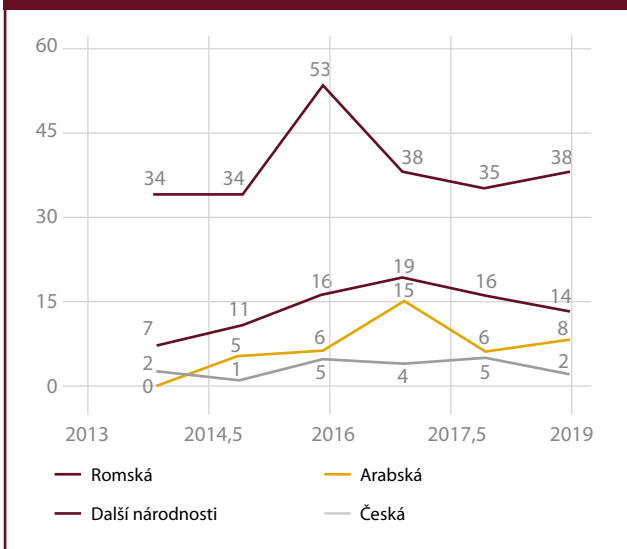
V případě protinábožensky motivovaných útoků jsou zastoupeny 2 podkategorie. **Protimuslimské útoky byly ty nejpočetnější, představují 63 % (26 incidentů) všech náboženských incidentů.** Zbývající incidenty tvoří protižidovské útoky, které se podílejí na útocích proti náboženství ze 37 % (15 incidentů).

Tabulka č. 3: Počet případů vybraných podkategorií pohnutky

Národnost či etnicita	Abs.	% případů v kategorii
Romská	38	61
Arabská	8	13
Ukrajinská	5	8
Ruská	3	5
Česká	2	3
Vietnamská	2	3
Ázerbájdžánská	2	3
Holandská	1	2
Neznámá	1	2
Celkem	62	100
Náboženství	Abs.	% případů v kategorii
Islám	26	63
Judaismus	15	37
Celkem	41	100

Co se týče dlouhodobého vývoje počtu případů s národností či etnickou pohnutkou, v grafu č. 7 můžeme sledovat poměrně stabilní počet protiromských případů s výjimkou roku 2016, kdy byl masivně napadán romský zpěvák. Výskyt pohnutky proti české národnosti je dlouhodobě nízký. V případě arabské etnicity byl zaznamenán skokový nárůst počtu incidentů v roce 2017 a k mírnému nárůstu došlo též mezi roky 2018 a 2019. U dalších národností či etnicit můžeme sledovat mírně klesající trend. V tomto období tedy můžeme sledovat relativně stabilní trend protiromských útoků, kteří jsou stále nejohroženější skupinou PN.

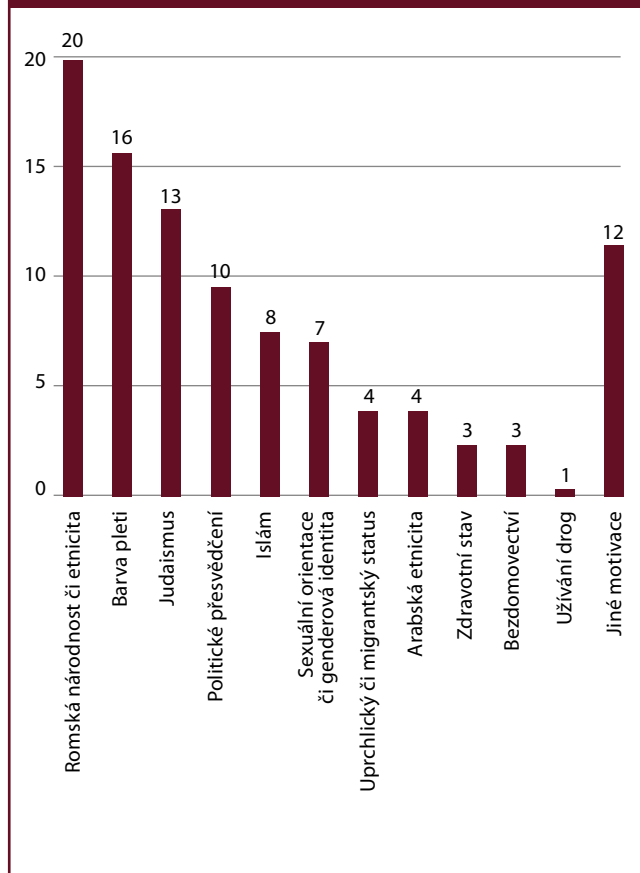
Graf č. 7: Vývoj počtu incidentů motivovaných národností či etnicitou v letech 2014–2019

Společenské skupiny nejvíce ohrožené PN v roce 2019 zobrazuje graf č. 8. Ohroženost odvozujeme z četnosti případů pohnutky útočníků, přičemž zohledňujeme jak obecné kategorie pohnutky, tak jejich specifické podkategorie. Čtyři nejohroženější skupiny představují **Romové** (20 %, 38 případů), **lidé definovaní barvou**

pleti (16 %, 31 případů), **Židé** (13 %, 26 případů) a **lidé definovaní politickým přesvědčením** (10 %, 19 případů). Útoky na tyto skupiny tvoří více než polovinu všech případů pohnutky. Dalšími zastoupenými skupinami jsou lidé napadáni z důvodu vyznání (islám), sexuální orientace či genderové identity, uprchlického či migrantského statusu, arabské etnicity, zdravotního stavu, bezdomovectví, užívání drog a všichni ostatní.

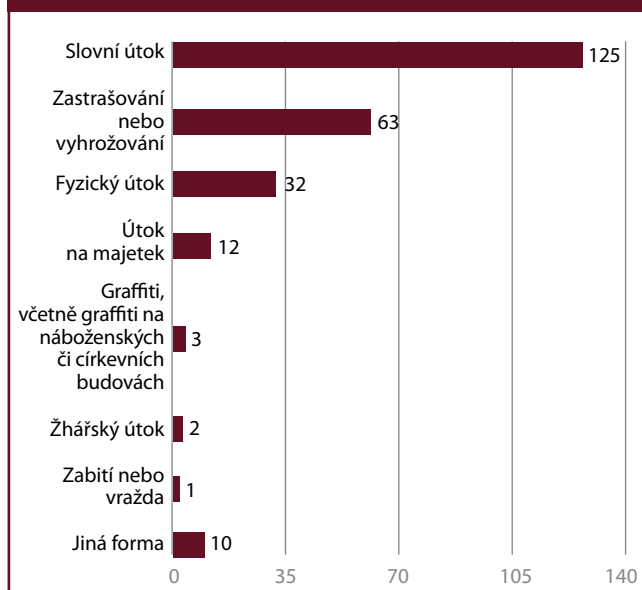
Graf č. 8: Nejčastější pohnutky k předsudečnému násilí (v %)

3.1.5. Formy útoku a způsobená újma

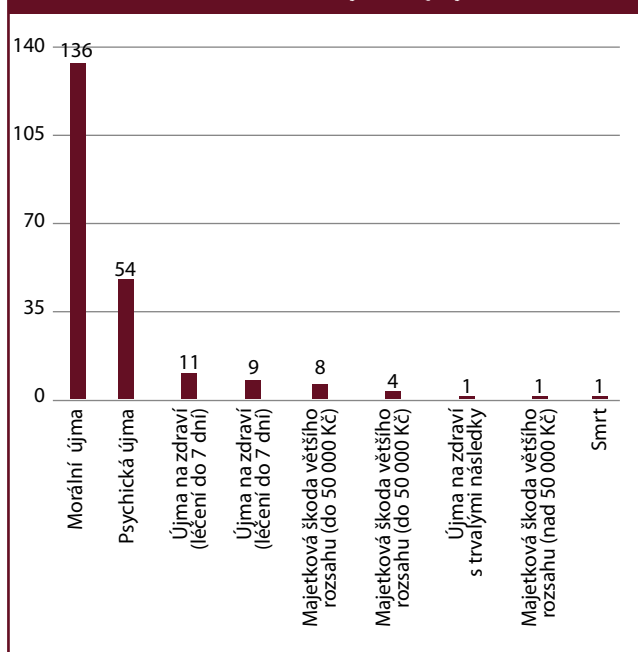
Stejně jako tomu bylo u pohnutek, také formy útoku početně převyšují incidenty. Jeden incident se totiž může vyznačovat více formami útoku. **Celkem bylo v roce 2019 u 157 incidentů zaznamenáno 248 forem útoku.** Většinou se jednalo o útoky verbální či psané (viz graf č. 9). Slovní útoky, nadávky a urážky tvoří společně se zastrašováním nebo vyhrožováním 76 % všech forem útoku. Třetí nejpočetnější jsou fyzické útoky, které se podílejí na celkové struktuře forem útoku ze 13 % (32 případů). Méně už se vyskytlo případů graffiti, včetně graffiti na náboženských budovách a hřbitovech (2 případy běžného graffiti a 1 případ náboženského graffiti), žhářských útoků a zabití nebo vraždy. Jiné formy útoku zahrnují hajlování a různá gesta, samolepky, podávání stížností či diskriminaci jako ukončení pracovního poměru nebo vyhození z klubu.

Graf č. 9: Struktura forem útoků

v zásadě odpovídá (viz graf č. 10). Z celkem 225 případů újmy se převážně jednalo o zásah do lidské důstojnosti (morální újma). Jednalo se o 136 případů, které tvořily 60 % všech zaznamenaných škod. S poměrně značným odstupem se na pozici druhého nejčetnějšího typu škody umístila psychická újma projevující se strachem, zvýšenými obavami či poruchami spánku s 54 případy (24 % zaznamenaných škod). Újmy na zdraví s různou mírou závažnosti, včetně smrti, tvořily 9 % zaznamenaných škod (21 případů). Majetkové škody představovalo 6 % zaznamenaných případů (13 případů).

Graf č. 10: Struktura typů újmy

3.1.6. Pohnutky a formy útoku

Které formy útoku souvisí s jakými pohnutkami, bude pojednáno nyní. Tabulka č. 4 zobrazuje četnost vybraných forem útoků vzhledem k obecným kategoriím pohnutky, jako je národnost/etnicita či náboženství. Tabulka č. 5 pak totéž zobrazuje u specifických podkategorií pohnutky, jako jsou romská národnost nebo muslimské vyznání. Obě tabulky obsahují u každé (pod)kategorie pohnutky nejen absolutní hodnoty počtu případů forem útoků, ale také ty relativní v rámci dané (pod)kategorie. **Společně tyto ukazatele umožňují lépe prozkoumat skladbu forem útoků ve vztahu k jednotlivým kategoriím pohnutky.**

Uvedme si **příklad**. V tabulce č. 4 čítá kategorie náboženství 41 incidentů, ve kterých se slovní útok vyskytl ve 36 incidentech (88 %), zastrašování nebo vyhrožování v 13 incidentech (32 %), fyzický útok v jednom incidentu (2 %) atd. Procenta uvedená v závorce vyjadřují podíl jednotlivých forem útoků, které byly v daném počtu incidentů u dané kategorie pohnutky přítomny.

Sledování velikosti procentuálních podílů usnadňuje použití dvou odstínů červené barvy. Světle červenou jsou vyznačeny 3 nejčastěji se vyskytující formy útoku. Plocha políček označená tmavě červenou barvou pak vyjadřuje procentuální hodnotu, ve které se daná forma útoku vyskytla. Porovnáme-li tedy např. kategorii pohnutky náboženství s pohnutkou národnosti či etnicity, je zřejmé, že útoky motivované národností či etnicitou se vyznačují vyšším podílem fyzických útoků než ty náboženské. Vůbec nejvyšší je podíl fyzického násilí v kategorii bezdomovectví, avšak zde je třeba mít na paměti, že srovnáváme z hlediska absolutních hodnot velmi odlišné soubory. Navzájem srovnávat jednotlivé kategorie pohnutky lze tedy jen omezeně.

Slovní útok se objevuje ve většině incidentů (82 % zahrnutých v této tabulce), což je patrné na vysokém zastoupení této formy útoku v různých kategoriích pohnutky (viz tabulka č. 4). Slovní útok představuje vůbec největší díl všech forem útoků takřka u každé kategorie kromě bezdomovectví. **Zastrašování nebo vyhrožování je druhou nejvíce zastoupenou formou**

útoku, v tabulce se objevuje ve 40 % všech incidentů. Jako druhá nejčastější forma útoku je zastrašování nebo vyhrožování přítomno u většiny kategorií mimo kategorie bezdomovectví a sexuální orientace a genderové identity a zdravotního stavu.

Útok na majetek se objevoval nejčastěji u pohnutky sexuální orientace a genderová identita. Jako tomu bylo v předešlých letech, zabití nebo vražda a žhářský útok se týkají bezdomovectví.

Tabulka č. 4 – Struktura forem útoku v rámci jednotlivých kategorií pohnutky

	Slovní útok	Zastrašování nebo vyhrožování	Fyzický útok	Graffiti	Útok na majetek	Žhářský útok	Zabití/ vražda	Jiná forma	Celkem případů pohnutky
Náboženství									
Abs.	36	13	1	1	3	0	0	3	41
% všech incidentů v rámci kategorie motivace	88 %	32 %	2 %	2 %	7 %	0 %	0 %	7 %	
Národnost či etnicita									
Abs.	55	31	17	0	2	0	0	7	62
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	89 %	50 %	27 %	0 %	3 %	0 %	0 %	11 %	
Politické přesvědčení									
Abs.	11	9	2	2	1	0	0	2	19
% v rámci kategorie motivace	58 %	47 %	11 %	11 %	5 %	0 %	0 %	11 %	
Barva pleti									
Abs.	30	16	6	0	3	0	0	0	31
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	97 %	52 %	19 %	0 %	10 %	0 %	0 %	0 %	
Sexuální orientace či genderová identita									
Abs.	7	1	2	0	5	1	0	0	14
% v rámci kategorie motivace	50 %	7 %	14 %	0 %	36 %	7 %	0 %	0 %	
Bezdomovectví									
Abs.	1	1	5	0	0	1	1	0	5
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	20 %	20 %	100 %	0 %	0 %	20 %	20 %	0 %	
Zdravotní stav									
Abs.	5	0	1	0	0	0	0	0	5
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	100 %	0 %	20 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	

Z hlediska vybraných podkategorií v tabulce č. 5 je zřejmé, že fyzickými útoky jsou nejvíce ohroženi Arabové a Romové. U antisemitských incidentů se ve srovnání s jinými kategoriemi pohnutky

objevuje nejvíce útok na majetek a neobjevují se fyzické útoky. Útoky proti uprchlickému a migrantskému statusu se uskutečnily výhradně formou slovních útoků nebo zastrašování a vyhrožování.

Tabulka č. 5: Struktura forem útoku v rámci vybraných podkategorií pohnutky

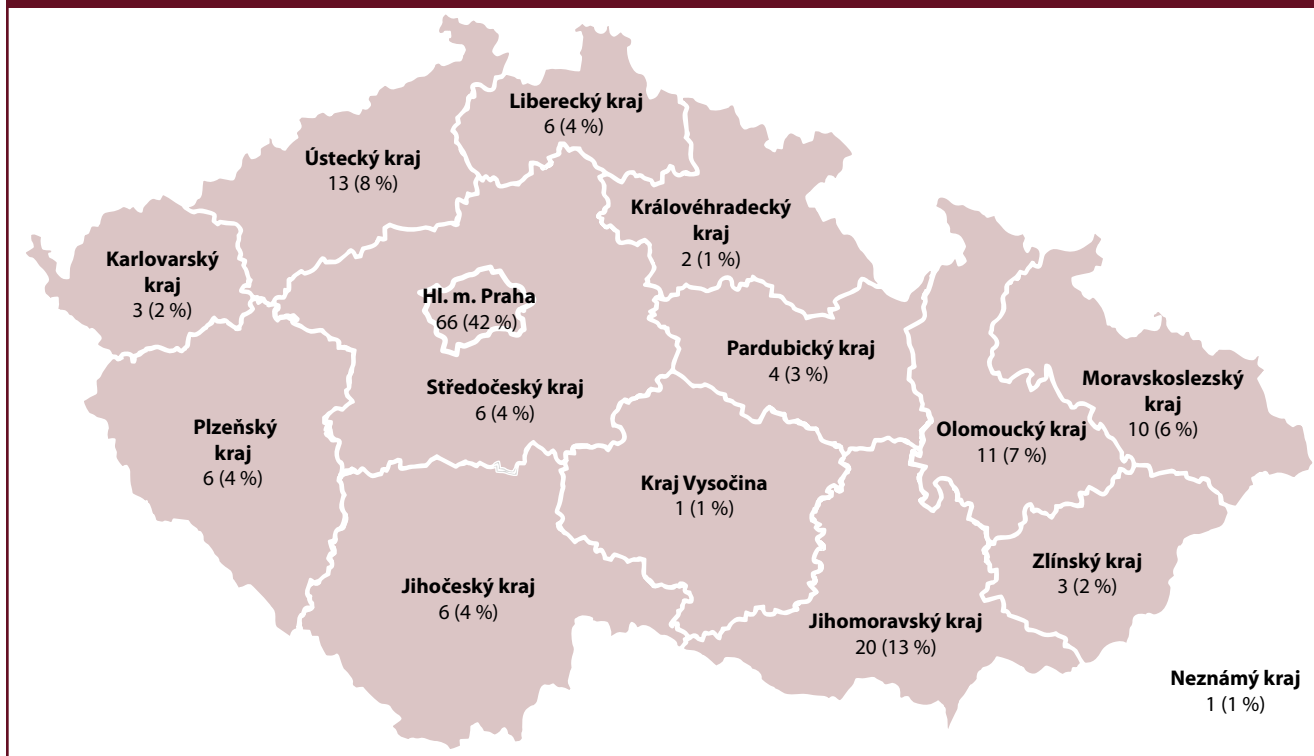
	Slovní útok	Zastrašování nebo vyhrožování	Fyzický útok	Graffiti	Útok na majetek	Jiná forma	Celkem případů pohnutky
Romská národnost							
Abs.	36	23	7	0	1	1	38
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	95 %	61 %	18 %	0 %	3 %	3 %	
Judaismus							
Abs.	11	6	0	1	2	2	15
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	73 %	40 %	0 %	7 %	13 %	13 %	
Islám							
Abs.	25	7	1	0	1	1	26
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	96 %	27 %	4 %	0 %	4 %	4 %	
Arabská etnicita							
Abs.	7	2	2	0	0	3	8
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	88 %	25 %	25 %	0 %	0 %	38 %	
Uprchlický či migrantský status							
Abs.	8	3	0	0	0	0	8
% všech incidentů v rámci vybrané kategorie motivace	100 %	38 %	0 %	0 %	0 %	0 %	

3.1.7. Místo a čas

Místo incidentu je zaznamenáváno na třech úrovních: **na krajské, obecní a lokální. Na krajské úrovni bylo nejvíce útoků zaznamenáno v Hlavním městě Praze (66 incidentů), což odpovídá více než třetině všech incidentů.** Dále se incidenty nej-

častěji vyskytovaly **v Jihomoravském (20 incidentů), Ústeckém (13 incidentů) a Olomouckém (11) a Moravskoslezském kraji (10 incidentů).** Po 6 incidentech bylo zaznamenáno v Jihočeském, Libereckém, Plzeňském a Středočeském kraji. V dalších krajích to bylo 4 a méně. K 1 incidentu nebylo možné kraj přiřadit. Výskytu incidentů na úrovni krajů v zásadě odpovídá i výskyt

Graf č. 11: Počty incidentů v jednotlivých krajích

Tabulka 6: Počet incidentů v jednotlivých obcích

Praha: 66, Brno: 16, Teplice: 5, Olomouc, Písek, Přerov: 3, Chomutov, Lipník nad Bečvou, Mělník, Most, Ostrava, Plzeň, Ústí nad Labem: 2, Albrechtice, Běloutín, Beroun, Boršice, České Budějovice, Děčín, Ejpovice, Frýdek-Místek, Havířov, Cheb, Jablonec nad Nisou, Jablunkov, Jaroměř, Jindřichův Hradec, Karlovy Vary, Kladno, Koryčany, Liberec, Litomyšl, Lubenec, Mladá Boleslav, Nečtiny, Nové Dvory, Nový Bor, Opava, Pardubice, Protivín, Rýmařov, Starý Plzenec, Svitavy, Trutnov: 1, Neznámá: 16

incidentů na úrovni obcí. V Praze se vyskytlo 66 incidentů, v Brně 16. V dalších obcích bylo zaregistrováno 4 a méně incidentů (viz graf č. 11 a tabulka č. 6).

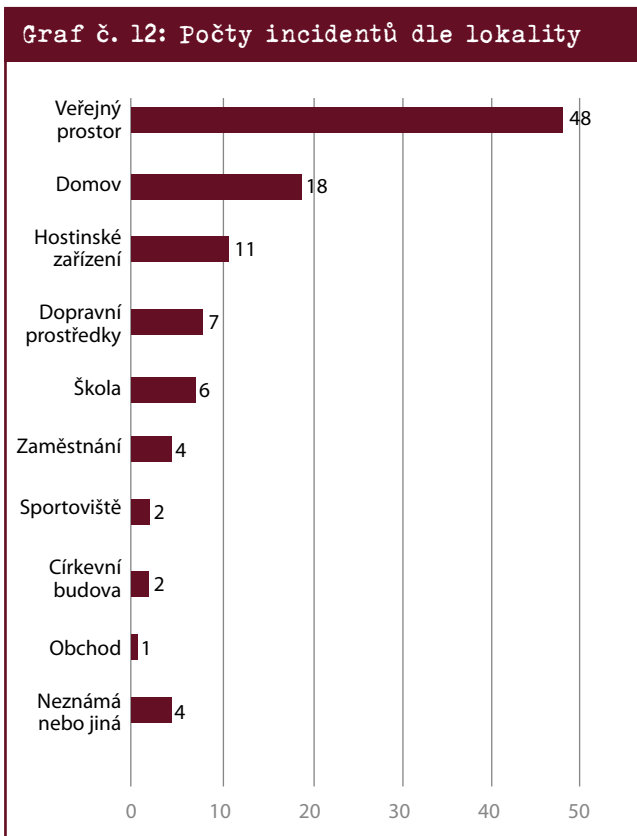
Na úrovni krajů lze rozlišit i počty **případů vzhledem k jednotlivým kategoriím pohnutky** (viz tabulku č. 7). Barevně jsou v tabulce

odlišeny 2 kraje, kde byly dané pohnutky zaznamenány nejčastěji. **Dominantní zastoupení Hlavního města Prahy a Jihomoravského kraje přetrvává.** Hlavní město Praha a Ústecký kraj zahrnují nejvíce útoků souvisejících s romskou národností. Protižidovské útoky jsou páchany především v Praze.

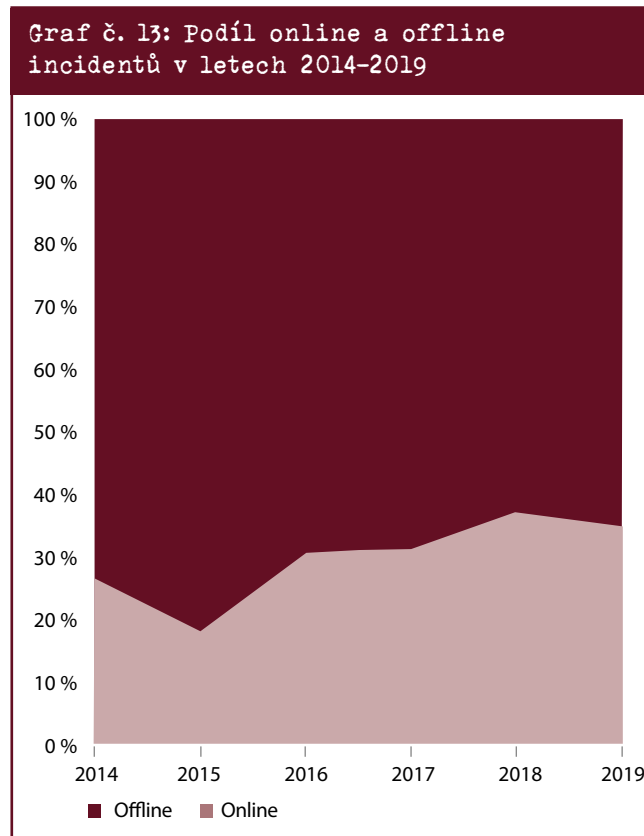
Tabulka č. 7: Vybrané případy pohnutky z hlediska krajů

	Hlavní město Praha	Jihočeský kraj	Jihomoravský kraj	Karlovarský kraj	Královéhradecký kraj	Liberecký kraj	Moravskoslezský kraj	Olomoucký kraj	Pardubický kraj	Plzeňský kraj	Středočeský kraj	Ústecký kraj	Zlínský kraj
Romská národnost	7	2	5	0	1	1	5	4	0	4	2	7	0
Judaismus	13	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Barva pleti	11	2	1	0	1	3	2	4	1	1	2	2	1
Politické přesvědčení	9	0	4	1	0	0	1	0	0	0	1	2	1
Sexuální orientace či genderová identita	7	0	3	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0
Bezdomovectví	3	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Arabská etnicita	2	0	3	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0
Islám	13	0	6	1	0	0	2	1	0	0	1	1	1
Uprchlíky či migrantský status	2	0	0	2	0	2	1	0	0	1	0	0	0

Na úrovni lokality jsme převážnou část incidentů zaznamenali na internetu (31 % všech incidentů) a ve veřejném prostoru (31 % všech incidentů). Dohromady tvoří 62 % lokalit, kde se incidenty staly. V ostatních lokalitách se incidenty odehrávaly méně často. V grafu č. 12 je struktura incidentů dle lokalit prezentována v absolutních číslech.

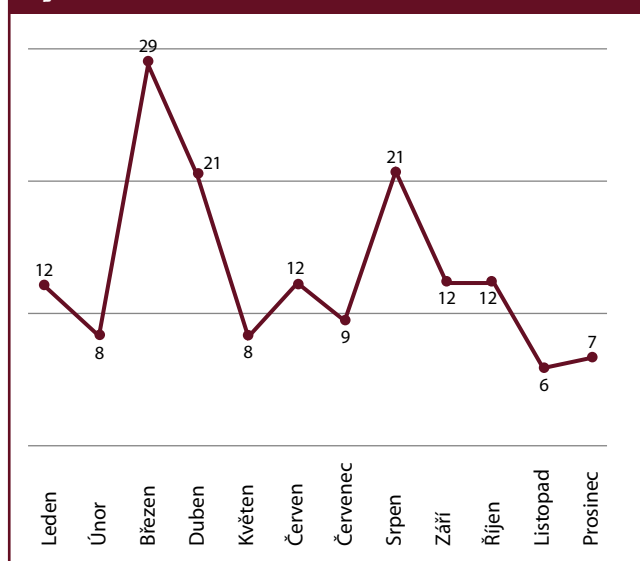

Během posledních 5 let zaznamenáváme relativní nárůst online incidentů. V letech 2015 a 2019 nicméně došlo k meziročnímu poklesu. V letech 2018 až 2019 se počet incidentů snížil z 55 na 54, respektive z 37 na 34 %.

Časové rozmístění incidentů lze sledovat z hlediska různých období: kvartál, měsíc a denní doba. Nejvíce incidentů se odehrálo v prvním kvartálu (31 % incidentů), méně pak v druhém (27 %) a třetím (26 %) a vůbec nejméně jich bylo ve čtvrtém kvartálu (16 %). Na úrovni měsíců pozorujeme, že nejvíce incidentů se odehrálo v březnu (29 incidentů). Můžeme tedy usuzovat, že **nejnebezpečnější doba** z hlediska PN byl zejména **začátek roku**. Naopak jako nejbezpečnější můžeme označit měsíce **na konci roku** (viz graf č. 14).

Graf č. 14: Vývoj počtu incidentů v průběhu roku

Určení denní doby je složité, ať už proto, že se buď nedaří zjistit vůbec (24 %), anebo že jsou útoky vedeny dlouhodobě či opakovaně (22 %). **Obecně se mezi denní a noční dobou neobjevují znatelné rozdíly.** Zatímco mezi 6.00 a 18.00 hodinou se stalo 27,4 % všech útoků, mezi 18.00 a 6.00 hodinou to bylo 26,9 % všech útoků.

Z hlediska určení denní doby je patrný mezi incidenty, které se odehrály na internetu a které mimo něj. Pro offline incidenty platí, že lze konkrétní denní dobu určit lépe. Mimo internet nebyla denní doba určena v 33 % incidentů, zatímco na internetu to bylo 70 % incidentů. Z hlediska incidentů se známou denní dobou se mezi šestou hodinou ranní a šestou hodinou večerní odehrálo 87 % online útoků a 78 % offline útoků.

3.1.8. Oběti a útočníci

V roce 2019 jsme u 106 incidentů zaznamenali celkem 192 konkrétních obětí. U zbývajících incidentů buď nebyly konkrétní oběti žádné^{150/}, anebo se o nich nepodařilo zjistit žádné podrobnější informace. Sledovanými charakteristikami obětí jsou pohlaví, věk a občanství. Tyto charakteristiky se podařilo zjistit pouze u některých obětí, a tak se v jednotlivých kategoriích počty zjištěných charakteristik liší (viz tabulka č. 8).

V případě pohlaví jsme byli nejméně úspěšní. Zjištěno bylo u všech 192 obětí, přičemž **muži převažovali nad ženami (69 % versus 31 %)**. Občanství bylo zjištěno u 178 osob. **Převažovali čeští občané** (129 napadených), **cizinci byli zastoupeni 49 případy** (28 % ze všech obětí se známým občanstvím). Z toho se častěji jednalo o občany zemí mimo EU (39 napadených). Co se věku týče, ten se podařil objasnit u 166 obětí. **Obětmi se nejčastěji stávali lidé ve věku 26–35 let (22 %) a do 15 let (22 %).**

150/ Některé incidenty, zpravidla ty odpovídající hanobení či podněcování nenávisti vůči určitým skupinám osob, nemají konkrétní oběť. To ovšem neznamená, že by se jednalo o útoky bez obětí. Za oběť je zde třeba považovat napadanou skupinu jako celek.

Tabulka č. 8: Charakteristiky obětí

Pohlaví	Abs.	%
Muž	133	69
Žena	59	31
Celkem	192	100
Občanství	Abs.	%
Občan ČR	129	72
Občan třetí země	39	22
Občan EU	10	6
Celkem	178	100
Věk	Abs.	%
Do 15 let	37	22
16–18 let	14	8
19–25 let	28	17
26–35 let	36	22
36–45 let	31	19
46–55 let	12	7
56 a starší	8	5
Celkem	166	100

Dále jsme sledovali charakteristiky útočníků (viz tabulka č. 9). Totožnost útočníka byla známa oběti, veřejnosti nebo OČTŘ v 70 % incidentů (110 incidentů). Kolik útočníků se podílelo na jednom útoku, zůstalo v 10 % incidentů neznáno. Z dostupných informací však lze usuzovat, že se jednalo spíše o útoky jednotlivců než skupiny (61 % versus 29 %). V 95 % incidentů se podařilo identifikovat, jestli byl útočnickem příznivec krajní pravice či ne. Ve většině incidentů, ve kterých se toto podařilo identifikovat, útočnickem nebyl příznivcem krajní pravice (82 %). Nutno dodat, že jestli byl útočnickem příznivcem krajní pravice, jsme určili i u incidentů, kde byl pachatel neznámý, pokud během svého útoku projevil své politické směřování (např. obsah verbálních nadávek či graffití).

Tabulka č. 9: Charakteristiky útočníků

Známy útočník	Abs.	%
Ano	110	70
Ne	47	30
Celkem	157	100
Počet útočníků	Abs.	%
Jeden	96	61
Skupina	45	29
Neznámý počet	16	10
Celkem	157	100
Příznivec krajní pravice	Abs.	%
Ano	20	13
Ne	129	82
Neznámé	8	5
Celkem	157	100

Tabulka č. 10 ukazuje podíl počtu útočníků, jednotlivců nebo skupiny, u jednotlivých pohnutek. U většiny pohnutek (náboženství, národnost či etnicita, barva pleti, sexuální orientace a genderová identita, romská národnost, judaismus, islám) převažovaly útoky jednotlivců. V případě arabské etnicity byly tyto podíly vyrovnané. Pouze u politického přesvědčení, bezdomovectví a zdravotního stavu převažovaly útoky skupin.

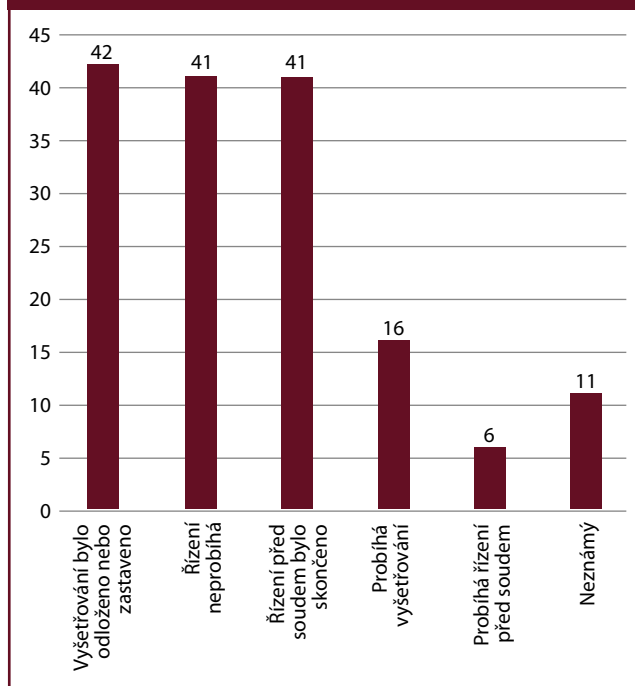
Tabulka č. 10: Počet útočníků u vybraných pohnutek

	Počet útočníků	
	Jeden	Skupina
Náboženství		
Abs.	28	6
(% v rámci pohnutky)	82 %	18 %
Národnost či etnicita		
Abs.	45	15
(% v rámci pohnutky)	75 %	25 %
Politické přesvědčení		
Abs.	6	8
(% v rámci pohnutky)	43 %	57 %
Barva pleti		
Abs.	17	12
(% v rámci pohnutky)	59 %	41 %
Sexuální orientace či genderová identita		
Abs.	7	6
(% v rámci pohnutky)	54 %	46 %
Bezdomovectví		
Abs.	1	4
(% v rámci pohnutky)	20 %	80 %
Zdravotní postižení		
Abs.	2	3
(% v rámci pohnutky)	40 %	60 %
Romská národnost		
Abs.	28	9
(% v rámci pohnutky)	76 %	24 %
Judaismus		
Abs.	7	1
(% v rámci pohnutky)	87 %	13 %
Islám		
Abs.	21	5
(% v rámci pohnutky)	81 %	19 %
Arabská etnicita		
Abs.	4	4
(% v rámci pohnutky)	50 %	50 %

3.1.9. Trestní řízení

Z našich statistik vyplývá, že policie se ze všech incidentů zaznamenaných v roce 2019 dozvěděla nejméně o 105 (67 %) z nich. Nedozvěděla se tedy o 41 případech a u 11 incidentů se nepodařilo tuto informaci zjistit (viz graf č. 15). Co se týče policíí statisticky evidovaných incidentů, ke dni zpracování této Zprávy vyšetřování stále probíhalo u 16 z nich (10 % všech incidentů). Vyšetřování bylo zastaveno nebo odloženo u 42 incidentů (27 % všech incidentů). Před soud se dostalo celkem 47 incidentů, přičemž u 6 incidentů (4 % všech případů) soudní líčení nadále trvalo. Soudní rozhodnutí bylo tedy vydáno u celkem 41 incidentů (39 % všech incidentů registrovaných policíí).

Graf č. 15: Počty incidentů z hlediska postavení v trestním řízení

3.2. Charakteristiky jednotlivých incidentů

Hlavní město Praha

1. Přímá likvidace

Leden

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Zastrahování nebo vyhrožování

Uživatel FB vyhrožoval jinému muži na profilu muslimského sdružení přímou likvidací. Tyto výhrůžky byly založeny na domnělém muslimském vyznání napadeného.

2. Agresivní souseďka

Leden

Stav: Oznámeno policii, další stav neznámý

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Žena se dlouhodobě setkává s útoky i jiným obtěžujícím jednáním na svou osobu a rodinu. Pachatelkou je její souseďka. Ve verbálních útocích se promítají nadávky a urážky vztahující se k romské národnosti. Slovní napadání vyústilo ve fyzický střet ve společné předsíni bytového domu, při kterém napadená utrpěla drobná zranění. Když souseďka spatřila na společné chodbě sedět dceru, tetu a babičku napadené, začala jim vulgárně nadávat, vyhrožovala jim a bouchala na bytové dveře jejich příbuzné. V té době se napadená vracela domů a svou rodinu bránila. Útočnice ji napadla se slovy: „Co si o sobě myslíš, ty cikánská špinavá hvězdo?!“ Když chtěla žena konflikt urovnat, útočnice ve svém jednání pokračovala a volala: „Copak vy jste lidi, s vámi se domluvit nedá, jste nepřizpůsobiví, kouříte, vaši parchanti tu křičí a dělají bordel!“ Během verbálního útoku mávala sekýrou, kterou si přinesla, a vyhrožovala: „Chceš vidět, jak vás tady rozsekám?“ Svědkem tohoto jednání byla i nezletilá dcera napadené ženy. Žena zavolala policii a podala trestní oznámení. Podle dostupných informací byl útok nejprve řešen jako přestupek a poté mělo probíhat trestní řízení. Nicméně novější informace už nejsou dostupné.

3. „Smrt Cikánům!“

Leden

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Čtyřicátník provolával po 9. hodině večerní na tramvajové zastávce v Praze velmi hlasitě hesla „Sieg heill!“ a „Smrt cikánům!“; a to i poté, co se k němu přiblížila hlídka Policie ČR. Za to ho policie obvinila z trestných činů Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TrZ. Pachatel byl nakonec rozsudkem obvodního soudu odsouzen pouze za druhý z vyjmenovaných trestných činů a byl mu stanoven trest obecně prospěšných prací ve výměře 250 hodin. Rozhodnutí je pravomocné.

4. Napadena při focení

Únor

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost/etnicita (ruská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná (gesta)

Profesionální fotografka byla napadena ve veřejně dostupném areálu restaurace, když fotila svatbu. Incidentu byli přítomni také další 2 ruští turisté. Napadená pochází z Ruska, což se stalo důvodem útoku na straně neznámého muže. Ten po příchodu do areálu začal agresivně vyhánět účastníky fotografování, u toho vykřikoval vulgární a xenofobní nadávky, které byly směřovány všem zúčastněným: „Vraťte se do Ruska! Rusi do prdele!“ Fotografku samotnou přitom označoval za „ruskou prostitutku“. V důsledku útoků se žena i její klienti rozhodli z areálu odejít. Útočnické během toho stále nadával, ukazoval prostředník, naznačoval podříznutí a znásilnění fotografky. Napadená podala trestní oznámení na neznámého pachatele. Policie zahájila vyšetřování pro trestný čin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 TrZ. Útočníka se nepodařilo vypátrat, a tak byl případ odložen.

Hlavní město Praha

5. Poštovní schránka

Březen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, útok na majetek

Přes půl roku opakovaně neznámý útočník napadá ženu a jejího partnera prostřednictvím poštovní schránky. Jednak v ní opakovaně zanechává rasistické vzkazy jako např. „negry nechceme“ nebo „negři raus“. Jednak je schránka znečišťována různými látkami, jako je marmeláda, vnitřnosti, nedopalky od cigaret či fekálie. Případ vyšetřovala policie pro podezření ze spáchání přečinu Poškození cizí věci podle § 228 odst. 1, odst. 2 TrZ. Jelikož se však nepodařilo vypátrat pachatele, případ byl odložen. Do prostoru zabírající poštovní schránku byla párem nainstalována kamera pro případné zajištění důkazního materiálu.

6. Falešná obvinění

Březen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Nepřavdivými obviněními se pokouší matka dítěte vystrnadit holčičku z mateřské školy. O jejích důvodech poměrně dobře svědčí prohlášení, které směřovala ředitelce a učitelce školy poté, co se holčičky obviňované z šikanování syna stěžovatelky zastaly: „Žádný cikánský bastardy tady nechceme.“

7. Hozená světlice

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudem I. stupně

Pohnutka: Jiná (příslušnost k fotbalovému klubu)

Forma: Fyzický útok

Fanoušek fotbalového klubu vhodil úmyslně na tribunu soupeřova týmu zvukozábleskovou petardu. Ta zasáhla přítomné diváky, mezi jinými

i nezletilou dívku do oblasti hlavy. Ta byla okamžitě převezena do nemocnice. Diváci následně začali utíkat směrem do hracího pole. Obvodní soud shledal zodpovědného muže vinným z pokusu o spáchání zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 a § 145 odst. 1 a přečinu Výtržnictví podle § 358 odst. 1 TrZ. Pachatel byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 let, výkon trestu soud podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 3 let. Dále byl muži uložen trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, spočívající v zákazu vstupu na všechna fotbalová utkání FC Viktoria Plzeň organizovaná FAČR a UEFA po dobu dvou let. Rozsudek je již pravomocný. Útok evidujeme jako předsudečně motivovaný, kdy pohnutkou byla příslušnost k odlišnému fotbalovému týmu.

8. Nenávistný komentář k fotce chlapce

Březen

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok

Útočník vložil na svůj facebookový profil odkaz na Klub přátel Člověka v tísní s obrázkem zachycujícím krmení malého chlapce tmavé barvy kůže s veřejným komentářem ve znění: „Víc by prckovi slušelo, kdyby ležel na zemi a lezli z něho červi.“ Policie ve věci podala návrh na podání obžaloby pro trestný čin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Soud věc rozhodl trestním příkazem, jímž za uvedený trestný čin odsoudil pachatele k trestu odnětí svobody na 10 měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců. Trestní příkaz již nabyl právní moci, odsouzený odpor nepodal.

Hlavní město Praha

9. Schvalování střelby v mešitě^{151/}

Březen

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Přes 1 600 komentářů bylo umístěno pod statusem Tomia Okamury, který se týkal teroristického útoku proti muslimům na Novém Zélandě. Některé komentáře s útokem vyjadřovaly souhlas, oslavovaly útočníka jako hrdinu a hovořily o tom, že by se podobných útoků mělo dít více, viz např.: „Nejsou to teroristi, ale hrdinové.“, „Konečně s tím někdo začal a dá vzor, že se nesmíme bát oplácet stejnou mincí. Kdo seje vítr, sklízí bouři.“, „Když můžou vraždit muslimáci, tak nevidím důvod, proč bychom jim to nemohli oplácet!!!! Nechápu, proč se z toho dělá takový humbuk.“ K obsahu těchto komentářů se vyjádřil i ministr vnitra, který na svém twitterovém účtu prohlásil, že se „Policie ČR zabývá veškerými aktivitami, které by mohly být vykládány jako schvalování trestného činu a zajišťuje veškeré důkazy pro případné trestní řízení“. V době sestavování Zprávy policie zahájila v několika případech trestní řízení. V jedné věci zahájila trestní stíhání osoby pro zločin Podpora a propagace terorismu dle § 312e TrZ.

10. „Aspoň někdo“

Březen

Stav: Dohoda o vině a trestu

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Muž reagoval na facebookové stránce Hoj.cz, která informovala o teroristickém útoku na mešity v novozélandském Christchurchi: „Aspoň někdo se k tomu staví dřív, než tu vyvraždí oni nás, zmrdí jedni.“ Pachatel se k trestnému činu Podpora a propagace terorismu dle § 312e odst. 1 TrZ doznal. Městský soud poté schválil dohodu o vině a trestu a pachateli uložil dvouapůlletou podmínku s tříletou zkušební dobou a povinnost

zaplatit 5 000 Kč na pomoc obětem trestné činnosti. Rozhodnutí je pravomocné. Související incidenty jsou popsány u incidentu č. 9 Schvalování střelby v mešitě.

11. „Zní to blbě, že bych se k tomu přidal?“

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudu II. stupně

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Po útoku na mešity v novozélandském městě Christchurch, v jehož důsledku zemřelo 51 osob, se objevily na internetu komentáře schvalující a oslavující tento čin (viz incident č. 9 Schvalování střelby v mešitě). Útočník sdílel svůj příspěvek na serveru drsnysvet.cz, přičemž reagoval na článek „Takto vystřílel útočník novozélandskou mešitu“. Útočník konkrétně napsal: „Zní to blbě, že bych se k tomu přidal? Co ti muslimští zmetci udělali Evropě? A je s nimi nakládáno jako s beránky. Nedodržují zákony země, která jim vyšla vstříc. Za mě je to borec.“ Za podporu a propagaci teroristického činu dle § 312e odst. 1, odst. 4 písm. a) TrZ byl muž městským soudem potrestán trestem odnětí svobody na 3 roky se zkušební dobou uloženou na 5 let. Státní zástupce se odvolal, protože požadoval pětiletou podmínku. Odvolací soud nicméně odvolání zamítl s tím, že původně tříletý podmíněný trest snížil na 30 měsíců s podmíněným odkladem na 4 roky. Státní zástupce v odvolání uváděl, že by soudy měly tresty snižovat pod tuto sazbu pouze za mimořádných okolností, které podle něj v tomto případě nenastaly. Za výše citovaný trestný čin v případě, že jej někdo spáchá na veřejně přístupné počítačové síti, hrozil pachateli pětiletý až dvanáctiletý trest vězení. Věc je pravomocně skončena.

151/ Tento incident byl jedním z řady vyvolané zprávou o schvalování střelby v mešitě, další jsou: „Aspoň někdo“ (č. 10), „Zní to blbě, že bych se k tomu přidal?“ (č. 11), „Konečně měl někdo koule“ (č. 12), 40 muslimů (č. 13), „Za mě palec nahoru“ (č. 14), „Tak tohle je velký frajer“ (č. 15), Zastala se obětí (č. 82), „Bravo. Kam mám posílat peníze na právníky střelců?“ (č. 115), Dotčen nenávisťnými komentáři (č. 136), „Ten pán je hrdina“ (č. 144) a „Konečně někdo vzal spravedlnost do svých rukou“ (č. 155).

Hlavní město Praha

12. „Konečně měl někdo koule“

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Po útoku na mešity v novozélandském městě Christchurch, při kterém zemřelo 51 lidí, se objevily na internetu komentáře schvalující a oslavující tento čin (viz incident č. 9 Schvalování střelby v mešitě). Mezi komentujícími byl i Pražan, který pod související facebookový příspěvek Hospodářských novin napsal: „Konečně měl někdo koule a ukázal, jak se na Mohamedány musí. Dobrá práce.“ V trestním řízení se pak hájil tvrzením, že chtěl rozpoutat diskusi a vidět reakce „sluníčkářů“. Dále uvedl, že muslimové mají násilnou ideologii a ženy u nich nemají žádná práva. Soud konstatoval, že pachatel útok Brentona Harrisona Tarranta hodnotil pozitivně, čímž jednoznačně vyjádřil svůj kladný vztah k jeho jednání. Za podporu a propagaci teroristického činu dle § 312e odst. 1 alinea druhá, odst. 4 písm. a) TrZ byl pachateli uložen tříletý trest odnětí svobody, který byl podmíněně odložen na 5 let. Nadto mu byl uložen trest propadnutí věci (mobilní telefon). Odsouzený se proti rozsudku odvolal, stejně jako státní zástupce, který požadoval pětileté vězení. Odvolací vrchní soud obě odvolání zamítl. Rozhodnutí je pravomocné.

13. 40 muslimů

Březen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Útočník reagoval na zveřejnění článku o teroristickém útoku proti muslimům na Novém Zélandě na facebookových stránkách Novinky.cz (viz též incident č. 9 Schvalování střelby v mešitě). Článek byl nazván: „Je jasné, že se to teď dá popsat jedine jako teroristický útok; uvedla novozélandská premiérka.“ Útočník přidal příspěvek ve znění: „Vidím 40 muslimů... ale žádné lidi...:D.“ Celkem zemřelo 51 osob, ale původní odhad hovořil o více než 40 lidech. Uvedený článek sdílel Okamura a byl komentován dalšími

uživateli. Policie zahájila vyšetřování pro přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) TrZ. Trestní řízení bylo ukončeno vydáním usnesení podle § 159a odst. 5 trestního řádu, protože útočník nebyl ztotožněn.

14. „Za mě palec nahoru“

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Na FB byl sdílen článek bulvárního deníku „První fotky obětí teroru. Mucad před střelcem utíkal, táta dělal mrtvého“, který se týkal teroristického útoku na Novém Zélandu (viz též incident č. 9 Schvalování střelby v mešitě). Jeden z uživatelů sítě na to reagoval komentářem ve znění: „Měli by dostat meta.. za mě palec nahoru! Konečně se začneme probouzet? Ti kluci mají můj maximální respekt.“ Vůči tomu se ohradila jiná uživatelka. Muž ve své odpovědi předsudečně útočil proti muslimům: „Chcete tady video dvou Dáněk, jak jim uřezali hlavy? Nebo jak podřezali 40 lidí... Těch videj je plný internet. Stačí si zjistit co hlásá korán... nevěřící (my) si zaslouží jenom smrt a je jim u prdele jestli je to dítě nebo dospělý člověk. A nevím jak řezali hlavy těm Dánkám, jestli byli stejně rovné těm dvoum co jim to udělali...každý muslim si zaslouží to, co udělali ti kluci !!! A tohle už je od dob křížových výprav. Nikoho mrtvého tam nelituju!“ Městský soud rozsudkem autora komentářů odsoudil za spáchání zločinu Podpora a propagace terorismu podle § 312e odst. 1 alinea druhá, odst. 4 písm. a) TrZ. Uložen mu byl trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců, přičemž jeho výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let. Současně byl pachateli uložen trest propadnutí věci, a to jeho počítače. Taktéž musí zaplatit 13 000 Kč do státního fondu pro pomoc obětem trestné činnosti. Rozhodnutí je pravomocné.

Hlavní město Praha

15. „Tak tohle je velký frajer“

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Po útoku na mešity v novozélandském městě Christchurch, při kterém zemřelo 51 lidí, se objevily na internetu komentáře schvalující a oslavující tento čin (viz incident č. 9 Schvalování střelby v mešitě). Bezmála padesátiletá žena na svém facebookovém profilu napsala: „Tak tohle je velký frajer, kéž by nás takových bylo víc, když s těma sviněma muslimskýmá vlády nic nedělají a ještě jim ustupují. Klobouk dolu, děkuji za tu odvahu. Nevím, jak někdo může napsat že to neměl dělat a ty svině smějí likvidovat jen tak beztrestně? A ještě v zemích, kam je nikdo nezval a nejsou jejich.“ Žena se k činu u soudu přiznala a uvedla, že se bojí o malého syna. Zároveň uvedla, že si přeje, aby někdo zastavil násilí páchané muslimy. Za spáchání trestného činu Podpora a propagace teroristického činu dle § 312e odst. 1 alinea druhá, odst. 4 písm. a) TrZ jí městský soud uložil dvouletý trest odnětí svobody, který byl podmíněně odložen na dvouletou zkušební dobu. Rozhodnutí soudou je pravomocné.

16. Vyhrožování zbraní

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok, zastrasování nebo vyhrožování, fyzický útok, jiný (hajlování)

Útočník v nočních hodinách v baru nejprve opakovaně hajloval. Poté několikrát nahlas zopakoval „Jude“ před dvacetiletým mužem, neboť se domníval, že je židovského vyznání, a rovněž u tohoto hajloval. Posléze proti poškozenému dokonce opakovaně namířil 2 krátké palné zbraně. Na židovské vyznání podle svědeckých výpovědí pachatel usuzoval z toho, že mladý muž měl na hlavě černý klobouk, který vyhrál v soutěži v souvislosti s oslavou svátku svatého Patrika. Policie ve věci podala návrh na podání obžaloby pro trestné činy Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

dle § 352 odst. 2, Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka dle § 404 a Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ. Pachatel byl nakonec za všechny jmenované trestné činy odsouzen pravomocným rozsudkem obvodního soudou k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 28 měsíců s čtyřletým podmíněným odkladem, a to pod dohledem probačního úředníka. Soud pachateli dále uložil přiměřenou povinnost zdržet se požívání alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek a podrobit se pravidelnému testování na přítomnost návykových látek v organismu. Dále soud rozhodl o propadnutí věcí – 2 střílných zbraní patřících pachateli.

17. Složenky

Březen

Stav: Neoznámeno policií

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Bývalý partner slovně napadá ženu, s níž má 2 děti. Na základě soudního rozhodnutí jí dotyčný zasílá výživné prostřednictvím peněžních poukázek, které mimo jiné obsahují kolonku pro vzkazy příjemci. Ty útočník využívá k tomu, aby svou bývalou partnerku ponížil. Protože po skončení jejich vztahu konvertovala k islámu, častuje ji hanlivými výroky stran jejího náboženství. Na složenkách se objevily vzkazy jako: „Výživné k rukám muslimky.“ „Výživné pro děti. Já víc nemám. Sekta a Aláh ti sestru pomůže.“ nebo „To je vše co mohu poslat. Tvůj Hamás terorista ti to doplatí.“

Hlavní město Praha

18. Verbální útok v tramvaji

Březen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok

Žena se 4 malými dětmi vystupovala z tramvaje. Trvalo jim to trochu déle, což rozčílilo jinou cestující, která chtěla rovněž vystoupit. Ta začala na ženu s dětmi křičet, mezi nadávkami zaznělo také, že „smradlaví Židi by měli konečně vychcípát“. Po vystoupení z tramvaje začala agresorka telefonovat. Když na ulici míjela dříve slovně napadenou ženu se 4 dětmi, opět jejich směrem prohlásila: „Smradlaví Židi by měli konečně vychcípát!“

19. Nesnášenlivý taxikář

Březen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost/etnicita (nizozemská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Holandaň žijící v hlavním městě byl napaden taxikářem. Byl přesvědčený, že útok byl předsudečně motivovaný s ohledem na jeho status cizince. Taxikáři často parkovali před jeho domem, přestože se na daném místě parkovat nesmí. Napadený o tom několikrát informoval Policii ČR. Na jejich doporučení se pokusil vyfotit registrační značku taxikářova vozidla. Řidič reagoval zcela nepřiměřeně. Muže poslal kopem k zemi, v důsledku čehož si napadený zlomil holenní kost. Při pádu navíc ztratil dioptrické brýle. Svědkem útoku byla mužova přítelkyně, z dálky vše pozoroval též jeho spolubydlící a skupina asi pěti taxikářů. Útočník před příjezdem policie a záchranky utekl a s jeho vozidlem odjel někdo jiný. Při výslechu svědků na místě činu napadený slyšel, že ostatní taxikáři útok popřeli a vyjadřovali se o něm a jeho partnerce urážlivě v souvislosti s tím, že jsou cizinci. Stejně tak se napadeného dotklo, že na něj policista a řidič sanitky křičeli, ať se postaví a mluví česky. S bolestmi a neschopností se na nohu postavit byl muž nakonec odvezen do nemocnice, kde byl hospitalizován. Případ byl vyšetřován jako trestný čin Ublížení na

zdraví s následkem těžké újmy na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 3 v jednočinném souběhu s přečinem Výtržnictví podle § 358 odst. 1. TrZ. Pachatele se navzdory přítomnosti mnoha svědků nepodařilo policii ztotožnit, a tak byl případ odložen.

20. Pohrůžka násilím

Duben

Stav: Neznámo

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Zastrahování nebo vyhrožování

Taxikář v rámci konverzace během jízdy sdělil cestujícímu, že kdyby o něm zjistil, že je Žid, „odvezl by ho do lesa, odkud by se již nevrátil“.

21. Právník družstva

Duben

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (ukrajinská)

Forma: Slovní útok

Žena byla dlouhodobě diskriminována bytovým družstvem. Když soud rozhodl v její prospěch, byla předsudečně napadena advokátem družstva. V budově soudu k ní přistoupil a řekl jí, že „nemá co dělat v České republice a má se vrátit zpět na Ukrajinu do Doněcka“. Žena zvažovala podání stížnosti na chování advokáta České advokátní komoře, nakonec však od tohoto záměru ustoupila.

Hlavní město Praha

22. Ulice

Duben

Stav: Neoznámeno policií

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok

Množství předsudečných komentářů se objevilo v reakci na vystoupení afroamerického herce v televizním seriálu *Ulice na sociálních sítích* a v diskusi pod webovou stránkou seriálu. Komentáře byly rasistické, xenofobní, misogynní a nezdánlivě politicky motivované. Za všechny uvedme např.: „Trapná euroafrickosluníčkářská propaganda. A nechte si ty kydy, že je to super mít v Ulici černocho.“ Nebo: „Je to násilné, protože ve skutečnosti by si sebevědomá a inteligentní holka nic takového nenašla. Tohle je vždy jen volba zakomplexovaných chudinek.“ Našlo se ovšem i množství komentujících, kteří se herce tmavé pleti zastali a jeho přítomnost v seriálu kvitovali. Policie se podle vyjádření příslušného krajského ředitelství případem nezabývala.

23. Squatterři napadeni strážníky

Duben

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma: Fyzický útok

Lidé bez domova přebývají v opuštěné budově. Strážníci je kvůli tomu opakovaně pokutují a z budovy vykazují. Kromě toho jim ale také opakovaně poškozují majetek. Např. jim nalili vodu do spacáku nebo jim do nich rozbili vajíčka. Pobyt v budově se jim rovněž pokusili znepříjemnit tím, že rozbili okna. V dubnu vyzvali strážníci obyvatele squatu, aby budovu opustili. Když se muž, který ve squatu bydlí se svojí partnerkou, chystal budovu opustit, 1 ze strážníků do něj strčil. Následně se strážník snažil udeřit ženu, obouvající si boty, do hlavy teleskopickým obuškem. Žena v sebeobraně vykryla zásah rukou, v důsledku čehož utrpěla podlitinu. Venku před budovou chtěla zásah strážníka natočit na mobilní telefon. Strážník se tomu bránil jak verbálně, tak fyzicky. Proto se jí zastal její partner. Strážník reagoval tak, že ho třikrát silně udeřil

obuškem. Rány směřovaly na hlavu. První rána dopadla na spánek, další na ruku, kterou si kryl obličej. Výsledkem byla zlomenina loketní kosti s úlomky, tržná rána a podlitiny. Muž i žena jsou přesvědčeni o tom, že na ně strážník zaútočil, protože má pocit, že si k nim takové věci může dovolit, když jsou bez domova. Městský soud vydal odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci. Tímto rozsudkem byl útočník shledán vinným ze spáchání zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, přečinu Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 a přečinu Zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. b) TrZ. Útočník byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v délce 3 let podle § 145 odst. 1 a § 43 odst. 1 TrZ. Trest byl podmíněně odložen na čtyřletou zkušební dobu.

24. „Budete viset“

Duben

Stav: Neoznámeno policií

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Zastrahování nebo vyhrožování

Nezisková organizace, která pomáhá lidem v nouzi a realizuje vzdělávací programy, se dlouhodobě potýká s předsudečnými projevy na svém facebookovém profilu. Jeden uživatel např. zaměstnancům organizace napsal: „Budete viset na kandelábrech okolo cesty.“

Hlavní město Praha

25. Těžké ublížení na zdraví pro barvu pleti

Duben

Stav: Pravomocný rozsudek soudu II. stupně

Pohnutka: Barva pleti, národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Byl pod vlivem alkoholu a metamfetaminu. Napadl nejprve muže, který se zrovna se svou přítelkyní a dětmi vracel z návštěvy. Útočník napadenému rasisticky nadával („cigánskej zmrde a černej čuráku“) a vyhrožoval mu smrtí. Když napadenému muži z kapsy vypadl malý předmět, nutil ho postrkováním lahvi do zad, aby jej zvedl. Ve chvíli, kdy se napadený v rámci sebeobrany chystal útočníka uhodit, ten ho udeřil prázdnou skleněnou lahví do levého spánku a tímto mu způsobil otřes mozku a 4 řezné rány, což si vyžádalo okamžitý převoz do nemocnice. Pravomocným rozsudkem krajského soudu ve spojení s usnesením vrchního soudu byl útočník odsouzen pro pokus zločinu Těžké ublížení na zdraví dle § 21 odst. 1 a § 145 odst. 1, odst. 2 písm. f) v jednočinném souběhu s přečinem Výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 5 let. Soud vzal při ukládání trestu v potaz i skutečnost, že pachatel byl již v minulosti odsouzen za Výtržnictví.

26. Nadávky v tramvaji

Duben

Stav: Není známo

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Mladá muslimka nosící šátek zahalující vlasy a krk jela v dopoledních hodinách městskou hromadnou dopravou. Na tramvajové zastávce nastoupil do jednoho z vozů muž silnější postavy. Jakmile ženu upozoroval, začal křičet: „Zasraní islámové!“, „Al-Kaida!“, „Postřelil bych vás všechny! Hlavu bych ti vystřelil!“ apod. Žena ze strachu předstírala, že nadávkám nerozumí a snažila se chování muže ignorovat. Z důvodu neutichajících nadávek posléze začala chování muže natáčet na mobilní telefon. Někteří z přítomných spolucestujících si od ženy odsedli nebo z tramvaje vystoupili.

27. „Mluvte česky“

Duben

Stav: Není známo

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok

Opilý muž středního věku nastoupil v podvečerních hodinách do tramvaje a zanedlouho slovně zaútočil na 2 muže tmavé barvy pleti. Vyzýval je, ať mluví česky: „Mluvte česky, tady se mluví česky.“ Napadení se začali slovensky omlouvat a říkali, že tedy budou mluvit česky. Ten útočit nepřestal, i když pak už muži nehovořili vůbec. Jedna ze spolucestujících útočníka vyzvala, aby svého jednání zanechal s odůvodněním, že v ČR si každý může mluvit, jak chce. Útočník ještě chvíli pokračoval, ale nakonec přestal. Napadení se mu stále omlouvali a jim se zase omlouvala žena, která říkala, že útočnickovo chování nebylo v pořádku a že se nemusí omlouvat. Cizinců se v tramvaji nacházelo více, nikdo však nezavolał policii.

28. Rusofobie

Květen

Stav: Není známo

Pohnutka: Národnost/etnicita (ruská), politické přesvědčení

Forma: Jiná (samolepky)

Politik levicové strany byl napaden prostřednictvím samolepek, kterými kdosi polepil jeho předvolební plakáty vystavené na stěnách u eskalátorů metra na několika stanicích. Na těchto samolepkách mimo jiné stálo „SSSR“ a „ruskej šváb“. Tento útok řadíme mezi rusofobně motivované, protože sám politik pochází z Ruska a má tomu odpovídající jméno a příjmení. Je však třeba zohlednit i možnost, že se jedná o útok motivovaný politickým přesvědčením. Nadávka „ruskej šváb“ bývá totiž někdy používána odpůrci Ruska k označení lidí, které považují za podpůrce ruského režimu či Ruska jakožto velmoci.

Hlavní město Praha

29. „Milionový chlívěk“

Květen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník v krátkém sledu odeslal prostřednictvím internetového kontaktního formuláře na webu www.milionchvilek.cz 2 zprávy: „Jak se jmenujete přesně Milion chvilek ne Milionový chlívěk- Vy buzeranti špinavý.“ „Pozor na další demonstraci. Někoho z Vás brzy odstřelíme. Bez legrace. Odstřelovačku máme k dispozici. Vy somráci.“ Případem se začala zabývat policie, která jej vyšetřovala jako trestný čin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. Věc byla odložena dle 159a odst. 5 trestního řádu, protože útočnickova totožnost nebyla nezjištěna.

30. „Ten lídr SPD“

Květen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok

Bývalý kandidát SPD si vymyslel, že byl fyzicky napaden během noční jízdy metrem. V médiích prohlášoval, že byl napaden poté, co se útočník ujistil, že se v jeho případě jedná o „toho lídra SPD“. Napadený lékařskou pomocí bezprostředně po napadení nevyhledal, následující den ale kvůli podezření na vnitřní poranění břišní dutiny pohotovost navštívil. Poslanecká sněmovna útok odsoudila jako nepřijatelné ohrožení svobody a demokracie v Česku. Již dříve přijala podobné stanovisko, v němž odmítla vyvolávání nenávisti k lidem na základě jejich politického názoru. Nicméně pak se policii přihlásil útočník. Přiznal, že kandidáta napadl slovně, ale za viníka fyzického násilí označil kandidáta. Policie věc prověřila a postoupila ji nakonec správnímu orgánu k projednání v přestupkovém řízení. Podezřelí byli oba muži. Bývalý politik podal žádost o přezkoumání postupu policie. Státní zástupce přezkoumal postup policie a dospěl k závěru, že postup policejního orgánu byl věcně správný a zákonný. Úřad městské části rozhodl, že přestupek spáchali oba podezřelí. Bývalý kandidát SPD byl potrestán pokutou ve výši 1 000 Kč,

útočník 5 000 Kč. Politik pak podal státnímu zástupci žádost o přezkoumání postupu policie. Státní zástupce se s postupem policie ztotožnil s tím, že byl věcný a správný.

31. Útoky na političku a její dítě

Květen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok

Žena byla napadána na sociálních sítích a skrze SMS. Útočníci psali vzkazy, že narušuje tradiční bílou rodinu a její syn je „negerská spodina společnosti“. Z pohledu napadené šlo o rasistické útoky. Matka řekla, že nebyla připravena na útoky vůči dítěti, ač byla připravena na útoky kvůli všemu ostatnímu. To, že nenávist bude směřovat na dvouleté dítě, ji překvapilo. Příslušné krajské ředitelství policie se podle vlastního vyjádření napadením nezabývalo, ačkoli o něm referovala média.

32. Domovní schůze

Červen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Zdravotní postižení

Forma: Slovní útok

Žena byla dlouhodobě atakována svými sousedy v činžovním domě kvůli svému duševnímu onemocnění. Bylo jí dáváno za vinu, že ničí vybavení a zařízení domu a že způsobuje problémy s úklidovými a servisními firmami. V důsledku tohoto napadání se ženě zhoršil zdravotní stav.

Hlavní město Praha

33. Sražen policejním autem

Červen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Politické přesvědčení, bezdomovectví

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Městští strážníci udeřili dveřmi služebního vozidla zaměstnance organizace pomáhající lidem bez domova, zakleklí jej a v poutech jej odvezli na stanici. Stalo se tak proto, že napadený odmítl strážníkům poskytnout informace o svých klientech. Ti přitom o zaměstnancích organizace i klientech hovořili vulgárně, policista zaměstnance nazýval „kriplem“. Napadený je proto požádal o sdělení služebních čísel, což odmítli a zakrývali si je rukou. Vydal se tedy ven, aby si vyfotil SPZ policejního vozu. Ti na to reagovali výše popsaným jednáním. Pro média ovšem popisovali situaci odlišně. Z článku vyplývá, že útoku na zaměstnance předcházelo napadání osob bez domova a zaměstnanců proto, že jim pomáhají. Proto tento incident registrujeme jako spáchaný z předsudečné pohnutky proti bezdomovectví. Jedná se o tzv. hate incident by affiliation. Po prověření veškerých skutečností, včetně podání vysvětlení strážníků Městské policie, byl skutek kvalifikován jako přestupek proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb. Policejní orgán uvedl, že šetřením nebylo prokázáno, že by k úderu dveřmi vozidla došlo ze strany jednoho ze strážníků úmyslně. Předsudečná pohnutka nebyla prověřována, policejní orgán situaci popsal jako slovní rozepří a výměnu názorů.

34. Autoškola

Červen

Stav: Není známo

Pohnutka: Národnost/etnicita (afghánská)

Forma: Slovní útok

Při absolvování řídičských zkoušek byla žena slovně napadena inspektorem pro svůj původ. Inspektor prohlášoval, že v Afghánistánu „pasou pouze ovce a kozy, proč si tady dělá řidičák“, a v podobném duchu pokračoval přímo během výkonu řídičské zkoušky. Mimo jiné ženě sděloval své názory na politickou situaci v zemi jejího původu a zároveň ji nutil, aby na

jejho výpady proti zemi reagovala. V důsledku toho žena byla nervózní a zkoušku nevykonala. Proti chování inspektora se ohradila ve stížnosti adresované autoškole. Další vývoj incidentu není znám.

35. Komentáře ke znásilnění Afričanem^{152/}

Červen

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva pleti, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrasování nebo vyhrožování

Neznámí pachatelé v rámci facebookové diskuze na profilu známého politika a jedné velké televizní stanice reagovali na zprávu o znásilnění dívky Afričanem komentáři, v nichž přirovnávali černochoy k poloopicím, dále jim vyhrožovali utnutím údů, umlácením, zabitím, kastrací či podněcovali k nenávisti vůči této skupině osob a migrantům mimo jiné s tím, že se jedná o přenašeče pohlavních chorob (viz incident č. 35 „Komentáře ke znásilnění Afričanem“). Jednalo se např. o výroky: „Nechat vykastrovat.... hovado africké....sou to zvířata a ne lidi! Kdyby to byla moje cera ja bych mu dal“, „Cep a mlátit to hlava nehlava negri kurveni !!“, „Vykastrovat a zahodit do zumpy.nulovy respekt k migrantum bo to sou jen svine a pritez.“ Policie zahájila úkony trestního na základě kvalifikace: přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. b) (sic) v souběhu s přečiny Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. V době vypracování této zprávy stále probíhalo ve věci prověřování, přičemž prověřování 3 samostatných komentářů, jejichž autoři byli vypátráni, bylo vyčleněno a postoupeno dle místní příslušnosti na jednotlivé kraje.

152/ Jedná se o jeden z více incidentů v reakci na zprávu o znásilnění dívky, další jsou: Přáli jí znásilnění (č. 36), „Je to verbež“ (č. 95), „Nekulturní hovada“ (č. 102), „Toho zmrda černýho bych sejmul“ (č. 119) a Právo útrpné (č. 137).

Hlavní město Praha

36. Práli jí znásilnění

Červen

Stav: Neprobíhá nic

Pohnutka: Barva pleti, politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Novinářka veřejnoprávního média oslovila se žádostí o rozhovor předsedu SPD. Rozhovor se měl zaměřit na případ znásilnění, který byl spáchán mužem původem z Afriky. Okamura informoval o průběhu rozhovoru na sociální síti. Stěžoval si, že nedostal prostor, aby se vyjádřil k možným řešením nastalé situace. Namísto toho byl dotazován na to, proč se rozhodl informovat právě o tomto znásilnění, a bylo mu řečeno, že svým vyjádřením o migrantech vzbuzuje strach. Dále na svém profilu zveřejnil jméno a fotografii redaktorky. Reakcí byly výhrůžky a nadávky: „Přeji paní redaktorce aby se jí stalo to same co tomu nebohému děvčeti.“, „Pí. ča sprostá, naleštěná, tu měl černoch znásilnit i do zadku.“, „Deset takovejch negrů na tebe! Hned bys přestala blbě žvanit.“, „Co je to za Cundu. Tady tu kachnu by si mělo vypůjčit tak alespoň 5 těch hodných migrantů s 30. Centimetrovými ptáky. A asi by mluvila jinak.“, „Tak téhle redaktorské blbce bych přál, aby si ji některý z těch „mírumilovných“ čmoudů podal. A hned potom bych s ní udělal rozhovor, jak se cítí, jaké z toho má pocity. Potom by mě zajímal její názor.“ Policejní orgán se komentáři proti novinářce nezabýval, ačkoli jejich důvodem bylo jednak její politické přesvědčení, jednak spojování s migranty. Z našeho pohledu se tak jednalo o předsudečnou trestnou činnost. Související incidenty jsou popsány u incidentu č. 35 Komentáře ke znásilnění Afričanem.

37. Vražda bezdomovce

Červenec

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma: Fyzický útok, žhářský útok, vražda

Muž bez domova byl po předchozí slovní rozeprá fyzicky napaden 2 muži, se kterými se seznámil téhož dne. Jeden z útočníků se již v minulosti dopouštěl násilí v místním bezdomoveckém městečku, současně je také fotbalovým chuligánem. V tomto řízení vystupuje jako svědek. Oba muži ponechali napadeného v bezvědomí v jeho stanu a odešli. Po několika minutách se 1 z nich na místo vrátil a stan, v němž napadený ležel, zapálil. V důsledku vdechnutí spalin a silné intoxikace alkoholem napadený zemřel. V mobilu pachatele byly nalezeny stovky fotografií, obrázků a hudebních skladeb s neonacistickou symbolikou. Policíí byl z trestného činu Vražda se zvlášť zavrženíhodnou pohnutkou obviněn pouze žhář. Lidé bez přístřeší nejsou českým TrZ rozpoznáváni jako skupina explicitně chráněná normami proti předsudečnému násilí, policie proto obviněného stíhala podle § 140 odst. 1, odst. 3 písm. j) TrZ pro spáchání trestného činu vraždy z jiné zavrženíhodné pohnutky. Podle soudu se však jednalo o vraždu v úmyslu nepřímém dle prvního odstavce dle § 140 TrZ. Městský soud v Praze uznal svým rozsudkem pachatele vinným z trestného činu vraždy a pokusu těžkého ublížení na zdraví. Pachatel byl v minulosti jedenáctkrát trestán za majetkovou i násilnou trestnou činnost. K tomuto skutku došlo v době, kdy byl podmíněně odsouzen za předchozí trestnou činnost. Rozhodnutí je pravomocné.

Hlavní město Praha

38. „Allahu akbar, ty čuráku černej“

Červenec

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Barva pleti, náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Student střední školy byl napaden, když se vracel domů z letní brigády. Vystoupil z tramvaje a přešel na chodník. Vzápětí kolem projelo modré sportovní auto, v němž napadený spatřil 2 muže. Jeden z nich na něj zakřičel: „Allahu akbar!“ Ostatní lidé, kteří vystoupili z tramvaje, se na napadeného podívali. Napadeného výkřik překvapil. Poté muži v autě zařvali: „Ty čuráku černej“, „To je kokot.“ Vše se stalo poměrně rychle. Než napadený cokoli udělal, byli útočníci pryč. Podle napadeného se nejednalo o první nepřijemnou zkušenost kvůli jeho jinakosti. Uráží jej neznámí lidé v obchodě, jako když se na něj obořil jeden starší muž, jemuž se nelíbilo, jak si napadený prohlíží zboží vystavené v obchodě. Řekl: „Vy jste Cikán, vy to chcete rozbít, já znám ty Cikány.“ Ve škole pak před ním vyučující pronáší hanlivé výroky o muslimech a islámu, např. prohlašuje, že nedovolí, aby její dcera měla za kamarádku muslimku. Od spolužáků si vyslechl různé narážky na svůj původ. Jeden prohlásil, že se bojí jít k němu domů, aby mu tam něco neudělal, a že má doma určité bomby.

39. Skateboardista

Srpen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Příslušnost k subkultuře

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Mladý muž byl při jízdě pražským parkem na skateboardu napaden dvojicí útočníků. Stalo se tak v nočních hodinách. Skateboardista byl nejprve napadán verbálně a následně jej jeden z útočníků napadl i fyzicky, povalil ho opakovaně na zem a udeřil ho pěstí do obličeje. Jednoho útočníka dopadla při pokusu o útek policejní hlídka, která byla v parku

přítomna kvůli zvýšeným kriminálním aktivitám v této oblasti. Druhý útočník se zdržoval na místě činu. Dopaden byl jinou policejní hlídkou, jež do parku mezitím dorazila. Přivolaní záchranáři ošetřili mladému muži zranění hlavy, obsah verbálního útoku nespécifikoval. Dle policie se nejedná o první útok na skateboardistu v dané oblasti. Z množství útoků na skateboardisty lze usuzovat, že se jedná o útok cílený na členy skateboardové subkultury. Policejní orgán věc vyhodnotil jako přestupek proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. b) zák. č. 251/2016 Sb. a věc předal k projednání Úřadu městské části, předsudečnou pohnutku policejní orgán nezohlednil.

40. Odcizená vlajka 1^{153/}

Srpen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Útok na majetek

Před zahájením a v průběhu festivalu Prague Pride, který je každoročně pořádán na podporu LGBT+ komunity, došlo celkem v 11 případech ke zničení a odcizení duhových vlajek zavěšených na sloupech veřejného osvětlení na mostech v centru metropole. Zničením a odcizením vlajek, jež jsou symbolem LGBT+ komunity, byla organizátorům festivalu způsobilna majetková škoda. Případem se zabývalo místní oddělení policie pro podezření ze spáchání přestupku proti majetku dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Policejnímu orgánu se nepodařilo pachatele ztotožnit, a věc tak odložil.

Hlavní město Praha

41. Odcizená vlajka 2

Srpen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Útok na majetek

Ještě před zahájením festivalu Prague Pride, každoročně pořádané akce na podporu LGBT+ lidí, došlo k odcizení duhové vlajky umístěné na sloupu veřejného osvětlení. Tyto symboly LGBT+ komunity byly před začátkem festivalu pořadatelé pověšeny na sloupy v ulicích centra města. V podvečerních hodinách skupina 5 osob přecházela most, kde se tyto vlajky nacházely. Jeden muž na tento sloup vylezl, zavěšenou vlajku strhl a hodil jí na zem. Poté vlajku sebral a spolu s celou skupinou pokračoval dále do centra města. Pořadatelé byla způsobena majetková škoda. Případem se zabývalo místní oddělení policie, ve skutku spatřovalo podezření ze spáchání přestupku dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Věc byla následně policejním orgánem odložena, neboť se nepodařilo ztotožnit pachatele. Před zahájením festivalu i v jeho průběhu došlo k několika obdobným útokům jiných pachatelů, které se až na 1 případ policii nepodařilo ztotožnit.

42. Odcizená vlajka 3

Srpen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Útok na majetek

Neznámý muž v průběhu festivalu Prague Pride ze sloupu veřejného osvětlení strhl a odcizil jednu z vyvěšených duhových vlajek, symbol rovnosti LGBT+ lidí. Stalo se tak ve spolupráci s druhým mužem, který čekal pod sloupem. S odcizenou vlajkou pokračovali do centra města. Případem se zabývalo místní oddělení policie pro podezření ze spáchání přestupku dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Policejnímu orgánu se nepodařilo pachatele ztotožnit, a věc proto byla odložena. Před zahájením festivalu i v jeho průběhu bylo zaznamenáno několik podobných skutků, kdy různí pachatelé odcizili či strhli duhové vlajky ze sloupů v ulicích města.

43. Odcizená vlajka 4

Srpen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Útok na majetek

V den zahájení devátého ročníku Prague Pride, pořádaného na podporu LGBT+ lidí, 3 muži v ranních hodinách strhli a odcizili ze sloupu veřejného osvětlení na mostě v centru města duhovou vlajku, jež je symbolem rovnosti LGBT+ komunity. S touto vlajkou poté skupina mužů odešla. Pořadatelům festivalu tím byla způsobena majetková škoda. Případem se zabývalo místní oddělení policie z důvodu podezření ze spáchání přestupku dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Ani 1 ze 3 mužů se nepodařilo ztotožnit a případ byl odložen.

Hlavní město Praha

44. Zapálení vlajek a útok na ponton

Srpen

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování, žhářský útok

V době konání festivalu Prague Pride zaútočila skupina neznámých pachatelů ve večerních hodinách světlicemi na ponton umístěný uprostřed Štřeleckého ostrova. V ten okamžik se v místě nacházelo velké množství lidí. Incident zaznamenalo pomocí fotoaparátu či mobilního telefonu několik účastníků akce i samotní pachatelé. Téměř o rok později byl pachatel – fotbalový, opakovaně trestaný chuligán – odsouzen k nebývale vysokému trestu. Obvodní soud ho shledal vinným ze spáchání přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) ve spolupachatelství podle § 23 TrZ. Udělil mu desetiměsíční podmíněný trest s odkladem na 5 let, během kterých je povinen podrobit se dohledu probačního úředníka. Kromě toho je povinen uhradit peněžitý trest ve výši 26 000 Kč a poškozené společnosti Prague Pride nahradit škodu za zničenou duhovou vlajku v rozsahu několika set korun. Pachatel proti trestnímu příkazu podal odpor, ve věci bylo tedy nařízeno hlavní líčení. V době sestavování Zprávy ještě hlavní líčení neproběhlo.

45. Polité schody

Srpen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Útok na majetek

V noci před pochodem hrdosti Prague Pride vyliil neznámý útočník na část trasy pochodu fritovací olej. Konkrétně se jednalo o polití schodů v Letenských sadech asi 20 litry fritovacího oleje. Schody byly z tohoto důvodu neprůchozí, v průběhu rána na jejich vyčištění, a tím i zprůchodnění trasy průvodu intenzivně pracovaly pražské služby. Není zřejmé, kdo a za jakých okolností olej na schody vyliil. Dá se ovšem před-

pokládat, že se jednalo o projev nesouhlasu s pochodem Prague Pride a jeho podstatou, tedy podporou tolerance, rovných práv pro všechny, včetně LGBT+ komunity. Věc byla policejním orgánem předána k šetření správnímu orgánu, ten případ řešil jako přestupek proti veřejnému pořádku dle § 5 odst. 1 písm. f) a přestupek proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona 251/2016 Sb. Správní orgán věc odložil, neboť se nepodařilo nalézt pachatele.

46. Napadení chlapců

Srpen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (trestný čin se nestal)

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská), barva pleti

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Nezletilý romský chlapec kouřil s kamarádem za obchodním centrem. Načež k nim přišel muž, začal jim nadávat a říkal, aby přestali kouřit. Chlapci mu na to odvětili: „Táhni do piče!“ Útočník jim řekl, že jsou „buzeranti černý“ a rozběhl se směrem k nim. Chlapci před útočníkem začali utíkat. Ten je však dostihl a jednomu podkopl nohy, druhý mezitím utekl. Tím to však neskončilo. Útočník chlapce třikrát kopl kolenem do nosu a následně ho vzal do „kravaty“ a táhl ho k domovu. Chlapec mu z donucení řekl, kde bydlí. Po cestě k domovu narazili na chlapcovu tetu, která zavolala jeho matce. Ta dorazila na místo a snažila se s útočníkem hovořit a také zavolala policii. Útočník se chlapcům identifikoval jako policista. Totéž udělal znovu před tetou a matkou vlečeného chlapce. Dotyčné však nezaznamenaly jeho služební číslo. Hlídka na místo přijela. Chlapce s matkou odeslala do nemocnice. Ti poté šli na stanici, kde byli vyslechnuti. Případem se zabývala Generální inspekce bezpečnostních sborů, případ byl odložen se závěrem, že ve věci nejde o podezření ze spáchání trestného činu – navzdory zjevné nepřiměřenosti policistovy reakce a jeho rasistickému urážení.

Hlavní město Praha

47. Hajlování u židovského obchodu

Srpen

Stav: Podmíněné zastavení trestního stíhání

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok, jiná (hajlování)

V brzkých ranních hodinách majitel obchodu s židovským zbožím spatřil před prodejnou 2 holohlavé muže v černých oděvech. Jeden z mužů před obchodem výrazně označeným Davidovou hvězdou a nápisem „Jewish e-shop“ a „Shekel“, zakřičel: „Heil Hitler!“ a zvedal pravici. V reakci na to majitel obchodu skrze výlohu pořídil fotografie obou mužů. Ti ještě nějakou dobu před obchodem postávali, vzájemně si nadávali a označovali se jako „Black power“ a „White power“ a z místa odešli. V ulici se kromě obchodu nacházejí i školy spadající pod Židovskou obec v Praze. Gesta, verbální projevy i lokalita, kde se incident odehrál, napovídají, že pohnutkou útočnicků byl právě jejich postoj k židovské komunitě. Policejní orgán stíhal pachatele pro podezření ze spáchání přečinů Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 TrZ. Majitel obchodu byl OČTŘ považován za svědka, nikoli za poškozeného. Věc však byla ukončena návrhem na podmíněné zastavení trestního stíhání dle § 307 trestního řádu. Podle státního zástupce se obviněný k činu plně dozal a s postupem vyslovil souhlas, přičemž k jeho osobě nebyly zjištěny žádné poznatky ohledně aktuálního odsouzení za jinou trestnou činnost. Státní zástupce spatřoval v jeho jednání pouze exces z jinak spořádaně vedeného života. V usnesení dále uvedl, že přihlédl k tomu, že předmětem této trestní věci není svou povahou závažná trestná činnost a daným jednáním nebyl nikdo fakticky poškozen. Obviněnému byla stanovena zkušební doba v trvání 14 měsíců, tedy mírně pod polovinou zákonného rozpětí.

48. „Trockisté“

Srpen

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Zastrasování nebo vyhrožování

Útočník umístil na facebookový profil neziskové organizace komentáře ve znění: „Všichni trockisté by měli být mez bilosti popraveni! Velmi rád se zhostím role kata.“ Týž pachatel útočil proti organizaci i její ředitelce opakovaně. Bylo podáno trestní oznámení, neboť se pachatel uvedeným výrokem dopustil trestného činu dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a), respektive § 352 odst. 2 písm. b) TrZ, neboť veřejně, totiž počítačovou sítí a na veřejně dostupný profil organizace chránící lidská práva, umístil výrok podněcující k nenávisti, respektive vyzývající k násilí vůči jinému z důvodu jeho domnělého politického přesvědčení. Pro naplnění této skutkové podstaty je tudíž irelevantní, že takové politické přesvědčení oznamovatel jako poškozený nezastává. Nicméně policejní orgán věc odložil s tím, že nenalezl podezření z trestného činu a nebylo na místě věc vyřídit jinak. Proti usnesení o odložení byla podána stížnost, kterou okresní státní zastupitelství zamítlo. Na vyšší státní zastupitelství byl tedy podán podnět k výkonu dohledu. To shledalo podnět důvodným a věc postoupila policejnímu orgánu k dalšímu prověřování. V současnosti policejní orgán věc prověřuje a provádí ve věci úkony.

Hlavní město Praha

49. Poničení památníku

Srpen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Útok na majetek

Památník rodičů takzvaných Wintonových dětí na Hlavním nádraží poničil neznámý pachatel. Památník znázorňuje dveře vlaku a na skle jsou otisky rukou dětí a dospělých. Právě skleněná část památníku byla rozbita. Škoda nebyla vyčíslena, ale podle odhadu autora památníku by se mohlo jednat o více než 100 000 Kč. V místě památníků nejsou kamery. Není proto jasné, kdo ani kdy památník poškodil. Případ byl vyšetřován pro podezření ze spáchání trestného činu Poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 TrZ, tedy nikoli se zohledněním předsudečné pohnutky. Památník je symbolickou připomínkou lásky i těžkosti rozhodnutí, které učinili rodiče převážně židovských dětí, když jim umožnili odjet do Spojeného království, a tím jim zachránili život. Proto je útok na památník útokem na jeho symbolickou podstatu. Věc byla ukončena policií vydáním usnesení dle § 159a odst. 5 trestního řádu, neboť se nepodařilo ustanovit pachatele.

50. Šéf-islamofob

Září

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (egyptská), náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, jiná (ukončení pracovního poměru)

Do poradny přišel klient, který před pár měsíci dostal výpověď v práci. Klient čelil v zaměstnání rasistickým poznámkám svého nadřízeného z důvodu svého egyptského původu i muslimského vyznání. Nadřízený mu dále sdělil, že má výpověď a již na druhý den nemá chodit do práce, přičemž musel odevzdat i mobilní telefon a pracovní notebook. Jako důvod propuštění byly uvedeny pozdní příchody do práce, nevhodné využívání home office a jiné nepravdivé důvody. Podle klienta byl vyhozen kvůli svému původu a víře. Klient není jediným cizincem ve firmě a také není jediným pracovníkem, který byl rasistickým poznámkám vystaven.

51. „Špíno ukrajinská“

Září

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (ukrajinská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná (vyhození z klubu)

Muže napadl vyhazovač nočního baru. Nejprve na něj křičel urážky týkající se jeho národnosti a vyhrožoval mu fyzickým útokem: „Táhni odsud, ty špíno ukrajinská, nebo ti rozbiju držku!“ „Špíno, špíno ukrajinská!!! Už sem nelez!“ Urážky několikrát zopakoval a z podniku ho vyhodil na ulici. Z baru posléze vyšli i přátelé vyhozeného muže a místo opustili. Incidentu přihlížela novinářka, která svoji zkušenost následně zveřejnila v článku. Dle dostupných informací policie nebyla přivolána a ani následně se případem nezabývala.

52. Třikrát se vrátila

Září

Stav: Není známo

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Anglicky mluvící žena křičela v okolí židovských objektů antisemitské urážky jako: „Fucking Jews, holocaust was good, you deserved to be gased!“, „Get out of here you bloody Jews. Free Palestine! People there are dying while you celebrate.“ Vrátila se celkem třikrát.

Hlavní město Praha

53. „No Muslim in Czech“

Září

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Dvě dívky, a to jedna tmavé pleť a druhá s šátkem na hlavě, se staly obětí slovního útoku ze strany staršího muže. S lahví vína v ruce na ně na ulici ukazoval prstem a říkal jim: „No Muslim in Czech!“ Když obě dívky minuly, zakřičel ještě: „Go to hell!“ Dívky podobný útok na ulici nezažily poprvé, i proto se rozhodly situaci neřešit. Obě se ale cítily chováním muže dotčeny.

54. Poškození nápisu v Pinkasově synagoze

Září

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Útok na majetek

Neznámý návštěvník muzea překročil zábranu a pokusil se seškrábat jedno z ručně psaných jmen českých Židů, kteří padli za obětí nacistické perzekuce. Nebyl přistižen při činu, poškození expozice zaregistroval později pracovník muzea. Policie incident vyšetřuje. Podrobnosti zatím nejsou známy.

55. „Komediant“

Září

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská), politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž se podílel na natočení videa pro kampaň k posílení angažovanosti svědků předsudečných útoků. Parlamentní listy o tom zveřejnily

článek, v jehož diskusi se to začalo hemžit útočnými příspěvky. Mimo jiné se tam objevily komentáře jako: „Práskačům za války příslušela kulka do hlavy. Dnes alespoň plivanec do tváře. Chudáci, co vybízejí k práskání, jsou už fakt hodně v koncích, když se snaží lidi podporovat v tak ubohých činnostech. Tyto hajzly bych, stejně, jako za války, viděl rád viset na kandelábrech. A jestli už fakt jednou naserou mlčící většinu, kdo ví...“, „Komediant ..... je rasista, hejtr, parazit, prase a hovado, no. Jdi do prdele, ty udavačská svině.“, „Přiblíblej ..... s šišatou hlavou a malým mozečkem - co si to dovoluješ?! To je naprostý nesmysl! Už si někdy viděl, že bychom my Češi napadali čmoudy? Vždyť je to přesně naopak - nás tady neustále napadají, okrádají, zneužívají a znásilňují. Zrůdnej rasisto. Celej svět je černej a Ty, kreténe, si myslíš, že je potřeba bránit většinu?! Až my vychcípem, tak bude pozdě. Hajzle hnusnej!“ Muž byl intenzitou nenávislných komentářů sasažen a podal na 1 vybraný výrok trestní oznámení. Komentář slibující „kulku do hlavy“ byl policejním orgánem posouzen jako trestný čin podněcování k trestnému činu dle § 364 TrZ. Policii se nepodařilo ztotožnit pachatele, a případ tak odložila s tím, že k jeho zjištění budou dále přijímána opatření. Zbývající 4 komentáře byly oznámeny správnímu orgánu k šetření přestupku dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích pro ublížení na cti. Jejich projednávání bylo odloženo, neboť se dle správního orgánu nepodařilo zjistit informace potřebné ke ztotožnění pachatelů. Periodikum po pár dnech diskuse vymazalo. Pohnutkou „komentujících“ byla kromě politického přesvědčení zjevně také mužova spolupráce s organizací Romea. Policejní ani správní orgán předsudečnou pohnutku nezohlednil.

Hlavní město Praha

56. Obtěžující antisemitský email

Říjen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství (judaismus), zdravotní postižení

Forma: Slovní útok

„Inkluzi ve skolstvi se opet naplňuje zidovska ideologie o diktature blaznu a dementu.../...Inheritable common mental illness of Czech nation is kept secret because psychiatry worldwide is under control of Jews.“ Email obsahující výše zmíněné antisemitské výroky byl rozeslán na množství adres, včetně kanceláře Židovského muzea v Praze a sekretariátu Federace židovských obcí v ČR. Autor nebyl zjištěn, ale ze stejné adresy byly již v minulosti odeslány antisemitské zprávy. Incident nebyl policii oznámen.

57. Poničení hřbitova

Říjen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Graffiti na náboženských budovách/hřbitovech

Neznámý útočník namaloval na některých místech židovského hřbitova symboly hákového kříže, nápisy „HEIL HITLER“ a hebrejské nápisy. Než bylo vydáno usnesení o odložení věci z důvodu neztotožnění pachatele, vyšetřovala policie čin pro podezření ze spáchání přečinů Projev symptomatí k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka dle § 404 a Poškození cizí věci dle § 228 odst. 2 TrZ. Vzhledem k tomu, že se jedná o poškození věci bezprostředně spojených s judaismem, evidujeme útok jako předsudečný.

58. „Postřílet a pozavírat“

Říjen

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž obdržel prostřednictvím svého pracovního emailu 3 zprávy z adres lékařů. Útočníci využili speciální služby umožňující poslat email z jakékoli adresy, a to i takové, která jimi nebyla založena. Emaily obsahovaly mimo jiné následující výroky: „Cikánskej šmejde, nemáš rád pejsky, cikánskej šmejde, měli by tě zavřít i celou rodinou, všechny cikány by měli postřílet a pozavírat“, „Cikáne patříš do plynu.Patriku, já si jen dělám legraci, neboj, žádný plynový komory pro cikány neexistujú“ a „Ty cikánskej šmejde, chcípni už, neboj Patriku, dělám si legraci.“ Policie věc prověřuje jako přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 TrZ. V době sestavování Zprávy policie případ vyšetřovala.

59. Urážka starosty

Říjen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok

Neznámý útočník poslal politikovi dopis, v němž jej urážel hrubými a antisemitskými výroky jako: „Ohol si tu smradlavou židáckou držku, šlo by to i benzínem, benzín je sviňa, zeptej se blba paláácha“ nebo „Každej pogrom na židáky i ten Hitlerův, byla správná reakce slušných lidí na židácký zločinecký pijavice. Od roku89 už víme co jsou židáci za svině, do plynu!!!“ Policie zahájila úkony trestního řízení pro přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. Nicméně pachatelovu totožnost nezjistila, a tak vyšetřování odložila.

Hlavní město Praha

60. „Jude Raus“

Listopad

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok

HateFree Culture spustilo kampaň #jsmečesko, jejímž cílem je upozornit na existenci lidí s odlišnou národností, vyznáním či sexuální orientací, kteří se hlásí k Česku či českému národu. Fotografie těchto lidí byly spolu s jejich výroky zveřejněny na FB. Na jedné z nich byl vyobrazen kantor Federace židovských obcí. Pod tímto příspěvkem se objevil předsudečný komentář: „Jude Raus.“ Na pisatele bylo podáno trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) TrZ. Policie jej ztotožnila a v současné době jej trestně stíhá.

61. Vyhrožování střelbou mladším studentům

Listopad

Stav: Oznámeno policii, odloženo

Pohnutka: Jiná (příslušnost ke školní třídě)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Nezletilá umístila příspěvek do uzavřené skupiny na Instagramu, prostřednictvím které komunikují studenti školy. V tomto příspěvku vyhrožovala mladším studentům usmrcením následujícími slovy: „Proc si všichni prváci přijdou drsný a delaj ze jim ta škola patri postrilel bych ty maly zmrdy.“ Policie to vyšetřovala jako přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 1 TrZ, přičemž jej považovala za motivovaný nenávistí vůči skupině osob – žáků školní třídy. Posléze však věc odložila podle § 159a odst. 1 trestního řádu, neboť dle vyšetřující komisařky trestnost činu zanikla vzhledem k účinné lítosti ve smyslu § 7 zákona

o soudnictví ve věcech mládeže. Dívka se k činu plně doznala a omluvila se, svým chováním tak projevila opakovaně účinnou snahu po nápravě a čin neměl ani trvale nepříznivých následků pro společnost.

62. Lži o migrantech

Listopad

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přešupek

Pohnutka: Jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok

Pachatelka umístila ze svého facebookového profilu komentář, který se týkal mediálně známého případu vraždy učitelky v Bratislavě. Uváděla v něm nepravdivé informace o rozsahu a způsobu zranění a spojovala spáchání tohoto činu s migranty a nutností uzavřít hranice. Celé znění komentáře je následující: „Upřímnou soustrast rodině i přátel za paní učitelku z Bratislavi a ještě jednu ženu, tutlají jména, které byli brutálně zavraždění a možná sirotci podobní těm od Šojdrové a Al Hamáčka. Brutalita byla tak strašná, že ji ani nemohli identifikovat. Nejdříve ji zlámali ruce a nohy, aby se nemohla bránit, pak ji znásilnění rozpárali genitálie a orální část, rozmlátili ji prý hlavu na kaši, takže ji nemohli pořádně identifikovat. Riskuji blokaci, ale právě tento případ se mnou tak otřásl, že je nutné ukázat Chlívkařům a hloupím občanům, že rozhodně je důvod na uzavření hranic, nepřijímání migrantů a už vůbec ne sirotků, který je pouze podvod pro úplatky a slučování rodin nesmyslného přesídlování.“ Policie zahájila úkony trestního řízení pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. b) TrZ. Věc nakonec odevzdala k projednání přestupku.

Hlavní město Praha

63. Antisemitské výhrůžky

Prosinec

Stav: Není známo

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž opakovaně dostává útočné SMS a zprávy na sociálních sítích. Jeden útočník mu nadával, že je „židák“, vyhrožoval mu zabitím a objednáním ruské mafie. Napadený měl podat ve věci trestní oznámení, avšak o současném stavu věci nejsou bližší informace k dispozici.

64. „Smradlavý žide!“

Prosinec

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok

Veřejně činnému muži z židovské rodiny byl doručen dopis se spoustou antisemitských urážek. „Smradlavý žide! Nevím co tady děláš, měl by jsi zmizet do Izraele aby jsi nám tady nezasmrděl naši republiku.“ „Jak je to možné, že jste rozlezli po celém světě a né v té svaté zemi. Ste jako ta rakovina, která zasáhla celý svět a otravujete slušné lidi.“ „Škoda, že Vás tu svoloč židovskou nepovraždil celou aby bylo konečně od Vás 4 pokoj. Nebýt těch rusáků tak by po Vás nezůstal ani ten Vás smrad. Ty debile byses ani nenarodil a bylo by jen dobře. Rusáci pokladali sve životy a vy smradlaví žide čekali jak ty ovce na porážku místo toho abyste vzali do rukou zbraně a šli bojovat proti tomu zlu.“ Poškozený podal trestní oznámení a policie v současnosti věc prověřuje jako přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 TrZ.

65. „Měl bys viset“

Prosinec

Stav: Není známo

Pohnutka: Barva pleti, politické přesvědčení

Forma: Zastrašování nebo vyhrožování

Poslanec pravicové parlamentní strany zveřejnil na Instagramu přání do nového roku. Zakomponoval do něj výhrůžku, kterou předtím obdržel emailem. Zpráva z emailu zněla: „Měl bys viset.“ Pohnutka pachatele není zřejmá, ale jedná se o muže, který byl již předtím napadán z důvodu barvy pleti a politického přesvědčení.

66. „Vypadal jako Věstonická venuše“

Prosinec

Stav: Pravomocný rozsudek soudu II. stupně (Vrchní soud)

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Fyzický útok

Mladý muž vyvolal ve vestibulu metra konflikt s náhodným kolemjdoucím, do kterého vrazil a tím mu vysypal jídlo, které si nesl. Napadený tak šel pro jídlo do obchodního centra, kde znovu potkal útočníka. Napadený do něj na oplátku vrazil ramenem. Ten spadl, na dotčeného se usmál a pak k němu přistoupil a zaútočil na něj nožem. Útočníka odtrhli kolemjdoucí svědci, kteří následně zavolali záchranou službu a policii. Napadený utrpěl několik vážných bodných ran. Útočník uvedl, že ho napadený přitahoval a zároveň se mu hnusil. „Ženskost a mužskost se spojovaly dohromady, nevěděl jsem, jestli se mi líbí,“ pronesl. Do muže vrazil prý cíleně: „Vypadal jak Věstonická venuše, velký zadek, bicepsy.“ Kontaktem chtěl zjistit, zda se jedná o muže nebo o ženu, a dále řekl: „Hnusí se mi lidé, jejichž duše jsou podivné.“ U soudu pak prohlásil: „Chtěl bych se omluvit. Seš chlap na správném místě. Bylo špatné o tobě uvažovat jako o metrosexuálovi.“ Městský soud shledal útočníka vinným ze zločinu Vraždy podle § 140 odst. 1 ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TrZ a uložil mu trest odnětí svobody na 12 let. Muž se odvolal. Odvolací soud částečně jeho odvolání vyhověl. Vrchní soud v Praze změnil výši trestu na 4 roky a uložil mu po povinnosti ochranného ústavního psychiatrického léčení. Poškozenému soud přiznal finanční odškodnění ve výši 185 000 Kč, se zbytkem byl odkázán do civilního řízení. Rozhodnutí je pravomocné. OČTŘ nespátřovaly v jednání útočníka předsudečnou pohnutku.

Jihočeský kraj

67. „Černý svině“

Březen

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti, národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Žena a muž vykřikovali na ulici směrem ke skupině 4 osob nadávky: „Černý svině!“, „Cikáni do plynu!“, „Zmrdi černý!“ To doprovázeli hajlováním a opakovaným provoláváním: „Sieg heil!“ Policie ve věci těchto výroků vedla zkrácené přípravné řízení pro trestné činy Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle ustanovení § 355 odst. 1 písm. a) TrZ. Pachatelé byli za oba tyto trestné činy trestním příkazem vydaným okresním soudem odsouzeni k trestu odnětí svobody v trvání 9 měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 18 měsíců. Trestní příkaz je v první moci.

68. Výhrůžky na dvoře

Březen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Barva pleti, národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Žena napadla v menší obci slovně 2 nezletilé osoby. Vyběhla ze svého domu na společný dvůr a začala na ně křičet a opakovaně jim vyhrožovat: „Já vás zabiju, zavraždím, zmrdi cikánský!“ Napadení utekli do domu ke své tetě, která na místo přivolala hlídku Policie ČR. Po jejím příjezdu pachatelka opět vyběhla na dvůr, kde příbuzní a svědci podávali vysvětlení policejnímu orgánu, a za přítomnosti policistů na ně opět křičela: „Sráčové zasnání, černý, vy černý svině, táhněte!“ Policie ve věci podala návrh na podání obžaloby pro spáchání trestných činů Nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 a Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) TrZ. Okresní soud věc postoupil městskému úřadu, protože v jednání obžalované nespatořoval trestný čin.

69. Inspektor proti muži z Vietnamu

Duben

Stav: Pravomocný rozsudek soudu II. stupně

Pohnutka: Národnost/etnicita (vietnamská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Zaměstnanec České obchodní inspekce po provedení kontroly v obchodě napadl syna majitelky obchodu původem z Vietnamu. Po celou dobu kontroly se inspektor choval arogantně a neslušně. Když se poškozený ohradil proti odhazování cigaretových nedopalků na dvůr, inspektor odvětil: „Uklidni se, Vietnamčičku.“ Když si chtěl inspektorovo chování natočit na mobilní telefon, ten jej silně udeřil pěstí do pravé strany obličeje. Následkem úderu napadený upadl, uhořel se do hlavy a utrpěl distorzi krční páteře. Kromě toho mu byl rozbit mobilní telefon i brýle. Útočník z místa činu odešel, napadený ještě téhož dne podal stížnost na obchodní inspekci. Okresní soud nejprve uznal inspektora vinným přečiny Výtržnictví dle § 358 odst. 1 a Poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 TrZ a odsoudil ho k úhrnnému peněžitému trestu ve výměře 25 000 Kč a náhradě majetkové škody. Se zbytkem svého nároku byl napadený odkázán na občanskoprávní řízení. Státní zástupkyně se proti tomuto rozhodnutí odvolala. Krajský soud napadený rozsudek zrušil a znovu rozhodl tak, že útočníka shledal vinným i ze spáchání Ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 TrZ. Uložil mu peněžitý trest 35 000 Kč. V případě nevykonání mu bude na 3 měsíce odňata svoboda. Rozsudek je již pravomocný. OČTŘ chybně nehodnotily útok jako předsudečný. Nezhlednily verbální útok, který fyzickému útoku předcházel.

Jihočeský kraj / Jihomoravský kraj

70. Jižní Čechy II

Duben

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Neznámá

Forma: Slovní útok

Případem se zabývá jihočeská policie. Příslušné krajské ředitelství odmítlo k věci sdělit bližší informace než zde uvedené z důvodu probíhajícího trestního řízení. K činu došlo ve večerních hodinách a spáchal jej dvacetiletý muž cizí státní příslušnosti. Incident je právně kvalifikován jako přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) TrZ. Žádná oběť u tohoto trestného činu není registrována, poškozen má být veřejný zájem.

71. Šikanován kvůli zdravotnímu postižení

Květen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Zdravotní postižení

Forma: Slovní útok

Chlapec je opakovaně verbálně napadán sousedy. Důvodem pro útoky je jeho tělesná odlišnost, jedná se o člověka s mentálním postižením.

72. Jižní Čechy III

Duben

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Neznámá

Forma: Slovní útok

Případem se zabývá Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje, které nám odmítlo k věci sdělit bližší informace než zde uvedené z důvodu probíhajícího trestního řízení. K činu došlo krátce před 8. hodinou ranní a spáchala jej dvaatřicetiletá Češka. Právně byl kvalifikován přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b) a Nebezpečné vyhrožování podle § 353 TrZ. Žádná oběť u tohoto trestného činu není registrována, poškozen má být veřejný zájem.

Jihomoravský kraj

73. „Šílená a zvrácená teorie“

Leden

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita, politické přesvědčení

Forma: Slovní útok

Poslanec SPD slovně zaútočil na osoby s menšinovou genderovou identitou prostřednictvím svého profilu na FB. Zveřejnil fotografii pořizovanou v uplynulém roce během studentského happeningu na gymnáziu v Blansku. Fotografie zobrazuje studenta v sukni, který během akce „Jinej neznamená divnej“ demonstroval, že v oblasti genderových rolí nemá předsudky. Poslanec akci označil za výsledek „šílené a zvrácené genderové teorie“ a uvedl, že se „nejedná o nenápadný směr, ale naprosto masívní kampaň“, která je součástí „globalizační neomarxistické internacionály budující světový řád“. Útočil také na vedení gymnázia za to, že podobné akce podporuje. Příspěvek byl hojně citován v médiích, kde ředitel gymnázia vysvětlil kontext a cíl akce, i na sociálních sítích, kde diskutující vyjadřovali podporu oběma stranám sporu. Podle vyjádření příslušného krajského ředitelství se policie věcí nezabývala.

Jihomoravský kraj

74. „Ty ruské prase“

Únor

Stav: Řízení před soudem bylo skončeno

Pohnutka: Národnost/etnicita (ruská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Čtyřicetiletý muž opakovaně zasílal svému sousedovi, muži ruské národnosti, předsudečné zprávy. Často byl pod vlivem alkoholu. Policie prověřovala konkrétně 12 zpráv zaslanych během necelých dvou měsíců, v nichž útočník opakovaně nadával napadenému slovy „ruské prase“ a opakovaně mu vyhrožoval smrtí: „Vlastnima rukama te zavrzdím, Ty Ruska svine!!!“ nebo „AZ TE LAPNU,ZABIJU TE, TY RUSKEJ ZKURVYSYNE!!!“ Útočník se ve zprávách také projevil jako příznivec krajní pravice, když napsal „Cele lidstvo muze horce litovat,ze se VUDCI nepodarila brilantni,grandiozni a velice spravne narizena operace Barbarossa“ a „Jednoho dne,bude pred cedulkou JUNDROV, cedulka s napisem:RUSUM,PSUM,ZIDUM A JINE NEARIJSKE VERBEZI,VSTUP PRISNE ZAKAZANI!“ Městský soud odsoudil pachatele za spáchání přečinu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ rozsudkem k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 6 měsíců. Rozhodnutí je pravomocné.

75. AZ kvíz

Únor

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Sexuální orientace/identita, zdravotní postižení

Forma: Slovní útok

Na YouTube se rozhořela posměšná a nenávistná diskuze pod videem zaznamenávajícím finále dětského televizního pořadu. Útoky byly namířeny proti soutěžícímu na základě domnělého zdravotního postižení a sexuální orientace. Mezi příspěvky se objevily např. komentáře: „Honza se kejve jak nějakej auták :D“, „skautista“, „Lol takovej buzíček xdddd“ nebo „Honza je trochu petard“. Některé předsudečné komentáře byly následně nahlášeny provozovatelům sociální sítě a video bylo ze sociální sítě stáhnuto.

76. Výhrůžky na zastávce

Únor

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Barva pleti, náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Muž původem z Tuniska byl ve večerních hodinách slovně napaden v městské hromadné dopravě, když cestoval domů společně se svou manželkou, dětmi a otcem. Muž v doprovodu své manželky začal rodině anglicky nadávat. Křičel, že „cizince tu nikdo nechce“ a že lidé, co mají jejich víru a barvu pleti, jsou „vrazi a teroristi“. Poškozený se snažil s útočníkem nejprve diskutovat, což ale k ničemu nevedlo. Útočník v urážení pokračoval po celou dobu jízdy autobusem, poté za rodinou z autobusu vystoupil. Na zastávce pak křičel, že „tentokrát nebude agresivní“, ale ať rodina „okamžitě vypadne z jeho země“. Poškozený má o svou rodinu velký strach. Vzhledem k tomu, že pachatel sledoval, kde rodina vystoupila a kam šla, obává se, že může jeho ženu či děti vyhledat a znovu napadnout. Vzhledem k absenci svědků i kamerových záznamů se muž rozhodl incident policii nehlásit.

Jihomoravský kraj

77. „Vrať se do Afghánistánu“

Únor

Stav: Oznámeno přestupkové komisí

Pohnutka: Národnost/etnicita (afghánská), náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Žena se stala terčem útoku kvůli šátku na hlavě. Když vycházela během pracovní doby z pošty, začalo na ni pokřikovat několik pracovníků údržby. Ti ženě nadávali, že je „muslimská kurva“ a „ať se vrátí do Afghánistánu,“ kde „se mají postřílet“. Napadená měla velký strach, z místa útoku odešla, zamkla se v autě a odtud zavolala hlídku městské policie. Tě se podařilo útočníky ztotožnit a věc následně postoupila k projednání místně příslušné přestupkové komisí, a to včetně zaznamenání předsudečné pohnutky. Pachatelé se měli dopustit přestupku způsobení újmy pro příslušnost k národnostní menšině, etnický původ, víru nebo náboženství podle § 7 odst. 3 písm. b) zákona o některých přestupcích. Přestupková komise však věc odložila, což následně Odbor vnitřních věcí Magistrátu města Brna označil za pochybení. Jelikož však mezitím vypršela promlčecí lhůta, nebylo nařízeno obnovení správního řízení. Protože k útoku došlo ve čtvrti, kde se napadená běžně pohybuje, silně se obává opakování útoku. Útočníci mají na starosti údržbu veřejných prostranství v celé čtvrti. Poškozená o situaci informovala také zaměstnavatele útočníků, kteří se za chování svých zaměstnanců omluvili a slíbili, že je přeloží do jiné části města.

78. Pronásledování spolužákem

Únor

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Nezletilá studentka se opakovaně setkává s vyhrožováním a pronásledováním ze strany spolužáka, který se otevřeně hlásí k pravicové odnoži skinheads. Důvodem útoků je její romská národnost.

79. „Rychle potáhne k Alláhovi“

Únor

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Na facebookové stránce Kamióny v ČR nechceme, jež je ideologickým pokračovatelem předsudečné iniciativy Islám v ČR nechceme, byla zveřejněna koláž s fotografiemi představitele české muslimské komunity. Pod uvedeným příspěvkem se následně rozpoutala diskuse, kde diskutující vyjadřovali své převážně negativní názory jak na dotyčného muže, tak obecně na islám. Jeden diskutující přispěl komentářem ve znění: „Do plynu!!! Je to laciné a rychle potáhne k Allahovi....“ Poškozený považuje daný výrok za naplňující znaky trestných činů Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod dle § 356 a Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 TrZ. Poškozený zvažoval podání trestního oznámení, od čehož posléze ustoupil. Policie či jiné orgány se věcí nezabývaly.

80. Rozbité brýle

Březen

Stav: Oznámeno policii, výsledek není znám

Pohnutka: Národnost/etnicita (egyptská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Vysokoškolský student zubního lékařství byl napaden spolužáky kvůli tomu, že je cizinec. Spolužáci na cizince opakovaně útočili slovně a jednou ho napadli také fyzicky a rozbili mu brýle. Útokem se zabývala policie, výsledek vyšetřování nám není znám.

Jihomoravský kraj

81. Šikanující domovnice

Březen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (egyptská)

Forma: Jiná (podání stížnosti)

Domovnice šikanuje nájemníci prostřednictvím lživých stížností majiteli bytu, kde dotyčná žije společně se svou rodinou. V dopise zaslané majiteli mimo jiné stálo, že nájemnice plýtvá elektřinou ve společných prostorech nebo zanechává popel z cigaret na parapetech bytů, které se nacházejí pod jejím bytem. Poškozená označila obvinění za přehnaná či vyložené nepravdivá – je nekuřačka. Domnívá se, že ji chce domovnice vyhnat z domu, protože pochází z Egypta.

82. Zastala se oběti

Březen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Náboženství (islám), politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Žena se stala terčem výhrůžek a nadávek poté, co se postavila za oběti teroristického útoku na Novém Zélandu. Žena ze svého profilu na FB napsala, že ten, kdo tento útok schvaluje, by měl být vyšetřován policií. V důsledku toho jí bylo soukromými zprávami na FB doručeno několik výhrůžek smrtí a urážek. Důvodem byl nejen její zmíněný výrok, ale také to, že se sama hlásí k islámu. Související incidenty jsou popsány u incidentu č. 9 Schvalování střelby v mešitě.

83. Fanoušek útočil na gólmana

Duben

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Fanoušek týmu HC Kometa slovně zaútočil během utkání hokejové Tipsport extraligy, které bylo v přímém přenosu vysíláno Českou televizí, na brankáře druhého týmu. Muž na utkání působil jako tzv. speaker, stál na vyvýšeném místě v kotli domácích fanoušků a megafonem předřikával pokřiky. Na adresu romského hokejisty předřikával jeho příjmení a dodával: „Je Cigán, je Cigán, je Cigán zkurvenej!“ Tento slogan celkem šestkrát zopakoval a tleskal do rytmu. Městský soud ho trestním příkazem shledal vinným ze spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a), písm. b) TrZ a odsoudil ho k šestiměsíčnímu trestu odnětí svobody. Výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců. Rozhodnutí je již pravomocné.

84. Nenávist k romskému pochodu

Duben

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Účastníci akce pořádané k oslavám Mezinárodního dne Romů se setkali s urážkami a slovními útoky ze strany přihlížejících. Pokřikovali na ně různé rasistické narážky jako např.: „Cikáni do plynu!“ Nikdo z napadených neprojevil zájem situaci řešit.

Jihomoravský kraj

85. „Diskriminujete ženy“

Květen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Muž původem z Egypta, jeho manželka, její kamarádka a 3 děti se stali terčem útoku. Když se skupina vracela domů tramvají, začal je napadat neznámý muž. Byl opilý a pokřikoval na různé lidi v tramvaji. Když si všiml skupiny cizinců, jeho pozornost se přesměrovala na ně. Říkal např.: „Diskriminujete ženy, nutíte je zakrývat si vlasy“ nebo „Tady jste v České republice, běžte odsud!“ Poškozený začal situaci nahrávat na telefon a na nejbližší zastávce spolu se svými bližními vystoupil. Útočník však vystoupil též a jal se skupinu pronásledovat. Poškozený měl strach, a zavolal proto policii, která za chvíli přijela. To útočníka rozčílilo, do muže strčil a povallil ho na zem. Policie na místě všechny přítomné, včetně pachatele, ztotožnila. Proti pachateli bylo vedeno přestupkové řízení, kde byl poškozený v pozici svědka. Nebyl tedy vyrozuměn o výsledku řízení.

86. „Komunistické prase!!!“

Červenec

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník zaslal poslanci Parlamentu ČR pomocí Messengeru 3 zprávy, přičemž jedna z nich zněla: „Ty zkurvené komunistické prase!!! Rozkopat ti rypák a pověsit tě na hák, ty svině odporná!!! Ukazovat se, jaký si pánbůh a udělat si ve sněmovně koncert, oi když na tu kytaru hraješ jak ten poslední bezdomovec, to by ti šlo, ale obovat se do někoho?? Ty, ty svině komunistická??? Kurva já si tě jednou najdu a jsem zvědav, jak budeš kvičet, ty prase odproné zbabělé udavačské!!! Už brzy ten

tvůj rypák nikdo nepozná.“ Policie zprávy nejdříve prověřovala pro podezření ze spáchání trestného činu Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 TrZ, nakonec však věc postoupila správnímu orgánu jako přestupek.

87. Sprosté řeči

Srpen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita, užívání drog, HIV pozitivita/AIDS

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Muži, který je HIV pozitivní a byl mu diagnostikován metastatický nádor na střevech, se místo plné pomoci dostalo předsudečných urážek a diskriminace. Stalo se to odpoledne, kdy muž začal u sebe doma zvracet a nakonec se propadl do bezvědomí. Lékařka přivolané rychlé záchranné služby se od začátku chovala velmi neprofesionálně. Když nemocného uviděla, prohlásila: „Ten je určitě nastřelený!“ Když jí podal lékařské zprávy, komentovala jeho zdravotní stav slovy: „Bacha, je HIV! No, tak to je jasný, že je feták!“ Během ošetřování klienta zazněly další předsudečné poznámky typu: „Vždyť si za to může sám, tím, co dělal a jak se choval... Tak za to může i ten jeho a to, co spolu dělali!“ Muž je gay, drogy neužívá. Kromě slovního útoku odmítla lékařka poskytnout veškerou zdravotnickou péči. Tu obdržel až v nemocnici. Následkem použití hrubé síly personálu rychlé záchranné služby byly muži v bezvědomí způsobeny četné podlitiny, zhmožděniny a obražená žebra. Muž podal stížnost na Českou lékařskou komoru, avšak výsledek neznáme.

Jihomoravský kraj

88. „Cikán obecný“

Září

Stav: Není známo

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Muž sdílel na FB „definici cikána obecného“: „Z výkladového slovníku: Cikán obecný [Romus Vulgaris] - Noční živočich, příbuzný šimpanze. Má hnědé zbarvení, samička může mít světlou srst v oblasti hlavy. Bojí se vody a je charakterizován specifickým pachem. Původně stepní druh se přizpůsobil životu ve městech. Vyskytuje se po celém území ČR a SR. Je stěhovavý, někteří táhnou za potravou až za oceán. Samička rodí i nekolikrát do roka. Mláďata sají sociální dávky až do smrti. Cikán obecný loví kořist bezbrannou a na tu útočí v tlupách. Škodlivý, zákonem chráněný.“ Jestli byl incident nahlášen OČTŘ, není známo.

89. Nejen kvůli modlení

Říjen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (ukrajinská), náboženství (islám)

Forma: Slovní útok, útok na majetek

Chlapec je napadán ve škole i na internátu kvůli ukrajinskému původu a muslimskému vyznání. Jeden ze spolužáků a spolubydlících jej častuje slovními útoky, kope mu do věcí a jinak ho ponižuje. Říká mu např.: „Nosíš nám sem bomby“, „Tady nemáš co dělat“ či „Běž domů“. Napadajícím se také nelíbí, že jeho spolubydlící vstává brzy ráno, aby se modlil. Aby tomu předešel, tak se napadený chodí modlit do pokoje spolužáků, jimž praktikování jeho víry nevadí. Následkem útoků se mu zhoršil prospěch. Předtím dostával jedničky, dnes nosí i pětky. Napadený se snažil přestěhovat ke kamarádům na internátu, ale nebylo mu to internátem umožněno. Otec napsal dopis vedoucí internátu, v němž žádal přestěhování syna na jiný pokoj, a společně se synem jí ho předali. Vedoucí vyhověla. Syn nyní bydlí s chlapci, kterým jeho religiozita nevadí.

90. Napadení na schodech

Říjen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (neznámá)

Forma: Fyzický útok

Cizinecký pár byl v odpoledních hodinách napaden neznámým podnapilým mužem na schodišti v domě, kde žijí v nájmu. Útočnicka neznali, a tak se domnívali, že důvodem fyzického útoku byla jejich odlišná národnost. Další informace ohledně napadení nám nejsou známy. Klientům byl předán kontakt na naši poradnu přes jinou neziskovou organizaci. Dosud se neozvali.

91. Zablokování profilu

Říjen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Jiná (zablokování profilu na FB)

Ženě byl zablokovaný profil na FB. Domnívá se, že zablokování souvisí s jejími aktivitami ve prospěch lidí se zdravotním postižením. Ze zablokovaného účtu se žena aktivně zapojovala do diskusí a sdílela různé aktivistické příspěvky. Zároveň si žena není vědoma toho, že by jakkoli porušovala pravidla komunikace na sociální síti. Má za to, že k zablokování účtu mohlo dojít po nahlášení větším množstvím jiných uživatelů, kteří se jí tímto způsobem mstili za její aktivity.

Jihomoravský kraj / Karlovarský kraj

92. Nová škola

Listopad

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Děti mají po přestupu na novou školu problém s učiteli, svěřila se matka jednoho z nich terénní pracovníci. Učitelé na děti slovně útočí a posměkávají se jim kvůli romské národnosti. Přesné znění urážek a posměšků však nevedla. Matka má za to, že na přítomnost romských dětí nejsou zvyklí. Žena se rozhodla incident dále neřešit, jelikož nevěří, že by to vedlo k něčemu dobrému.

Karlovarský kraj

93. „Invazivní druhy“

Leden

Stav: Oznámeno policii, odloženo (poslanecká sněmovna nevydala k trestnímu stíhání)

Pohnutka: Náboženství (islám), jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok

Poslankyně SPD napsala na svůj facebookový profil: „Je zakázané dovážet invazivní nepůvodní druhy rostlin a zvířat na území EU. Muslimští imigranti také nejsou původními obyvateli Evropy a stejně jako invazivní druhy znamenají nečekané šíření a postupné vytlačení původních obyvatel Evropy. Proto by také měli mít zákaz vstupu na území Evropy.“ Policie se výrokem zabývala pro podezření ze spáchání přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 TrZ. Následně požádala poslaneckou sněmovnu o vydání poslankyně k trestnímu stíhání. Sněmovna však političku nevydala, pro vydání hlasovalo pouze 5 ze 165 poslanců. Poslanci v některých případech označovali kauzu za zpolitizovanou a poukazovali na nutnost dodržování svobody slova. Tvrdili, že jde o kriminalizaci SPD.

94. V ordinaci

Květen

Stav: Není známo

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Zastrahování nebo vyhrožování

Praktický lékař byl slovně napadán kvůli tomu, že ošetřuje romské pacienty. V lokálním internetovém deníku o něm vyšel pomlouvačný článek, že diskriminuje většinou populaci, protože se přednostně věnuje Romům a odmítá poskytovat služby jiným pacientům, což nebyla pravda. Následně lékař čelil dalším předsudečným útokům a výhrůžkám opakovaně sdělovaným osobně i dopisy. Je přesvědčen, že se jedná o štvavou kampaň jedné zástupkyně České lékařské komory proti jeho osobě, motivovanou předsudky vůči jeho světonázoru a politickému přesvědčení. Lékař zvažoval vydání tiskové zprávy, ve které by se obhájil, či trestního oznámení pro pomluvu. Zda ale trestní oznámení opravu podal, nevíme.

95. „Je to verbež“

Červen

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok

Žena reagovala v diskusi na FB na zprávu o znásilnění dívky Afričanem: „Tak už se sem ty poloopice pomalu dostávají. Propustí ho a hned znásilní holčičku. Odporný prase, na špalku mu ho useknout a hodit ho sežrat lvům (4xsmajlík). Je to verbež, která tady nemá co dělat.“ Policie prověřovala více přispěvatelů a zahájila úkony trestního řízení pro přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. b) (sic) v souběhu s přečiny Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Autorka výše uvedeného komentáře byla vyloučena k samostatnému řízení bez změny právní kvalifikace. V době vypracování této Zprávy policejní vyšetřování stále probíhalo. Související incidenty jsou popsány u incidentu č. 35 „Komentáře ke znásilnění Afričanem“.

Královéhradecký kraj / Liberecký kraj

Královéhradecký kraj

96. „Mrdky český“

Duben

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Národnost/etnicita (česká)

Forma: Slovní útok

Policejní zásah proti jiné osobě tmavé pleti vyvolal nesouhlasné reakce na straně některých přihlížejících. Osmadvacetiletá žena na strážníky pokřikovala mimo jiné: „Mrdky český to jsou, nic víc.“ O něco starší muž poté vykřikoval: „Českej národ, rakovina!“ a „Já vám říkám, že dneska český národ mně vykouří.“ V obou případech bylo nejprve rozhodnuto trestním příkazem. Útočnice byla shledána vinnou ze spáchání přečinů Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 TrZ. Odsouzena byla k šestiměsíčnímu úhrnnému trestu odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců. Útočník byl pro první z výše uvedených trestných činů odsouzen ke téměř trestu jako žena. Proti trestnímu příkazu byl podán odpor a ve věci bylo nařízeno hlavní líčení u okresního soudu a rozhodnuto odsuzujícím rozsudkem. Nicméně 2 z 5 lidí, jichž se daný rozsudek týkal (jednalo se celkem o více skutků, z nichž některé neměly předsudečnou motivaci), podali odvolání ke krajskému soudu, který zatím ve věci nerozhodl. Konečné rozhodnutí tedy v době vypracování této Zprávy nebylo dostupné.

97. „Chtělo by to plyn“

Červenec

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská), barva pleti

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník v noci v baru vykřikoval na 4 Romy: „Tady je to samý cikán, chtělo by to plyn.“ Dále sděloval, že „nesnáší všechny Cikány“, že jsou

to „černý mrdky“, že by je „zplynoval“ a že „dneska skolí 3 Cikány a rozřeže jim ty jejich tlustý cikánský pupky, že je zamorduje, všechny je zamorduje“ atd. Poté, co mu 1 z přítomných Romů řekl: „Tady máš ten pupek, tak mi ho rozřež“, reagoval: „Nemusím, tě tady zmlátím jako psa, chceš to vidět, ty špíno černá?“ Za toto jednání byl útočník pravomocně odsouzen trestním příkazem pro přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 a přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. b) TrZ. Uložen mu byl úhrnný peněžitý trest 30 000 Kč, a pokud by jej nevykonal ve stanovené lhůtě, náhradní trest odnětí svobody na 6 měsíců. Žádný z poškozených nepožádal o náhradu škody.

Liberecký kraj

98. Výhrůžný antisemitský dopis

Leden

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Obyvateli Liberce byl doručen výhrůžný dopis, ve kterém mimo jiné stálo: „Mysleli jsme, že jste inteligentní člověk. Ale jste jen přiblížený žid, kterej se nepoučil z minulosti...//...máme vás na mušce. Jste rád, že máte život, majetek, rodinu?“ Autor dopisu se nepodepsal. Policie incident vyšetřuje.

Liberecký kraj

99. Mladík v okně

Duben

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník opakovaně odpoledne na ulici vyhrožoval mladistvému, který se v té době díval z okna domu. Součástí výhrůžek byly rasistické nadávky: „Ty kundo bílá, já tě zabiju!“ Aby útočník své vyhrožování umocnil, několikrát si přejel prstem přes krk, čímž naznačoval, že poškozeného podřízne. Policejní orgán zahájil úkony trestního řízení pro přečin Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ, aby případ nakonec na pokyn dozorujícího státního zástupce odevzdal správnímu orgánu jako možný přestupek.

100. „Vy kundy český“

Duben

Stav: Podmíněné zastavení trestního stíhání

Pohnutka: Národnost/etnicita (česká)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočnice prostřednictvím svého facebookového profilu zveřejnila v rámci veřejně přístupné diskuse komentář: „Vy kundy český vraždíte a nasilňujete malí děti svama doplinu!!!! Buzeranti“ Policie čin kvalifikovala jako přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) TrZ. Trestní stíhání bylo posléze státním zastupitelstvím podmíněně zastaveno podle § 307 odst. 1 trestního řádu, neboť státní zástupkyně takové rozhodnutí vzhledem k okolnostem případu považovala za dostatečné. Obviněná byla stanovena zkušební doba 18 měsíců.

101. „Zvířata nebo dobytek“

Květen

Stav: Podmíněné zastavení trestního stíhání

Pohnutka: Jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok

Uživatel okomentoval článek uveřejněný na internetovém portálu Novinky.cz, který pojednával o nelegální dopravě migrantů z Řecka do Česka: „Není to tak dlouho co zastřelili dobytek, co nezákonně přešel hranici, no a co teď...zvířata nebo dobytek, je to jedno, všem stejným metrem.“ Z kontextu, konkrétně obsahu článku i diskuse vedené pod článkem, bylo podle OČTŘ zřejmé, že byl příspěvek namířen proti imigrantům. Policejní orgán ve věci podal návrh na podání obžaloby pro přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Státní zastupitelství trestní stíhání následně podmíněně zastavilo podle § 307 odst. 1 trestního řádu, obviněnému byla stanovena zkušební doba 8 měsíců.

102. „Nekulturní hovada“

Červen

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva pleti, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočnice v rámci veřejné diskuse na FB reagovala na zprávu o znásilnění dívky Afričanem komentářem: „Uz jsou ty černy opice i u nas? To snad ne....postrilet je. Tohle jsou nekulturni hovada...at si tahnou znásilňovat jejich zeny..tady nemaji co delat.....prasata.“ V předmětné věci bylo vydáno usnesení o zahájení trestního stíhání prověřované osoby jako obviněné ze spáchání přečinů Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) a přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. V době vypracování této Zprávy stále probíhalo vyšetřování. Související případy jsou popsány u incidentu č. 35 „Komentáře ke znásilnění Afričanem“.

Liberecký kraj / Moravskoslezský kraj

103. Násilí pod vlivem alkoholu

Červenec

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva pleti, národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník pod vlivem alkoholu spatřil 2 muže sedící v autě a začal na ně křičet, co tam dělají. Ti odjeli opodál, kde zastavili a vyšli ven. Pachatel zašel k sobě domů a po chvíli se vrátil s mačetou, kterou udeřil o víko plastové popelnice a pokračoval směrem k jednomu z mužů. Během toho pokřikoval: „Ty černá svině, ty chcípneš, naložím si tě do sklenice.“ Útok zanechal až poté, kdy se na ulici objevilo více osob a uklidnily ho. Policií i státním zastupitelstvím byla věc kvalifikována pomocí přečinů Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 TrZ. Případ byl ukončen vydáním usnesení o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání, kdy podezřelému byla stanovena osmiměsíční zkušební doba.

Moravskoslezský kraj

104. Se zbraní proti Romům

Leden

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Téměř šedesátiletý muž se v restauračním zařízení nejprve dostal do slovního konfliktu se svou přítelkyní. Zastali se jí 2 mladí muži, z nichž 1 útočníka odstrčil rukou. Ten si to nenechal líbit. Z restaurace odešel, a když se později vrátil, svíral krátkou střílnou zbraň a halasil: „Já ho zabiju!“ a „Kurva, kde jsou, já je vystřelím všechny!“ Následně vyhrožoval, že „všechny Cikány vystřelím“. Hosté ve strachu utekli do vedlejší místnosti. Jeden zastánce se v té chvíli v restauraci nenacházel. Druhý se nacházel

v jiné místnosti, proto výhrůžky nezaslechl. Trestní řízení bylo završeno vydáním trestního příkazu, podle něhož se obviněný odsuzuje k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 11 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu dvou let a k trestu propadnutí věci, a to pro přečiny Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 odst., odst. 2 písm. a) TrZ. Trestní příkaz je pravomocný.

105. Košický případ z Ostravy

Leden

Stav: Neznámý

Pohnutka: Neznámá

Forma: Útok na majetek

Útok se stal v Ostravě, přičemž byl policií prověřován pro podezření ze spáchání přečinu Poškození cizí věci podle § 228 odst. 2, odst. 3 písm. b) TrZ. Důsledkem činu vznikla škoda 3 000 Kč, žádná konkrétní oběť však nebyla zaregistrována (jde o veřejný zájem). Podrobnější informace odmítlo krajské policejní ředitelství poskytnout, neboť státní zástupce předal věc v souladu s mezinárodními úmluvami Okresní prokuratuře v Košicích.

Moravskoslezský kraj

106. „Židovské dítě“

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Náboženství (judaismus)

Forma: Zastrahování nebo vyhrožování

Útočník pod vlivem alkoholu vulgárně nadával zaměstnankyni prodejny s občerstvením. Když z obchodu vyšel na náměstí, vyhrožoval zabitím jednomu a pak i dalším ze zákazníků obchodu. A když byl napomenut mužem v okně domu, zasypal jej kromě výhrůžek také slovními útoky, ve kterých jej nazýval „židovským dítětem“ a „Židem“. Dále veřejně pronášel výroky o zplynování a provolával hesla: „Heil Hitler, Usama bin Ladin, Alláh Akbar“ či „Ať žije islámský stát, Alláh je velký!“ Nepřestal ani poté, kdy na místo dorazila policejní hlídka. Také policistům vyhrožoval zabitím. Za své jednání byl pachatel shledán rozsudkem okresního soudu vinným ze páchaní přečinů Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu dle § 326 odst. 1 písm. a), Nebezpečné vyhrožování dle § 353 odst. 1, Výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) a Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka dle § 404 TrZ. Týmž rozsudkem byl pachatel shledán vinným také z další trestné činnosti, kterou spáchal později. Dohromady byl odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 22 měsíců a pro výkon trestu byl zařazen do věznice s ostrahou. Poškozená zaměstnankyně prodejny s občerstvením byla se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních, nikdo další se k trestnímu řízení se svým nárokem nepřipojil. Pachatel se proti rozsudku odvolal, ale jeho odvolání bylo krajským soudem zamítnuto, takže rozsudek nabyl právní moci.

107. Alternativní životní styl

Duben

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Příslušnost k subkultuře

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Žena je se svou rodinou dlouhodobě vystavována útokům ze strany sousedů. Na vesnici je přivedla touha po životě „v souladu s přírodou“.

Právě jejich životní styl se stal důvodem útoků. Napadení se sice konflikt snaží zmírnit konstruktivním přístupem a snaží se aktivně začlenit mezi ostatní, ale stále se setkávají s odsudky. K tomu přispělo falešné obvinění vznesené sousedem, že rodina vypustila 10 000 litrů vody z rezervace užívané jako zdroj pitné vody pro obyvatele vesnice. Ačkoli policejní vyšetřování vinu neprokázalo, na přesvědčení o jejich vině to nic nezměnilo. Nepřátelství později vyústilo ve fyzické napadení otce rodiny skupinou mužů během oslavy Pálení čarodějnic. Hostilní postoje obyvatel přisuzuje rodina své jinakosti.

108. Předsudečná vlna

Červen

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva pleti, národnost/etnicita (romská), sexuální orientace/identita, náboženství (islám), politické přesvědčení, jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok

Útočník přidal na web Vlasteneckých novin několik předsudečných článků, které útočily na migranty, muslimy, černochoy, Romy, homosexuály i na vybrané politiky. Názvy některých z nich: „Přivandrovalý dobytek si vyskakuje! Obec odmítla nastěhování mu-slimáské rodiny. Čelí žalobě“, „Negři obsadili Pantheon v Paříži; Pavilon opic?“, „Zdechne brzy? Další třes vůdkyně Sau Merkel“ či „Policie chránila homosexualistický levicový dobytek!“ Policie pachatele obvinila hned z několika přečinů: Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b), Pomluva dle § 184 odst. 1, odst. 2, Podněcování k nenávisť vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a), Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu dle § 326 odst. 1 písm. a) a Podněcování k trestnému činu dle § 364 TrZ. V době sestavování Zprávy vyšetřování stále probíhalo.

Moravskoslezský kraj

109. „Měli by je postřílet všechny“

Červenec

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Útočník na FB okomentoval článek „Za masakr ve Srebrenici může z části Nizozemsko, nedalo muslimům šanci, rozhodl nejvyšší soud v Haagu“ v rozporu se zákonem: „Měli by je postřílet všechny muslimy a další takové sráče.“ Autor byl odsouzen pravomocným trestním příkazem pro spáchání přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) k trestu odnětí svobody na 6 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců.

110. „Všechny vás pobodám“

Červenec

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Opilý muž se hádal se svou kamarádkou a v afektu vyhodil z okna domu drobné kovové předměty, které zasáhly venku si hrající děti. Vůči tomu se ohradil doprovod dětí. Útočník nato vyběhl ven s kuchyňským nožem a na poškozeného řval: „Tak pojď, ty kurvo černá, zabiju tě!“ Rasistické nadávky opakoval. Následně se proti napadenému ohnal nožem, přičemž urážel i další přítomné slovy jako „černé mrdky“, „černé kurvy“ a „černé huby“. Pro spáchání přečinů Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2, Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b) a Výtržnictví podle § 358 odst. 1 TrZ byl pachatel odsouzen pravomocným trestním příkazem. Uložen mu byl nepodmíněný trest odnětí svobody na 20 měsíců a trest propadnutí věci, a to předmětného kuchyňského nože. Jednalo se o trest úhrnný pro výše uvedený skutek a pro další, tentokrát drogový trestný čin.

111. Vyhrožování u radnice

Říjen

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná (hajlování)

Mladý a opilý muž vyhrožoval smrtí kolemjdoucím dospělým i dětem. Následně chodil okolo radnice, hajloval, vykřikoval „heil Hitler“ a u toho hlasitě pronášel výroky jako: „Cigáni jsou kurvy, Hitlera na ně!“ nebo „Cigáni do plynu, kdyby se mi dostali pod ruky, tak je roztrhnu!“ V rámci přípravného řízení byly zahájeny úkony z přečinů Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 a Výtržnictví podle § 358 odst. 1) TrZ. Trestní stíhání obviněného bylo zahájeno pro tyto přečiny a přečin Nebezpečné vyhrožování podle § 353 odst. 1 TrZ. V době sestavování této Zprávy návrh na podání obžaloby ještě nebyl předložen, stále probíhaly úkony trestního řízení.

112. Komentáře ke střelbě v nemocnici

Prosinec

Stav: Podmíněné zastavení trestního stíhání

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok

Žena komentovala na FB střelbu v nemocnici: „Vidíte to zabije gadzo blidi naráz tohle dokážete jen vy gadze ...cikán by tohle nikdy neuděla vás dat do plinu a pod pálit vás mrtky.“ Příspěvek byl zachycen v rámci monitoringu události policejním orgánem. Policie zahájila v případě úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Státní zástupce podání návrhu na potrestání podezřelý podmíněně odložil a stanovil ji zkušební dobu 8 měsíců. Vyšetřovaná se k jednání v plném rozsahu doznala a uvedla, že svého jednání lituje.

Moravskoslezský kraj / Olomoucký kraj

113. Vadilo mu, že chodí s „bílou“

Prosinec

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Muž pod vlivem alkoholu slovně a fyzicky napadl mladého Roma. Stalo se tak na předvánočním večírku firmy, který se odehrával v místním baru. Útočník a oběť se viděli poprvé. Útočník se nejdříve obrátil na přítelkyni napadeného: „Proč jsi s takovým černým zmrdem?“ Následně zaútočil slovně i na poškozeného za použití rasistických nadávek. „Myslím, že jsem mu řekl něco ohledně jeho rasového původu. Řekl jsem mu něco o černé hubě,“ připustil. Po krátké slovní roztržce udeřil Roma sklenicí od piva, čímž mu způsobil zranění s dobou léčení přibližně 2 týdny. Krajský soud shledal útočníka vinným ze spáchání pokusu zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 a § 145 odst. 1, odst. 2 písm. f) a přečinu Výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ. Odsoudil ho k úhrnnému trestu odnětí svobody na 5 let. Obhajoba se snažila přesvědčit soud o tom, že šlo pouze o „chlapskou potyčku“. Poškozený se k trestnímu řízení nepřipojil s nárokem na náhradu škody či nemajetkové újmy. Pachatel se proti rozsudku odvolal, odvoláním se bude zabývat Vrchní soud.

Olomoucký kraj

114. Středoškolský student

Leden

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Barva pleti, národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Studenti střední školy dlouhodobě čelí výsměchu a nadávkám ze strany jednoho spolužáka. Ten slovně útočí na studenty kvůli romské národnosti (např. „černá hubo“) i na ty, kteří se odlišují svým vzhledem. Jeden napadený se svěřil sociální pracovníci v nízkoprahovém zařízení. Se zástupci školy věc řešit nechtěl, protože měl strach, že by z toho sám mohl mít problémy.

115. „Bravo. Kam mám posílat peníze na právníky střelců?“

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudu II. stupně (Vrchní soud)

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Po útoku na mešity v novozélandském městě Christchurch, při kterém zemřelo přes 40 lidí, se objevily na internetu komentáře schvalující a oslavující tento čin (viz incident č. 9 Schvalování střelby v mešitě). Pod článek „Takto vystřelil útočník novozélandskou mešitu“ na webu drsnysvet.cz jeden z diskutujících napsal: „Bravo. Kam mám posílat peníze na právníky střelců?“, přičemž za slovo „bravo“ umístil tleskající smajlík a na konec příspěvku smajlík s černými brýlemi. Útočník se hájil tím, že se označoval za „milovníka střelných zbraní“ a že svůj komentář myslel ironicky. Prý také nekomentoval střelbu, ale vyjadřoval svou obavu z toho, že Nový Zéland po útoku omezí držení zbraní. Za podporu a propagaci teroristického činu dle § 312e odst. 1, alinea druhá, odst. 4 písm. a) TrZ mu hrozilo až 15 let odnětí svobody. Soud pachateli nicméně uložil tříletý podmíněný trest s pětiletou zkušební dobou. Odsouzený podal proti rozsudku odvolání k Vrchnímu soudu. Totéž učinil státní zástupce, který pro muže žádal pětileté vězení. Vrchní soud potvrdil muži maximální možný podmíněný trest, tedy tříletý s pětiletou zkušební dobou. Rozhodnutí soudu je pravomocné.

Olomoucký kraj

116. Napadení skupiny cizinců

Březen

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

„Kurva, černý negr, pičo, běžte domů, tady je Česká republika, tady nesmíte být, špinavci, černoši!“ Takhle nad ránem pokřikovali 2 muži na skupinu 4 osob na veřejném místě. Dále vykřikovali: „We are Hooligans!“ a „White power!“ Následně 1 útočník hodil na 1 z napadených nedopalek cigarety, vrazil mu pěstí do obličeje a povalil ho na zem, kde v bití pokračoval. Napadenému v důsledku útoku tekla krev z nosu. Oba pachatelé byli pravomocně odsouzeni trestním příkazem. První pro přečin Výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) a druhý pro přečin Výtržnictví podle § 358 odst. 1 v souběhu s Násilím proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 a Hanobením národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b) TrZ. Soud uložil prvnímu pachateli úhrnný trest odnětí svobody na 12 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 20 měsíců a druhému úhrnný trest odnětí svobody na 10 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 12 měsíců. Žádný poškozený se nepřipojil k trestnímu řízení s nárokem na náhradu škody.

117. Napadení dětí

Duben

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Sedm dětí bylo napadeno v parku mužem a ženou. Nejprve na ně rasisticky pokřikovali „černé huby“, potom i fyzicky zaútočili. Bili je pěstí i otevřenou dlaní, některé shodili na zem a jednomu kopali do zad. Jedno dítě muselo být převezeno do nemocnice s otřesem mozku. Jedna dívka měla pohmožděnou páteř a přeražený nos, další dívka měla pohmožděný hrudník. Jeden z napadených chlapců utrpěl zhmoždění hlavy v oblastech oka a spánku a zhmoždění dolní části

páteře. Rodiče napadených dětí věc ihned oznámili policii. Útočníci byli obžalováni z přečinů Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 2, písm. b), Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Hanobením národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b) TrZ. Za spáchání uvedených trestných činů byli oba obžalováni odsouzeni podmíněnými tresty odnětí svobody v délce 14 a 12 měsíců se zkušební dobou 3 a 2 let. Dále musejí nahradit dětem bolestné a způsobené psychické útrapy. Rozhodnutí není pravomocné.

118. Falešný přítel na FB

Duben

Stav: Podmíněné zastavení trestního stíhání

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Zastrašování nebo vyhrožování

Patnáctiletý útočník si na FB založil falešný účet a požádal jeho prostřednictvím o přátelství své 2 známé. Po přijetí přátelství zaslal muži i ženě několik zpráv, jimiž jim vyhrožoval podpálením, stáhnutím z kůže a zabitím s tím, že nemá rád „Cigány“. Pro tyto výhrůžky byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. Policie vyšetřování ukončila návrhem na podání obžaloby, ovšem státní zastupitelství trestní stíhání mladistvého podmíněně zastavilo, a to se zkušební dobou 1 roku. Státní zástupce přihlédl ke skutečnosti, že mladistvý obviněný se poškozeným písemně omluvil a souhlasil s uložením výchovné povinnosti spočívající ve vykonání pomocné a úklidové práce ve prospěch města v rozsahu 30 hodin.

Olomoucký kraj

119. „Toho zmrda černýho bych sejmul“

Červen

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok

Útočník na FB reagoval na zprávu o znásilnění dívky Afričanem: „Je to také pravda, lidi jsou tupci a pak se diví, ale toho zmrda černýho bych sejmul stejně.“ Policie kvalifikovala jednání několika osob jako přečin Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 1, odst. 2, odst. 3 písm. b) (sic) v souběhu s přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Když byl výše uvedený vyčleněn do samostatného řízení, na právní kvalifikaci se nic nezměnilo. V době sestavování Zprávy vyšetřování stále probíhalo. Související incidenty jsou popsány u incidentu č. 35 „Komentáře ke znásilnění Afričanem“.

120. Útok na lidi bez domova

Srpen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (osoba není pro nedostatek věku trestně odpovědná) a pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma: Fyzický útok

Dva muži bez domova byli napadeni v noci na lavičkách poblíž vlakového nádraží 2 nezletilými a 1 mladistvým. Strážníci si všimli útočníků, když do svých obětí kopali a bili je pěstmi. Strážníci útočníky zadrželi a na místo povolali rychlou záchrannou službu. Jeden napadený byl převezen do nemocnice, utrpěl pohmožděniny v oblasti obličeje s několikadenní dobou léčby. Policie zahájila vyšetřování pro podezření z trestného činu Výtržnictví dle § 358 odst. 1 TrZ. Posléze bylo u 2 pachatelů řízení z důvodu nedovršení 15 let odloženo, jednání dalšího pachatele

bylo oznámeno OSPOD. Jeden pachatel, který se v minulosti dopouštěl loupeží a vydírání, byl obžalován z přečinu Výtržnictví dle ustanovení § 358 odst. 1 TrZ. Rozsudkem okresního soudu byl uznán vinným, ale od uložení trestního opatření bylo podmíněně upuštěno. Zkušební doba byla stanovena na 1 rok. Rozhodnutí je pravomocné. OČTŘ se nezabývaly možností, že by se jednalo o předsudečný útok – žádná ze zjištěných skutečností tomu nenapovídala. Jeden útočník v průběhu trestního řízení vypověděl, že útok provedli, protože se chtěli nějak zabavit. Jiný důvod neměli. Nelze vyloučit, že si dvojici vyhlédli právě proto, že jsou bez domova. Výběr poškozených v kombinaci s intenzitou útoku napovídá, že se mohlo jednat o předsudečný incident.

121. „Na chodbě se setmělo“

Září

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Žáci základní školy čelí různým předsudečným narážkám a diskriminaci ze strany učitelů, kteří jejich pobyt ve škole opakovaně nevhodně komentují, a to např.: „Na chodbě se nějak setmělo...“ Děti také vnímají, že někteří učitelé k nim přistupují jinak než k neromským dětem. Jsou přísnější a často na ně svalují vinu za věci, které neudělaly. Jedna z matek romských žáků se pokoušela situaci řešit s vedením školy, to ale vše popřelo.

Olomoucký kraj / Pardubický kraj

122. Napadení za napomenutí děti

Září

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Dva útočníci napadli muže, jenž je napomenul, aby nemluvil před dětmi sprostě a chovali se slušně. Útočnice odpověděla vulgárně, na napadeného plivla a pak po něm hodila židli. Následně z místa odešla a vrátila se s mužem, který napadenému vyhrožoval: „Bílá svině, slez dolů, já ti ukážu, já tě podřežu! Hodil po něm i cihlu, ale netrefil se. Tak dál vyhrožoval: „Podřežeme tě, zabijeme celou tvou rodinu, ty bílej zmrde, ty bílá česká svině!“ Oba útočníci byli již v minulosti trestáni mimo jiné za přečin Výtržnictví. Soud je oba shledal vinnými ze spáchání přečinů Nebezpečné vyhrožování dle § 353 odst. 1, odst. 2 písm. c), Hanobení národa, rasy a etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a) a Výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ. Soud konstatoval, že cihla vzhledem ke své hmotnosti a intenzitě, s jakou byla vůči poškozenému vržena, mohla v případě trefení se způsobit vážné následky na těle poškozeného. Muž byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 16 měsíců, žena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 10 měsíců. Rozhodnutí není pravomocné. Obžalovaný proti rozsudku podal odvolání, o němž v době sestavování Zprávy nebylo rozhodnuto. Poškozený nežádal v rámci trestního řízení o náhradu škody.

123. Napadání otcem

Listopad

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Slovní útok

Patnáctiletý chlapec je opakovaně verbálně napadán svým otcem kvůli sexuální orientaci. Informace o konkrétních nadávkách nám nejsou známy. Dle slov sociální pracovnice z jiné neziskové organizace uvažuje napadený o přestěhování, případně o útěku k babičce, u níž dlouhodobě nalézá podporu a ochranu.

124. Napadení muže z Tuniska

Prosinec

Stav: Oznámeno policii, probíhá vyšetřování

Pohnutka: Národnost/etnicita (tuniská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

V průběhu vánočních svátků 3 neznámí útočníci na veřejně přístupném prostranství nejprve slovně a poté i fyzicky napadli muže tuniské národnosti. Ve věci byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu Ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1, odst. 2 písm. e) a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 TrZ. Policie případ stále šetří, a tak bližší informace nebyly v době sestavování Zprávy dostupné.

Pardubický kraj

125. Napaden vyhazovači

Červen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost/etnicita (azerská)

Forma: Fyzický útok

Muž původem z Ázerbájdžánu byl napaden před budovou diskotéky. Poškozený se zde dostal do slovní rozepře s jiným návštěvníkem, avšak konflikt nebyl nijak vyhrocený. Pracovníci ochranky přesto vyvedli poškozeného ven. On se situaci snažil vysvětlit, vyhazovači ho však spolu s dalšími muži začali bít. Povalili jej na zem, bili jej do obličeje a vykloubili mu levou nohu. Podle napadeného na něj zaútočili kvůli zahraničnímu přízvuku, druhého účastníka sporu nenapadli. Policie případ, který vyšetřovala jako přestupek proti občanskému soužití podle §7 odst. 1 písm. b) a písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích, odložila, jelikož se jí do 30 dnů nepodařilo prokázat, že přestupek spáchala určitá osoba. To poškozeného nahněvalo a vedlo ke ztrátě zájmu dále napadení řešit.

Pardubický kraj / Plzeňský kraj

126. „Naplnit vlak a ahoj“

Červen

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočníci ve veřejné diskusi na FB pod příspěvkem týkajícím se napadení ženy na hřbitově cizím státním příslušníkem tmavé pleti reagovali příspěvkem: „Verbeš, ať to zavrou do lágru!!!! ... Zmrdí!!! ... Slyšel jsem, že jeden německý malíř, který začínal projevy v pivnicích, zavedl takové pracovní tábory, kde je pak celkem přešly roupy, tak bych tu jeden menší postavil ... přesně, naplnit vlak a ahoj.“ Dva útočníci byli stíháni za přečin Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TrZ. Věc byla pravomocně rozhodnuta trestním příkazem, podle kterého oba pachatelé spáchali přečin Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia dle § 405 TrZ a byli odsouzeni k trestu odnětí svobody na 6 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců.

127. Ven z restaurace

Srpen

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost/etnicita (ukrajinská)

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Incident se odehrál v restauraci kolem 8. hodiny večerní. Muž fyzicky napadl 4 lidi ukrajinské národnosti. Konkrétně je udeřil do obličeje, strkal do nich a škrtil je. Útočník cizince před, při i po napadení urážel a opakovaně je vykazoval ven: „Ukrajinci, běžte do piče!“ Soud pachatele pravomocným trestním příkazem odsoudil k úhrnnému trestu odnětí svobody na 6 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců, a to pro trestné činy Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. b) a Výtržnictví dle § 358 odst. 1 TrZ. Žádný z poškozených se nepřipojil s nárokem na náhradu škody.

128. Napadení stanového městečka

Srpen

Stav: Probíhá řízení před soudem

Pohnutka: Bezdomovectví

Forma: Zastrášení nebo vyhrožování, fyzický útok

Dva muži přišli do stanového městečka osob bez domova. V rukou svírali dlažební kostky a přítomným mužům nadávali: „Přišli jsme udělat očistu, všechny Vás tady zabijeme, všechny zlikvidujeme!“ Poté 1 útočník přistoupil k muži sedícímu na židli, kopl ho nohou do obličeje. V důsledku toho napadený upadl na zem, čehož útočník využil. Znovu jej kopl do hlavy a pak na ni ještě dvakrát dupnul. K útoku byla přivolána policie a rychlá záchranná služba, zranění muže si vyžádala ošetření v nemocnici. První z útočníků byl obviněn z nebezpečného vyhrožování dle § 353 odst. 1 TrZ. Druhého policie obvinila z trestných činů Nebezpečné vyhrožování dle § 353 odst. 1, Výtržnictví dle § 358 odst. 1 a Ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 TrZ. Útočníci si vybrali za svůj cíl osoby bez domova, jiná pohnutka než jejich příslušnost ke skupině není známa. Kromě útoku na osoby bez domova muži poškodili policejní auto.

Plzeňský kraj

129. „My jsme bílá síla“

Březen

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Skupina 4 až 5 mužů přijela ve večerních hodinách vozidly k domu, kde bydlí větší množství osob romské národnosti. Když vystoupili, začali směrem k domu provolávat: „My jsme bílá síla a dneska vás vypálíme, Cikáni!“ Policejní orgán čin kvalifikoval jako přečin Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ. Vyšetřování však bylo odloženo, neboť se nepodařilo určit totožnost pachatelů.

Plzeňský kraj

130. Vulgární urážky na chodbě

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Barva pleti, národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Čtyřicátnice ve společných prostorách domu urážela jiného člověka: „Co tady děláš, ty kundo černá, do práce nechceš, vypadněte tady odtud, tady to smrdí, vy černý držky, běžte pryč, tady nemáte co dělat.“ Dále tato žena před dalšími 2 osobami obecně na adresu Romů použila nadávky „čuráci, kokoti, Cikáni zasraný“. Útočnice byla pravomocným rozsudkem za své jednání shledána vinnou ze spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) TrZ a odsouzena k souhrnnému trestu odnětí svobody na 10 měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu 2 let. Odsouzené bylo dále uloženo zdržet se ve zkušební době požívání alkoholických nápojů v množství pro zdraví rizikovém.

131. Párky s žiletkou

Duben

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Urážky, pomluvy, štvání, vyhrožování a házení párků s žiletkami na zahradu, s tím vším se potýkala rodina na malém městě. Útočila sousedka, které se nelíbilo, že si dům vedle ní pořídili Romové. Nejprve slovně napadla mladistvého, který šel do školy. Potom vyvěsila na FB lživou zprávu, že rodina napadla fyzicky nezletilého. Příspěvek měl mnoho sdílení, mimo jiné na straně lidí z protimigračních kruhů. Sama sousedka údajně zveřejňuje často protimuslimská a protiromská videa a je příznivkyní SPD. K lživé zprávě později připojila příspěvek, v němž rodině vyhrožovala likvidací. Na jejich zahradu pak házela párky s žiletkami s cílem ublížit malým dětem a psům. Kromě toho neustále probíhaly verbální antiganistické výpady vůči jednotlivým členům rodiny.

132. Policista napadl cyklistu

Červenec

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Národnost/etnicita (azerká)

Forma: Fyzický útok

Muž původem z Ázerbájdžánu vjel omylem na dálnici na jízdním kole. Zastavila ho policejní hlídka a uložila mu blokovou pokutu 2 000 Kč. Cyklista se policisty anglicky zeptal, kde a jak může pokutu zaplatit, načež byl policistou napaden, třikrát udeřen do obličeje a sražen k zemi. Celý incident nahrála kamera v policejním autě. Podle soudu kontrolovaný muž k němu nezavdal žádnou příčinu. S přihlédnutím k brutalitě útoku a absenci jiného zjevného motivu útoku lze i přes nezohlednění OČTŘ usuzovat, že policista útočil z předsudečné pohnutky, kvůli jinakosti napadeného. Okresní soud shledal útočnicka vinným za Zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 odst. 1 písm. a) TrZ a potrestal jej podmíněným trestem v délce 1 roku. Proti rozhodnutí se policista odvolal, krajský soud odvolání zamítl. Rozsudek je tak pravomocný. Odsouzený byl propuštěn ze služebního poměru bez nároku na odchodné. Současně mu byla uložena povinnost uhradit 20 000 Kč jako náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřený zásah do osobnostních práv. Druhý policista, který útoku nečinně přihlížel, byl potrestán v kárném řízení.

Plzeňský kraj / Středočeský kraj

133. Fotbalový fanoušek

Říjen

Stav: Pravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Zastrahování nebo vyhrožování

Skupina asi 300 fotbalových fanoušků procházela pod mostem, kde narazila na asi 8 nezletilých Romů. Útočník jejich směrem nejméně dvakrát vykřikl: „Cikáni do plynu!“ To bylo policejním orgánem kvalifikováno jako přečin Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) v jednočinném souběhu s přečinem Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 TrZ. Stejně kvalifikoval jednání pachatele okresní soud, který útočníka odsoudil pravomocným rozsudkem k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 230 hodin a k dvouletému trestu zákazu pobytu na území města, kde k jednání došlo.

134. Cyklon B

Listopad

Stav: Pravomocný rozsudek soudou I. stupně

Pohnutka: Jiná (uprchlíci/migranti)

Forma: Slovní útok, zastrahování nebo vyhrožování

Útočnice vložila na veřejně přístupné stránce na FB k článku „Velká pátrací akce na migranty“ komentář: „Cyklon B. Ke snídani.“ Podle soudů tím spáchala přečin Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ a byla pravomocným rozsudkem odsouzena k trestu odnětí svobody na 6 měsíců, kdy byl výkon trestu podmíněně odložen na zkušební dobu 1 roku. Dále jí byl uložen peněžité trest 5 000 Kč.

Středočeský kraj

135. Šikana romské spolužačky

Leden

Stav: Rozhodnutí soudou pro mládež

Pohnutka: Barva pleti, národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrahování nebo vyhrožování, útok na majetek

Trojice nezletilých dlouhodobě útočila na svojí romskou spolužačku. Slovně ji napadali, vymýšleli jí rasistické přezdívky jako „cigi“, „černá dívka“, „černá mamba“, ničili a vyhazovali jí věci do koše. Útoky trvající déle než rok vygradovaly po výuce dějepisu na téma koncentračního tábora v Osvětimi, kdy 1 z nich řekl, že by ji také upálil s celou rodinou. Další se přidal s tím, že by spálil celou ubytovnu. Častovali jí denně při vyučování i mimo něj urážkami ohledně její váhy, vymýšleli si o ní lži, což činili i prostřednictvím sociálních sítí, kam umístili např. nápis „pálíme“ a za toto dodali jméno spolužačky. V důsledku toho se u dívky zhoršoval psychologický stav, zvracela, nechtěla chodit do školy a odmítala přijímat potravu, kvůli čemuž byla následně hospitalizována. Psychiatrickým vyšetřením u ní byla zjištěna posttraumatická porucha a depresivní stavy. Pro rasistické útoky bylo zahájeno u 3 nezletilých trestní stíhání pro spáchání trestného činu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) TrZ. Z důvodu nedostatku věku nezletilých bylo trestní stíhání odloženo, avšak státní zastupitelství podalo okresnímu soudou návrh na uložení opatření dle zákona o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže. Okresním soudem jim bylo za uvedené jednání uloženo opatření zařazení do vhodného výchovného programu ve Středisku výchovné péče, a to v ambulantní formě. Jeden z útočníků se proti tomuto rozsudku odvolal, krajský soud však rozsudek potvrdil.

Středočeský kraj

136. Dotčen nenávisťnými komentáři

Březen

Stav: Neoznáměno policii

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Okamura reagoval na svém facebookovém profilu na události z Nového Zélandu, kdy bylo při střelbě v mešitě zabito přes 40 lidí. Psal o islámu jako o víře, která propaguje „svatou válku džihádu, porobení nevěřících“, jako o náboženství, které považuje ženy a homosexuály za méněcenné bytosti a které trestá odpad od víry smrtí. Na základě toho žádal zákaz imigrace muslimů do ČR, zákaz propagace „nenávislné islámské ideologie“ a islámského zahalování. Tímto se cítil být ohrožen muž, který vnímá nejen tento příspěvek, ale dlouhodobé jednání strany jako útok na svobodu náboženského vyznání a útok na práva menšin v ČR. Zvažoval podání trestního oznámení na Okamuru. Související incidenty jsou popsány u incidentu č. 9 Schvalování střelby v mešitě.

137. Právo útrpné

Červen

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti, politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník v rámci diskuse na zpravodajském portálu k článku týkajícímu se znásilnění dívky migrantem z Afriky napsal: „Podle vzhledu lze dovodit.....Krásný a květnatý je ten jazyk Český. V jiné zemi by ho označili za ne.gra. Pokud se s policií nebaví, tak je potřeba použít právo útrpné. Přišel ze středověku, bude se mu to jistě líbit. Jinak je to krásný příklad toho, kam asi ty špíny půjdou, když je v Německu nevezmou. Já bych je hladil a hladil _____, ale nejdříve je potřeba začít hladit politiky. Hamášek, Bartoš..... I bývalé - Džamila, Kocáb...“ Na muže byla podána obžaloba pro spáchání přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. V souladu s touto právní kvalifikací byl pachatel pravomocným trestním příkazem odsouzen k peněžitému trestu

v celkové výši 21 000 Kč. Související incidenty jsou popsány u incidentu č. 35 „Komentáře ke znásilnění Afričanem“.

138. „Chceme bílé Česko“

Srpen

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník kráčel spolu s dalšími 3 osobami večer po náměstí. Na kolemjdoucího začal pokřikovat: „Kikání do plynu!“, „Chceme bílé Česko!“ či „Táhněte odsud pryč!“ Vyšetřováním bylo zjištěno, že útočník byl v minulosti odsouzen za násilnou trestnou činnost. Okresní soud ho shledal pravomocným trestním příkazem vinným z trestného činu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1 TrZ. Odsouzen byl k peněžitému trestu 20 000 Kč. Pokud by částka nebyla ve lhůtě zaplacená, soud jako náhradní trest uložil čtyřměsíční odnětí svobody. Pachatel po výše uvedeném incidentu ještě pokračoval s další osobou do prodejny kebabu, kde verbálně napadli muže původem z Egypta obdobnými nadávkami. V tomto případě byl útok posouzen jako přestupek. Jedná se o incident č. 139, „Urážení v prodejně kebabu“.

Středočeský kraj / Ústecký kraj

139. Urážení v prodejně kebabu

Srpen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost/etnicita (egyptská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Po předchozím útoku (viz incident č. 138 „Chceme bílé Česko“) se 2 muži vydali do blízké prodejny kebabu. Tam verbálně napadli muže egyptského původu. Řvali na něj, ať táhne domů, že v téhle zemi nemá co dělat. Útoku byli přítomni svědci, kteří jej zaznamenali na mobilní telefon. Z jednání útočnicků je zřejmé, že si za cíl svých útoků vybírali lidi, které považovali za cizince. V případě byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. b) TrZ. Policejní orgán následně verbální útok oznámil správnímu orgánu k projednání přestupku proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 zákona o některých přestupcích.

140. „Všichni v práci se ti smějou“

Říjen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Slovní útok

Muže urážel partner jeho kolegyně z práce pro jeho sexuální orientaci. Na jeho facebookovém profilu se objevily urážky typu: „Čus Bukvice víš o tom že se ti v Obi všichni smějou jak se tam chováš... prý už dlouho neviděli ženskou v koulema.“ Muže se tyto narážky velmi dotkly. Vzhledem k tomu, že má své zaměstnání rád a nechce odcházet, rozhodl se vše řešit se svým zaměstnavatelem.

Ústecký kraj

141. „Odsuďte xenofoba“

Leden

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník reagoval na článek „Osobnosti, odsuďte xenofoba Ortela. Ozvali se Romové úřadující ve vládní radě pro menšiny“, který napadený sdílel na svém profilu na FB. Konkrétně zde umístil komentář: „ZASTŘELIT OBĚSIT! KURVA AŽ VÍ CO JE RASIZMUS USA,“ který doplnil usmívajícím se emotikonem. Pachatel byl pravomocným trestním příkazem uznán vinným ze spáchání přečinu Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1, odst. 3 písm. a) TrZ. Odsouzen byl k trestu odnětí svobody na 6 měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců. Poškozený byl se svým nárokem na náhradu vzniklé nemajetkové újmy odkázán na občanskoprávní řízení.

142. Okradená

Leden

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Žena trávila večer v baru. Když chtěla zaplatit, zjistila, že nemá kabelku a tašku s pracovním notebookem. Zeptala se barmana, jestli její věci neviděl. Nakonec zavolala policii. Ta na místo přijela, ale místo vyšetřování odvezla ženu do nemocnice s podezřením na požití drog. Lékařské vyšetření to vyloučilo. Žena však byla převezena na celu předběžného zadržení, kde zůstala až do druhého dne, kdy probíhal výslech. Z výslechu měla žena pocit, že jí vyslýchající policista nevěří. Ostatně jí to sám několikrát řekl. V průběhu výslechu jí sdělil i to, že by si přál svět bez ní. Žena věří, že se k ní policista choval takovýmto způsobem, protože vypadá jako Romka.

Ústecký kraj

143. Graffiti na nádraží

Únor

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Graffiti

Neznámý útočník nasprejoval červenou barvou na zdi v podchodu na vlakovém nádraží různé nečitelné nápisy a „Adolf, rudé krysy zaslouží smrt, white power.“ Dále vyobrazil hákový kříž. Na to někdo patrně odpověděl: „Bojím bojím, náckové do plynu, mrtvej nácek dobrej nácek.“ Policie to prověřovala pro podezření ze spáchání trestných činů Poškození cizí věci dle § 228 odst. 2 a Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle § 356 odst. 1 TrZ. Z důvodu neztotožnění pachatele bylo vyšetřování odloženo. Incident registrujeme jako útok proti stoupenům levice. Příslušnost k (neo)nacistickému hnutí podle našeho názoru nespadá pod trestněprávní ochranu před předsudečnými útoky. Dle zásady zneužití práva se ochrana nemůže dovolávat ten, kdo sám právo porušuje. Pro podstatu předsudečných trestných činů pak tato zásada znamená, že ochranu před PN nemůže očekávat ten, kdo se ho sám dopouští. Není vyloučeno, aby mu ochrana byla poskytnuta v rozmezí skutkových podstat obecných trestných činů.

144. „Ten pán je hrdina“

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Muž do diskuse pod článkem „Vystřelená mešita“ napsal na svém mobilním telefonu komentář: „Ten pán je hrdina. Řekl bych, že viděl film Rampage, rozhodně doporučuju shlédnout, bude se vám to líbit.“ Článek i komentář byl veřejně přístupný a autor jím vyjádřil svůj schvalující postoj k teroristickému útoku na Novém Zélandu, při kterém bylo zavražděno 51 muslimů a dalších 49 bylo zraněno. Útočník byl obžalován ze spáchání zločinu podpory a propagace terorismu podle § 312e odst. 1 alinea druhá, odst. 4 písm. a) TrZ. Soud mu rozsudkem uložil trest odnětí svobody

v délce 30 měsíců, přičemž jej podmíněně odložil na zkušební dobu 3 let. Dále pachateli podle § 82 odst. 2 TrZ uložil, aby podle svých sil v průběhu zkušební doby uhradil částku ve výši 10 500 Kč na pomoc obětem trestné činnosti. Pachatel se k činu doznal, současně projevil nad svým jednáním lítost. Rozhodnutí je již pravomocné. Související incidenty jsou popsány u incidentu č. 9 Schvalování střelby v mešitě.

145. Dlouhá čepel nože

Duben

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Barva pleti, národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrasování nebo vyhrožování

Muž přišel ve 2 ráno před bar, v ruce držel nůž a křičel: „Cikáni jsou mrdky, ať chcípnu, zabiju je!“ Pak vstoupil dovnitř, kde s nožem v ruce vyhrožoval přítomnému muži romské národnosti: „Ty zmrde černej, zabiju tě!“ Útočníka z baru vykázala obsluha a zamkla za ním dveře. Útočník se svého jednání dopustil, přestože byl již v minulosti uznán vinným přečinem Výtržnictví. Útok byl policejním orgánem kvalifikován jako přečin Výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) a Násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci podle § 352 odst. 2 TrZ. Okresní soud muže shledal z výše uvedených přečinů vinným a odsoudil ho k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 13 měsíců. Rozsudek soudu je pravomocný.

Ústecký kraj

146. Družstevní zpravodaj

Červenec

Stav: Není známo

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Stavební a bytové družstvo Krušnohor vydává měsíční zpravodaj, který distribuuje mezi domácnostmi a současně zveřejňuje v elektronické podobě na svém webu. Články jsou často otevřeně rasistické, Romům jsou připisovány výhradně negativní charakteristiky a paušálně jsou označováni za „nepřizpůsobivé“. Občas autoři dodají, že se to netýká všech Romů, ale většiny. Jedná se o obvyklý postup těch, kteří se chtějí předem bránit obvinění z rasismu. Démonizaci Romů ilustrují následující výroky: „Jak daleko to bude muset dojít, abychom tyto parazity umravnilí?“, „Cikáni a Romové však není ten správný výraz. Je to divá černá zvěř. Všude dělají bordel, ničí majetek, řvou po chodbách. Tahle sebranka zatáhla do domu štenice.“, „Násosky cikánské (spíše vysavači peněz z našich daní na výplatu jejich sociálních dávek) a další jim podobné existence toho budou zneužívat a ještě nás drze nazývat rasisty?“ či „Když lidi vylepšují zvířata a rostliny šlechtitelskou prací, tak se nad tím nikdo nepozastavuje. Když to samé chceme udělat s lidmi, tak je to špatně.“ Rada vlády pro záležitosti romské menšiny zvažovala podání trestního oznámení pro spáchání trestného činu Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle §355 odst. 1, odst. 2 písm. b) TrZ. Zda jej podala, nevíme.

147. Bušení na dveře

Srpen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok

Romská rodina čelí po přestěhování opakovaným útokům svého souseda, zvláště je-li pod vlivem alkoholu. Jednou přišel ke dveřím jejich bytu a začal na ně bušit. Když otevřeli, nadával jim: „Vy Cikáni špinaví!“ apod. Rodina dveře zase zavřela a zavolala policii. Policie postoupila případ

městskému úřadu, incident byl projednáván jako přestupek. Následovaly další útoky. Při jednom byla fyzicky napadena matka, když bránila svého dospělého syna, na nějž útok původně směřoval. Podruhé byl fyzicky napaden již sám syn.

148. Urážky na veřejně přístupném místě

Srpen

Stav: Oznámeno policii, kvalifikováno jako přestupek

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Útočník urážel 8 lidí romské národnosti ve věku od 9 do 22 let. Většinu tvořily děti. Zazněly výhrůžky jako: „Měli vás vypálit, vy černý svině!“, „Chcípněte!“ a „Všechny vás pozabijím, vy černý kurvy!“ Policie ve věci sice zahájila úkony trestního řízení pro přečiny Výtržnictví dle § 358 odst. 1 a Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci dle § 352 odst. 2 TrZ, nakonec však věc postoupila správnímu orgánu jako přestupek.

149. Učitelka základní školy

Srpen

Stav: Není známo

Pohnutka: Sexuální orientace/genderová identita

Forma: Slovní útok

Transžena narazila na facebookový profil své bývalé učitelky ze základní školy. Ta sdílela různé nenávislné příspěvky namířené proti homosexuálním párům a prosazující model „tradiční rodiny“. Žena sama kvůli své genderové identitě čelí šikaně a opovržení. Sdělila nám, že se bojí, aby učitelka tyto své názory nešířila také mezi žáky během výuky. Jak s tím ale naložila, to nevíme.

Ústecký kraj

150. Vikings, hooligans

Srpen

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost/etnicita (arabská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, jiná (hajlování)

Muž za přítomnosti svého syna a dalších 2 mužů zaútočil ve večerních hodinách na skupinu nejméně 6 osob arabské etnicity, které stály v blízkosti arabského bistra. Útočník a jeho společnost byli předtím na fotbalovém utkání. Útočník tvrdil, že skupinu napadl, protože se domníval, že před týdnem napadli jeho syna a on si to s nimi chtěl vyřídit. Muž tedy na skupinu zaútočil slovy „hoo hoo hooligans“ a přitom měl pokrčenou pravou ruku v předloktí v pěst, následně zvedl obě ruce v pěst nad hlavu a zvolal „píčo, vikings, hooligans, vikings, hej čtyři pojďte na mě!“ a přitom pokýval rukou na stranu skupinu mužů, aby šli na něho. Poté zahajloval a zvolal „sieg heil!“, což několikrát zopakoval. Policejní orgán uvedl, že útočník měl na sobě mnohočetná tetování se severskou tematikou, německým válečným křížem a nápisem „Patriot“. Dle okresního soudu se útočník dopustil přečinu Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 TrZ. Odsouzen byl pravomocným trestním příkazem k trestu odnětí svobody na 12 měsíců s čtyřletým podmíněným odkladem pod dohledem probačního úředníka po celou zkušební dobu.

151. Podnapilý rasista

Září

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Národnost/etnicita (romská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování

Na ulici před domem opilý útočník slovně napadl 3 obyvatele domu: „Vy mrdky cikánský, pořídím si pistoli, všechny vás postřelím!“ Fyzickou likvidací obyvatelům vyhrožoval opakovaně v průběhu posledního roku a půl. OČTŘ to kvalifikovaly jako přečin Násilí proti skupině obyvatel

a jednotlivci podle § 352 odst. 2 v souběhu s přečinem Výtržnictví podle 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) TrZ. Pachatel byl za výtržnictví již v minulosti potrestán, za tento útok byl soudem shledán vinným ze spáchání výše citovaných trestných činů trestním příkazem. Odsoudil ho k trestu odnětí svobody na 1 rok s odložením výkonu trestu po zkušební dobu 3 let, a to za současného vyslovení dohledu. Rozhodnutí soudu je pravomocné.

152. Zničení streetartu

Září

Stav: Oznámeno policii, odloženo (pachatel neznámý)

Pohnutka: Politické přesvědčení

Forma: Graffiti

Graffiti veverky na budově bývalé plovárny někdo přemaloval hákovým křížem, neonacistickými symboly a řadou nápisů: „White power“, „A.F.A je banda čůráků“, „Smrt vítáčům“, „Chraň lid, rod, bílé děti“ a „318>161“. Podle OČTŘ poslední kryptogram znamená, že „COMBAT18 je víc než AFA“, přičemž Combat 18 je skupina spojená s mezinárodní neonacistickou organizací Blood & Honour. Na poškozování díla upozornili nejprve občané města na FB. K ničení streetartových děl tohoto umělce dochází opakovaně a podle jeho slov celková již přesáhla 30 000 Kč. Případem se zabývala policie jako trestným činem Projev sympatií k hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka dle § 404 TrZ. Věc byla policejním orgánem odložena, neboť se nepodařilo pachatele ztotožnit.

Ústecký kraj / Zlínský kraj

153. Hod püllitrem

Říjen

Stav: Pravomocný trestní příkaz

Pohnutka: Barva pleti

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Útočník si v klubu položil sklenici s pivem na kulečnickový stůl. Jeden host ho upozornil, že tímto může dojít k poškození stolu. Útočník přišel ke stolu, kde seděl dotyčný s dalšími 4 lidmi, a řekl: „To umíte jen vy, kurvy bílý.“ V tom okamžiku hodil po napadeném pivní sklenici, která ho zasáhla do čela a ucha. Tím mu způsobil tržnou ránu ucha, šrám na čele a odřeninu tváře pod levým okem. Proti pachateli byl vydán návrh na podání obžaloby pro zvlášť závažný zločin Těžké ublížení na zdraví ve stádiu pokusu dle § 21 odst. 1 k § 145 odst. 1, přečin Výtržnictví dle § 358 odst. 1 a přečin Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle § 355 odst. 1 písm. b) TrZ. Soud jej shledal vinným pouze za ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 TrZ a shodně s návrhem na podání obžaloby také za výtržnictví a hanobení. Pachatel byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody na 8 měsíců a výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu 2 let. S nárokem na náhradu škody se připojila pouze zdravotní pojišťovna. Tímto bylo trestní řízení pravomocně skončeno.

Zlínský kraj

154. Bývalý voják

Březen

Stav: Neoznámeno policii

Pohnutka: Národnost/etnicita (vietnamská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Muž byl napaden na ulici. Bývalý voják ho nejprve zastavil a začal ho rasisticky urážet, přičemž přesné znění nadávek poškozený nechtěl sdělit. Potom jej chytil a kopal. Poškozený měl z útočnicka strach a cítil, že je opilý. Proto se raději nebránil a ani po útoku nezavolał policii, přestože měl za to, že vše zachytila bezpečnostní kamera. Záminkou útočnickovi bylo podezření, že napadený pomohl dveře jeho domu, což poškozený odmítá.

155. „Konečně někdo vzal spravedlnost do svých rukou“

Březen

Stav: Pravomocný rozsudek soudu I. stupně

Pohnutka: Náboženství (islám)

Forma: Slovní útok

Po útoku na mešity v novozélandském městě Christchurch, při kterém zemřelo 51 lidí, se objevily na internetu komentáře schvalující a oslavující tento čin (viz incident č. 9 Schvalování střelby v mešitě). Byl mezi nimi i muž ze Vsetína, který svůj komentář připojil k článku „V mešitě to vypadalo jako na bitevním poli, všude krev a mrtvá těla“ na serveru Novinky.cz. Konkrétně napsal: „Konečně někdo vzal spravedlnost do svých rukou, mešita je zlo.“ Městský soud uložil pachateli za trestný čin Podpora a propagace teroristického činu dle § 312e odst. 1, alinea druhá, odst. 4 písm. a) TrZ dvouletý trest odnětí svobody s tím, že výkon trestu podmíněně odložil na 3 roky. Současně pachateli uložil trest propadnutí věci, a to jeho počítače. Muž se k činu přiznal, vyjádřil nad ním lítost, do diskuse vložil omluvu a přes Červený kříž zaslal finanční příspěvek sirotkům v Sýrii. Rozsudek je již pravomocný.

Zlínský kraj / Neznámý kraj

156. Útok na poslance

Duben

Stav: Podmíněné zastavení trestního stíhání

Pohnutka: Barva pleti, politické přesvědčení

Forma: Slovní útok, fyzický útok

Poslanec TOP09 byl napaden při degustaci vín. Útočník pod vlivem alkoholu se nejprve ujistil, že je skutečně tím, za koho ho má. Pak jej několikrát udeřil pěstí, v důsledku čehož poslance natlačil zády k budově kulturního domu tak, že se pořežal o plechový parapet. K útočníkovi se zanedlouho přidal jeho otec. Snažil se k němu dostat přes jiné přítomné lidi, 2 přítom udeřil do obličeje. Útočníka nakonec zarazili ostatní návštěvníci akce. Svědci popsali, že v průběhu útoku padaly rasistické nadávky („negr“, „negři“), čímž narážel na poslancovu tmavou kůži. S řeznou ranou na zádech a podezřením na otřes mozku byl napadený převezzen do nemocnice, odkud byl po ošetření propuštěn. Poslanec věří, že byl napaden kvůli svému politickému působení. Sněmovna v souvislosti s útokem odsoudila vyvolávání nenávisti k lidem na základě jejich politického názoru. Policie vyšetřovala otce i syna pro přečiny Výtržnictví podle § 358 odst. 1 a Ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 spáchaného ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 TrZ. Státní zástupce po tom, co se oba podezřelí k činu doznali, uzavřeli s poškozeným dohodu o náhradě škody a škodu nahradili, podání návrhu na potrestání podmíněně odložil. Zkušební doba byla oběma stanovena na 15 měsíců. Navzdory rasistickým projevům policejní orgán uvedl, že z výsledků šetření (včetně svědeckých výpovědí) vyplývá, že k napadení došlo pouze na základě odlišných názorů.

Neznámý kraj

157. „Špinavá Ukrajinko“

Říjen

Stav: Není známo

Pohnutka: Národnost/etnicita (ukrajinská)

Forma: Slovní útok, zastrašování nebo vyhrožování, fyzický útok

Žena je opakovaně napadána svou tchýní. Žena je britské národnosti a provdala se za muže z ČR. Spolu s jeho matkou sdílí domácnost. Matka snachu uráží jako „špinu ukrajinskou“, omezuje ji v přístupu k vodě, toaletě a koupelně. Kromě toho jí také vyhrožuje fyzickou likvidací a několikrát ji už udeřila holí, kterou používá při chůzi.

Seznam použité a doporučené literatury

Hall, Nathan. 2013. *Hate crime*. Second Edition. London and New York: Routledge.

In IUSTITIA. 2016. *Tváří v tvář předsudečnému násilí – příručka pro sociální pracovníky a pracovníce*. Praha: In IUSTITIA, Nomada Association for Multicultural Society Integration, Ľudia proti rasismu, Vive Žene a International Aid Network. Dostupné z: <https://www.inius.cz/dwn/brozury-bias/bias-cze-def-web.pdf>.

Kalibová, Klára. 2017. *Trestná činnost z nenávisti de lege lata a de lege ferenda – některé hmotněprávní aspekty*. Nepublikovaná disertační práce, obhájená 6. září 2017. Brno: Masarykova univerzita.

Kalibová, Klára a kol. 2016. *Zákon o obětech trestných činů. Praktická a legislativní doporučení zohledňující návrh technické novely zákona č.45/2013 Sb., (číslo sněmovního tisku 658, 7. volební období PSP ČR)*. Praha: In IUSTITIA. Dostupné z: <http://www.in-ius.cz/dwn/praktalegdopo/zotc-web-final.pdf>.

Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR). 2009. *Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE Region*. Warsaw: the OSCE's Office for Democratic Institutions and Human Rights.

Petruželka, Benjamin, Václav Walach, Klára Kalibová. 2020. Diskriminace a násilí motivované sexuální orientací nebo genderovou identitou: Online šetření mezi LGBT+ lidmi v Česku. *Česká kriminologie*, 5(1), 1–22. Dostupné z: <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2020-1/diskriminace-a-nasilii-motivovane-sexualni-orientaci-nebo-genderovou-identitou-online-setreni-mezi-lgbt-lidmi-v-cesku>.

Walach, Václav, Benjamin Petruželka. 2021. Klasifikační chyba v policejních statistikách trestných činů s extremistickým podtextem. *Česká kriminologie*, 6(1–2): 1–23. Dostupné z: <https://ceskakriminologie.cz/cs/archiv/2021-120132/klasifikacni-chyba-v-policejnich-statistikach-trestnych-cinu-s-extremistickym-podtextem>.

